1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 77. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, MARCZIUS 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Föügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a. M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Viet. Agence Havas (place de la Bourse).

Egy mentelmi kérdés.

A czeglédi gyalázatos botrány alkalmat adott arra, hogy egy komoly mentelmi kérdés fölmerüljön. Oly kérdés, melynek fölvetésére századok óta nem volt szükség.

Czegléden ugyanis galádul felbujtott csőcselék bántalmazta a képviselőház tagjait. Bántalmazta tettlegesen, minden elképzelhető ok nélkül, egy nemzeti ünnepély alkalmával, durván, kiméletlenül, a testi biztonságnak, sőt még az életnek is komoly koczkáztatásával. Bántalmazta a nélkül, hogy a bántalmazott képviselők még csak szóltak volna is. Bántalmazta oly körülmények közt, midőn a képviselők nem önként, hanem ünnepélyes meghivásra, s nem mint magán emberek, hanem mint képviselők, tehát mint a közügy megbizottai mentek oda.

Ugron Gábor bejelenté ezt a képviselőháznak s a ház a mentelmi bizottságot hivta fel, hogy ez ügyben a teendő iránt nyujtson be véleményes jelentést. Helyesen történt. Az eset, mint példátlan, megérdemli a komoly megfontolást. Nem valószinü, de nem is lehetetlen, hogy hasonló alávalóságok még következhetnek el s erre gondolva is czélszerü, ha a képviselőház már most siet szavának tekintélyét s fölségjogának hatalmát érvényesiteni.

Törvényes intézményeink — mint ma a ház elnöke is megjegyzé — hézagosak. Törvényeink a képviselő mentelmi jogának megsértéséről csak két esetben intézkednek. Egyik eset az, ha a képviselő utjártában, midőn az országgyülésre megy, vagy onnan hazatér, bántalmaztatik. A másik eset, ha a biróságok vagy egyéb hatóságok törvényes formák közt jogtalanul zaklatják a delegácziók törvényhozási — tehát képviselő vagy förendi — tagjait. Lényegileg az erről szóló törvény szerint szokta a képviselőház tizennyolcz év óta tagjainak mentelmi jogát megóvni.

Van még a büntető törvénynek is egy intézkedése azok ellen, kik a közügy hivatalos funkczionáriusai ellen erőszakot alkalmaznak azért, hogy ezek a közügyekben igy vagy amugy intézkedjenek vagy ne intézkedjenek. E törvény igen közel álló analóg esetekben alkalmazható azok ellen is, kik az egyes képviselők ellenében követnek el bünös erőszakot vagy véleményük nyilvánitásáért őket tettlegesen bántalmazzák.

Kétségtelen azonban, hogy a czeglédi gyalázatos kihágás szoros értelemben a törvény által előre látott egyik esethez sem tartozik. Ugron Gábor és társai nem hazulról az országgyülésre, vagy országgyülésről haza való utaztukban bántalmaztattak. Mentelmi jogukat se birói vagy közigazgatási hatóság sérté meg, hanem részeg, durva, felbujtott csőcselék s természetesen megsérték azok, kik ezt felbujtották. Még a büntető törvény emlitett rendelkezése áll ez esethez legközelebb, noha erre teljesen ez sem illik.

De az, hogy törvényünk vagy alkotmányos, tehát törvénypótló gyakorlatunk eddigelé a mentelmi jog ellen elkövetett vagy elkövethető durva támadások minden esetére ki nem terjed: még természetesen nem ok arra, hogy behunyt szemmel nézzük a szenvedélyek elvadulásának oly felháboritó esetét, a minő Czegléden előfordult.

Az eddigi mentelmi törvény és gyakorlat például nem védi a képviselőt, midőn választói előtt beszámol, vagy például, midőn megválasztatása után programmbeszédet tart. Pedig mindkét cselekmény szoros értelemben véve is összefügg a képviselői állással, tehát — mint szokás mondani — képviselői hivatalos cselekményt képez. Csakhogy eddig a magyar közélet se oly piszkos szenvedélyeket, se oly durva és erkölcstelen egyéneket nem vetett felszinre, melyek a programmtartó vagy beszámoló képviselő ellen tettleges bántalmazást ideztek volna elő.

De menjünk tovább. A képviselőnek jogában sőt kötelességében is áll saját eszméit és meggyőződését a törvény és tisztesség határain belül alkotmányos módon nemcsak egy, hanem több kerületben is terjeszteni. Gladstone például Beaconsfield ellen 1879-ben több mint tiz kerületben szónokolt. Nálunk 1881-ben például Apponyi, Mocsáry, Eötvös, Jókai, Helfy stb. képviselők öt-tiz-husz kerületben terjeszték pártjuk elveit és saját nézeteiket. Terjeszték, mint képviselők, felelősségük és kötelességük komoly érzetében. Vajjon elnézhetné-e a képviselőház, hogy ily képviselőket mindenféle tolvaj, sikkasztó, semmiházi ember bujtogatására a felbérelt vagy felbujtott csőcselék duronggal verjen le, sőt testi épségüket s életüket veszélyeztesse.

Ugron Gábornak és társának esete ez. Őket Czegléd városának előljárói s vagyonos, higgadt, tekintélyes polgárai hivták meg egy nemzeti ünnepélyre. S ezeknek a nélkül, hogy csak szólhattak volna is, nekik estek, s őket, ha fegyveres erő nincs kéznél, akár nyomban agyonverik.

Oly népnek, mely ekként tiszteli meg mások meggyőződését, s ekként tartja meg a törvényt: alkotmányos jog nem való. Az oly nép saját jogait és szabadságát előbb-utóbb maga játszsza el.

Fölteszszük a kormányról és a biróságról, hogy ez esetben a gonosztevők ellen, de egyuttal a nyomorult bujtogatók ellen is a legnagyobb gyorsasággal és szigorral jár el. Mert ha nem, ha e tény büntetlenül marad: legyünk készen arra, hogy a példa követőkre talál s ezt először főleg a kormánypárti képviselők bánhatnak meg s azután szabadságunk csorbultával az egész nemzet.

A képviselőház pedig — fölteszszük — hogy önmaga iránt való kötelességérzetből is mély indignácziót fogja a czeglédi események fölött jegyzőkönyvileg kifejezni, természetesen abban a reményben, hogy ily eset ismétlődni nem fog s népünk józansága a gazok bujtogatásainak ellent fog állani.

Budapest, márczius 17.

Héderváry-Khuen gróf horvát bán ma este visszautazott Zágrábba. A horvát tartománygyülés összehivásának időpontja véglegesen még nem állapittatott meg ugyan, de valószinü, hogy a tartománygyülés május eleje körül fog ismét összeülni. A horvát bán néhány nap mulva ismét Budapestre jön és ekkor a tartománygyülés összehivása iránt végleges határozat fog hozatni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A mai ülés napirendje előtt a czeglédi zavargások botrányos ügye került szőnyegre. A folyosókon már az ülés megkezdése előtt is élénken foglalkoztak az ügygyel. Kivétel nélkül mindenki megbotránkozással emlékezett meg az esetről s nagy érdeklődés közt élénk eszmecserék folytak a botrányos esemény részleteiről. A napirend előtt az elnök szólalt fel. Szomoru jelentést kell tennie a háznak; ezzel kezdé jelentését. Ezután bemutatta Ugron Gábornak hozzá intézett levelét, melyben Ugron előterjesztést tesz arról a bántalmazásról, mely Czegléden érte. Alkalmat ohajt szerezni a háznak arra, hogy ha netán a mentelmi jognak s a képviselőháznak megsértését látja, elégtételt szerezhessen magának. Kijelenti Ugron, hogy a személye ellen elkövetett sértésért maga fog magának elégtételt szerezni. A ház teszült figyelemmel hallgatta végig Ugron Gábor levelét, olykor-olykor felhangzott minden oldalról a felháborodás zugása, különösen a levél ama passzusának felolvasása közben, mely a képviselőket Czegléden ért tettleges bantalmazásokkal foglalkozik. Az elnöknek amaz inditványát, hogy Ugron Gábor előterjesztése utasittassék a mentelmi bizottsághoz, általános helyesléssel fogadták, mire *Tisza* Kálmán miniszterelnök rövid felszólalásában biztositotta a házat, hogy a kormány a hatalmában álló minden eszközt alkalmazni fogja a végből, hogy a csendháboritás, rendetlenség, talán büntény megtoroltassék. A miniszterelnök e kijelentését élénk helyeslés követte, mire felemelkedett *Széll* György a czeglédi szereplők egyike, kit Ugron levelében azzal vádol, hogy az ő utasításából is kezdődött a támadás. Különös zugás támadt a házban, mikor Széll György szólni kezdett, hanem azután csönd lett, és a ház a kérdés iránt való általános érdeklődésnél fogva figyelemmel hallgatta a szónokot, a ki olyan komikus módon adta elő a czeglédi eseményeket, hogy több izben megtörte a komolyságot s a ház minden oldalán hangos nevetés támadt. A szónok egyik-másik nyilatkozatát élénk ellentmondás, gunyos közbeszólás, vagy a felháborodás zugása követte. Általában Széll György beszéde kedvezőtlen hatást tett és nem igen vált hasznára annak az ügynek, melynek Széll György nagyon is érdekelt védője volt. Ezután egyhangulag elfogadták az elnök inditványát, s e szerint Ugron Gábor előterjesztése a mentelmi bizottsághoz utasittatott. Következett a napirend, vagyis a Tiszának és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása. A ház elintézte az 1—12. §§-okat s kivéve a 3-ik §-t valamennyinél megtartotta az eredeti szöveget. A 3. §-nál elfogadta a ház a közlekedési miniszter egy módositványát. Részt vettek a mai részletes vitában Rohonczy Gedeon, Szögyény Emil, Nikolich Sándor, Dobránszky Péter, Thaly Kálmán, Becker János, Kemény Gábor b. miniszter s Darányi Ignácz előadó. A holnapi ülésben folytatják a részletes tárgyalást, de a napirend előtt fel fog szólalni Hoitsy Pál s reflektálva Széll György mai beszédere, ezzel szemben helyreigazító nyilatkozatot fog tenni a ház előtt.

II.

A képviselőház ülése márczius 17-én.

Elnök: Péchy Tamás; jegyzők: Zsilinszky Mihály, Tibád Antal, Duka Ferencz.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Trefort Ágost, Pauler Tivadar, Kemény Gábor br., Széchenyi Pal gr., Bedekovich Kálmán.

A **czeglédi események** kerültek először szóba az **elnök** következő jelentésével:

Szomoru jelentést kell a t. háznak tennem (Halljuk!) Ugron Gábor képviselő ur egy hozzám intézett beadványban jelenti, hogy ő folyó márczius hó 15-én Czegléden személyesen bántalmaztatott, s ennek folytán a dolog előterjesztése mellett a házhoz fordul. Ámbár a házszabályok azt rendelik, hogy az elnök a beadványokat tárgyuknak csak rövid megjelölésével terjeszti elő, mind a mellett ezuttal kérem a t. házat, hogy a dolog rendkivüliségénél fogva, méltóztassanak most, előlegesen is meghallgatni a beadványt, azután leszek bátor az eljárásra nézve javaslatot tenni. (Halljuk! Halljuk!)

Tibád Antal jegyző olvassa Ugron Gábor levelét, mely következőleg hangzik:

Igen tisztelt elnök ur!

Czegléd városának márczius 15-ke megünneplésére szervezett bizottsága által meghivattam és ünnepi beszéd mondására felkéretem. Az iste i tisztelet végével meghivóink társaságában az ünnepély alkalmára készitett emelveny fele tartottunk. Midőn az emelvényhez érkeztünk Szell György képviselő és társai utasitásából az emelvényre lépésben megakadályoztattunk, szidalmakkal, kő, tojásdobálással, faszigálással, löködéssel fogadtattunk. Később pedig, midőn a városházára akartam volna távozni és a tömeg kétharmadrészén keresztül is hatoltam, hátulról, állitólag Csatár Zsigmond által hangoztatott megjegyzés következtében fütykösök és dorongokkal fejemre több ütés meretett.

A mi a közrend és személybiztonság megsértését illeti, fel kell tennem, hogy az illetékes bel- és igazságügyminiszterek kötelességüket elmulasztani nem fogják.

A mi személyes sérelmemet illeti, azt megtorolni magamnak fenntartom.

A mennyiben pedig a képviselőnek mentelmi joga és a háznak tekintélye megsértetett volna, ezen jelentésemmel annak orvoslására alkalmat kivánok szolgáltatni.

Kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem kifejezése mellett maradok az igen tisztelt elnök urnak alázatos szolgája Ugron Gábor, s. k.

Az elnök: T ház! Nekünk mentelmi törvényünk nincs, sőt e részben még eddigi praxisunkban is kevés a támpont. Azt hisz m legc élszerübb lenne, ha a t. ház a képviselő ur e beadványát véleményes jelentéstél vegett a mentelmi bizottsághoz utasitaná. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Én a magam részéről is teljes készséggel elfogadom a t. elnök ur által inditványozott eljárást, csak mivel a képviselő ur beadványában azon reménynek adatik kifejezés, hogy az illetékes kormányközegek teljes szigorral fognak eljárni, biztositani kivánom már most t. a házat, hogy bármi legyen a mentelmi bizottság véle ménye és a alatt is mig ez létre jön és ezen véleménye felett a tárgyalások folyni fognak, a kormány részéről a törvény által hatalmába adott minden eszköz alkalmaztatni fog, hogy ezen csendháboritás, rendetlenség, talán büntény megtoroltassék. (Élénk helyeslés.)

Széll György: Az Ugron képviselő ur részéről beadott kérvényben az én parányi személyem van különösen vádolva. Én e vádat mindenekelőtt visszautasitom, mert abból ream vonatkozólag egyetlen egy hang, egyetlen egy betü nem igaz. Mindenekelőtt előre ohajtom bocsátani azt, hogy én nem vagyok az az ember, ki a rend és törvény tiszteletét nemcsak itt a házban, de a házon kivül is, ott, a hol arra legnagyobb szükség van, ne hangoztatnám, ne érvényesitném. Hivatkozom multamra, hivatkozom hat évi képviselői magamtartására; történt-e az én választókerül temben, Makón egyetlen egy tisztviselőnek, történt-e a kormánynak egyetlen egy ministere ellenében valaha szóvali megtámadás, pedig méltán történhetett volna eljárása miatt? felszólalásommal még ezt se tettem, soha. Hivatkozom Kecskemét városa első, vagyis felső kerületében történt legközelebbi képviselőválasztásra. Nem én mondom, mondják sokan, és arra nézve, a mit mondandó vagyok, különösen a miniszterelnök urat mint belügyminisztert kérem fel, hogy kérdezze meg Kecskemét város kapitányi hivatalát, van-e igazam az alább csak röviden érintett dologban. A választás alkalmával ugyanis bejön hozzám a szavazatszedő bizottság szobájába mint Vadnay Andor barátom és képviselő társam részéről kiküldött bizalmi férfiuhoz a város kapitánya s azt mondja Uram, rögtön meg lesz zavarva a rend és csend, mert a pártellenfelek eg más irányában nem csak szóváltásba bocsátkoznak, de már mar tettlegességre is vetemednek. Én erre kinegyek a választók közé, leveszem kalapom mellől Vadnay Andor jelvényét, a vörös tollat a zöld levéllel és kezembe tartva azt, annyit mondtam: T. polgártársak! Értésemre esett, hogy önök a kormánypárti szavazókkal szóváltásokba bocsájtkoztak és csaknem tettlege ségre vetemedtek. Kérem önöket arra, hogy mint jó polgárok, ertelmes hazafiak a rend- és a törvénytiszteletet tartsák mindenekelőtt legfőbb kötelességüknek; s ezzel a csend helyre lett allitva.

Ismételve kérem tehát a miniszterelnök urat, mint belügyminisztert, méltóztassék megkérdezni Kecskemét törvenyhatóságát, a mely pedig kormanypárti, különösen pedig annak rendőrkapitányát, ha vajjon igazam van-e? Innen tehát csak az eddig felhozottak után felteheto-e azon vád irányomban, mely a beadott kérvényben ellenem felhozva lett.

A jelenleg fenforgó esetre vonatkozólag mindenekelőtt előre bocsájtom, hogy engem Czegléd városa a függetlenségi pártjának 100-as végrehajtó bizottsága harmoniával kért fel, hogy menjek le hozzájuk és pedig a mult heti s az ezt megelőzött két vasárnapokon. Több képviselőtársaim előtt azonban kijelentettem, hogy ezidőtájban bokros elfoglaltásom miatt nem fogadhatom el meghivásukat. Kétszer utasitottam vissza a meghivást. Azonban legközelebb elfogadtam azt, de ismetlem, hogy nemcsak Verhovay ur, hanem a 100-as végrehajtó bizottság meghivásának is engedve. Mindannak daczára, hogy kérdezősködtem, arról nem tudtam sem én, sem többi tarsaim nem tudtunk róla, hogy Czeglédre menetelünk estjén tüntetések lesznek, sőt én az ellen ezéről értesitettem, vagyis arról, hogy csendben megyünk be, a ma esti lemenetelünkről nem tud a nép, csak a végrehajtóbizottság, mert minket a másnap reggeli, a márczius 15-iki reggeli vonaton várnak. Ezen hitben és reményben mentem le, és mikor Czeglédre érve a vonat megállott, a legnagyobb éljenzésbe tört ki legalább 4—5 ezer ember a vasuti állomásnál, éltetve Verhovayt, a kit felvettek vállukra és ugy vitték magukkal. Én mentem, isten tudja legalább egynegyed óra járásnyira, mig társaim közül egynehányannyal ismét találkozhatam. Verhovayt vitte a nép, vitte az ár. Ezek az urak: Ugron Gábor és társai ugyanazon kocsiban a harmadik kupéban ültek mellettünk. Ők látták és tapasztalhatták azt a rendkivüli izgatottságot és azt a rendkivüli ragaszkodást Verhovay személye iránt. (Hosszas nevetések jobb felől.) Igen is ez nem neveltni való, mert ez ugy áll, ez a való tény, mert én annak személyes tanuja vagyok. (Felkiáltások jobb felől: Szomoru!) Bevonult a tömeg, mi elszállásoltattunk a hová Verhovay ur elszállásolva lett, ott ő felszólalt a nép előtt, öt csendre, békére és rendre intvén, s kérve, hogy a holnapi nemzeti ünnepélyre a templomba elmegyünk, onnan a Kossuth-térre vonulunk az ünnepély megtartására, legyenek szivesek megjelenni ez ünnepélyen.

Előre bocsatottam azt, hogy az indóháznál a nép ezrei részéről mily tüntetés volt Verhovay személye mellett. Másnap, márczius 15. reggelén Czegléd városának nemcsak a Kossuth-tere, hanem maga a reformatus templom és a Kossuth-ter környéken levő mellékutczák a nép által annyira elfoglaltattak, hogy az utczákon, a tereken a nép csaknem ember ember hatán volt. A templomba mi előbb bementünk, mint Ugronék; az istentisztelet elvégeztetven, onnan mi jöttünk ki először, és mikor a nep meglátja Verhovayt, egetrázó éljenekkel fogadja, vállaira felveszi és viszi a Kossuth-térre a szónok számára már előre elkészitett emelvényre.

A nép, nagyon természetes, a mint minket látott, minket a maga körébe felvesz és visz az áramlat egész az emelvényig, ugy hogy Ugronékat tőlünk elzárták. Miután mi az emelvényen elhelyezkedünk, a nép csendességet akar, akkor elkezd Verhovay ur beszélni; azonban a városház felőli részről jönnek Ugron Gábor ur és társai. Ugron Gábor ur levett fövel (Nagy derültség. Egy hang: Akkor nem verhették volna be a fejét!) Akartam mondani levett kalappal (Derültség). Error lingvae. Tehát levett föveggel ott a nép köze tolakodtak. A nép ezt látva, az emelvényre már előbb feljöve, kezdte őket innen is visszavonulásra inteni.

Én minuig Verhovay felé néztem, egyszerre azt hallom egy mellettem levő, ugy láttam az iparos osztályhoz tartozó egyentől, hogy «itt jönnek a polgármester emberei.» Ezt meghallván az emelvény körüli emberek, rögtön feljönnek, a tért elfoglalják és kezdenek ezen urak felé, t. i. Ugron Gábor és társai felé kiabalni lármázni és őket egyszersmind arra kérni, vonuljanak vissza és ne zavarják meg a békét, (Nevetés jobb felől. Felkiáltások: Szép kérés!) A nép látván azt, hogy Ugron Gábor ur — mondhatni a legnagyobb vakmerőséggel — tört felénk, tudnillik az emelvény felé — azt a népet, a mely az emelvényen volt, nekem sikerült visszatartani, hogy őket még jobban meg ne támadja, mint a mennyire meglámadta. Mikor ők mégis próbálgatták a feljövetelt, őket a nép záptojásokkal meghajigálta. (Egy hang a szélsőbalon: Elvoltak rá készülve!) Mit tehetek én arról! Mondom meghajigálta őket és ennek következtében ők visszavonultak. A nép, mikor látta a visszavonulást, elkezdett csendesedni s Verhovay ur az alkalommal élve, ismét a nép ez kezd szólni, az embereket mindenekfelőtt rendre és a törvény megtartására utasitott. (Nevetes jobbfelől. Egy hang: Verhovay és rend!) Ő beszél. Alig 10 percznyi időközután a városházában megmosakodva, Ugron ur ismét jön vissza a városháza és a nép között felállitott huszársáy, majd azon a nép felől felállitott állami csendőrség, majd azon közvetlenül a nép mellett álló városi rendőrségen áthatol s a nép közé jut és ott harsány hangon, a mint hallottam, bottal a kezében, midőn Verhovay beszél, Verhovayt fenyegette s állitólag azt kiáltotta: «Mit keres ez a bitang, békerontó itt! Majd megtanitom én!» Ezt hallva a nép, visszafordul. (Egy hang a szélső balról: Nem áll!) Én ugy tudom! A nép visszafordult é azt mondta Ugron urnak: «Takarodj k innen az ur!» (Nagy derültség.) «Takarodjék innen az ur, az ur nem Verhovayt bantja az ilyen beszédjei, hanem megbant minket, a kiknek képviselője Verhovay!» És Ugron ur még tovább fenyegetőzik és akkor a nép magának elégtételt vesz és őt visszahátrálni kényszeriti a maga utja mentén szerint. (Hosszan tartó nevetés.)

E szomoru esetkövetkeztében a katonaság a népet a Kossuth-térről tavozásra inti, majd kényszeriti, mi a népet békére csendre intjük, egyszersmind szintén a katonaság közbenjárását kikérve. (Ellenmondás szélsőbal felől.) Igen! Mert mi elküldtünk a huszár kapitány urhoz, a ki oda volt kirendelve és kértük, hogy innen a Kossuth-térről a népet távozásra intsék. Távozásra intettek a népet ők is, mi is, és egyszersmind kijelentettük sajnálkozásunkat az események felett; eltávoztunk a Kossuth-térről. Szabadjon még a dolog felderitése végett röviden a következőket előterjeszteni.

Mielőtt mi lementünk volna Czegléd városa függetlenségi pártjának szazas végrehajtó bizottsága ülést tartott. Az ülés alkalmával bejelentették, hogy az ünnepély megzavarása végett Ugron képviselő ur és társai épen márczius 15-én fognak Czeglédre levonulni, a mennyiben már évek előtt márczius 15-t mindig az ő képviselőjüknek beszéde tartásával ünnepelték, most felkérték Verhovayt, hogy ő jöjjön, mig ezen urakat határozatuk kézbesitésével kérve kérték: urak, tudju mi Verhovay iránt Czegléd városa közönségének vonzalmát, érzü-

megyünk a parkon s a folyóra nyiló ajtónál fogunk várni fiamra és unokaöcsémre.

— Oh nagyon szivesen, asszonyom, elég erősnek érzem magamat . . .

Lementek, s a park ajtaján kiérve, leültek egy gyeppadra, a honnan az utat be lehetett látni.

Geneviève egy pillanatra sem vette le szemét erről az utról.

Egyszerre csak összerezzent s halvány arcza kipirult . . .

A távolban fölismerte Raoult s a vele jövő Philippeet s elhaló hangon rebegé:

— Jönnek . . .

A báróné föltette szemüvegét, arra nézett s szintén fölismerte fiát és unokaöcsét.

— Ejnye, kicsikém, — kiáltott föl, — beh éles szeme van . . . . Egyébiránt, hiszen elég fiatal hozzá.

Azzal fölállott és Geneviève — némi nehézséggel — szintén.

Állva várták be a közeledőket.

Geneviève érezte, hogy ereje mint hagyja el jobban-jobban.

— Elárulom magamat, ha nem sikerül izgatottságomat elpalástolnom, gondolá magában.

S nagy akaraterejénél fogva sikerült is nyugodtnak látszania.

Raoul és Philippe folyvást közelebb jöttek, de még nem látták a két nőt.

A báróné előrement és zsebkendőjét lebegtetve kiáltá:

— Philippe, Philippe!

A két fiatal ember odanézett.

Mindaketten rögtön ráismertek a bárónéra és társalkodónőjére, de sokkal távolabb voltak még, semhogy a leány arczának elváltozását észrevehették volna.

Ők is zsebkendőjöket lengetve adták vissza a jelt s meggyorsitották lépteiket.

Raoul csak Genevievet látta.

Mihelyt elég közel ért ahhoz, hogy vonásait megkülönböztesse, fájdalmas döbbenés fogta el.

— Szent Isten, szólt Philippehez, — mi baja Genevieve a kisasszonynak?

A változást a leány arczán Philippe is észrevette.

— Nem tudom, viszonzá. — Nyilván beteg . . .

Raoul sietve közeledett most a két nőhöz.

Geneviève csak néma mosolylyal fogadta, de a mely véghetetlen szerelmet fejezett ki.

(Folytatása következik.)

A TÁRSALKODÓNŐ.

REGÉNY.

Irta XAVIER DE MONTÉPIN.

Második rész. 76 (Folytatás.)

A méregkeverők.

XLVII.

Szemei alatt, melyek halvány arczában most nagyobbaknak látszottak s lázas fényben égtek, hamvas karikák képződtek.

E testi szenvedéshez lelki szenvedés is járult, melynek okát igen jól ismerjük, s ezt öregbitette még a nehéz, leküzdhetetlen unalom.

De azért mégis uralkodni iparkodott magán, biztatta, bátoritotta magát, s többször mondogatá:

— Raoult kétségbeejtené halálom . . . talán tul sem élné . . . Nem akarok meghalni — élnem kell ő végette.

És ez az akarat erőt adott neki, hogy testi szenvedése ellen harczoljon.

Geneviève nem volt a báróné mellett, mikor emez a Philippe sürgönyét megkapta, s csak az ebednél értesült róla.

— Kedvesem, mondá neki a báróné, — holnap vendéget kapunk.

Geneviève összerezzent.

Sápadt arcza élénk szinre változott.

— Vendéget? ismétlé.

— Igen.

— Nyilván a báró ur?

— Igen, és Challins öcsém.

A báróné nem nézett Genevievere, nem is vehette hát észre, hogy mily reszketés fogta el a leány egész valóját.

— Jó szórakozás lesz ez önnek, s nagy szüksége is van rá, kedvesem . . . Milyen sokszor elbeszélgetünk majd kertben s milyen kellemes sétát teszünk a tavon, ha ugy kivánja! . .

— A mint önnek fog tetszeni, asszonyom.

— Szivesen fogja látni fiamat és unokaöcsémet?

— Minden bizonynyal, asszonyom, de az urak ugy fogják találni, hogy nagyon megváltoztam.

— Ne higyje azt gyermekem. Kissé halványocska, ez az egész. Nem szabad nyugtalankodnia, az aggódás még igazán beteggé teszi. Az ön baja ugy szólván semmi. Loubet barátunk igen tudós ember, habár csak egyszerü falusi orvos is. Bizonyosan el fogja ő mulasztani ezt az alkalmatlan szivdobogást. Elhivassam-e, hogy még egyszer kijelentse ezt önnek?

— Oh nem, asszonyom, ne hivassa. Mire való lenne az?

— Hogy megnyugtassa önt, szivem.

— Oh, nem félek én. A baj hamar jön és lassan mulik, tudom én azt. A gyógyszernek idő kell arra, hogy hatását megtegye.

— Igaza van, kedves gyermekem, ilyennek szeretem én önt látni . . . Igy sokkal hamarabb meg fog gyógyulni.

S a báróné, mialatt fenszóval ezt mondá, társalkodónőjére tekintve, ezt gondolta magában:

— Csodálatos, hogy e rövid idő alatt, mennyire megfonnyadt ez a leány! . . . Igaza van, midőn azt gondolja, hogy rá sem lehet ismerni.

Geneviève mielőbb vissza szeretett volna térni szobájába, hogy háboritlanul gondolhasson Raoulra.

— Asszonyom, mondá mindjárt az ebéd után, — kissé fáradtnak érzem magamat — megengedi, hogy szobámba térjek?

— Minden bizonynyal megengedem, szivecském. Menjen csak, pihenje ki magát . . . Egy óra mulva magam fogom bevinni orvosságát. Ha aludni talál, majd felköltöm, mert az orvos a legnagyobb pontosságot ajánlotta figyelmembe.

— Ah, asszonyom, milyen jó ön!

— Nem — csak szeretem önt, kedvesem.

Geneviève visszavonult.

Szobájába térve, először is a tükörhöz ment s belenézett.

Hiszen Raoult látni fogja holnap.

De szeme, akarata ellenére is, könnybe lábadt.

— Igen, igen. . . Nagyon elváltoztam, rebegé, egy székre roskadva. Attól félek, hogy Raoul, ha ilyen sápadtnak, soványnak, beesett szeműnek lát, talán nem is fog többé szeretni!

A szegény leány sokáig sirt, majd megtörötten ágyához vánszorgott s lefeküdt.

* * *

Sötét este volt már.

A báróné a hirlapokat olvasgatta a szalonban.

Olvasásából a fali óra ütése zavarta föl.

Fölállt, fölment az emeletre hálószobájába, itt egy kulcsra járó fiókból kivett egy üvegcsét s átment a szomszéd szobába, mely ruhatárnak volt berendezve.

Ez a szoba az üveg-folyosóra nyilt, mely az épületet a Geneviève lakásául szolgáló pavillonnal összekötötte.

A báróné lassan ment végig e folyosón, melyet a teli hold csaknem nappali fénynyel világitott meg.

Átment a pavillonba s belépett Geneviève szobájába.

Itt egy kis asztalkán éjjeli lámpa égett.

— Alszik, gyermekem? szóit a báróné suttogó hangon.

Geneviève már ekkor szenderegni kezdett.

A suttogás, bármily halk volt is, fölébresztette.

Fölnyitotta szemét, felült s igy felelt:

— Épen aludni kezdtem, asszonyom . . . .

— Kissé elkéstem az orvossággal, mondá a báróné, de mindjárt behozom.

A báróné gyertyát vett elő, melyet az éjjeli lámpa reszketeg lángján meggyujtott, s lement a földszintre.

Itt egy szobában egy kis asztalon vizes palaczk állott egy tálczán, az orvos által rendelt szert tartalmazó üveg mellett.

A báróné egy darabka czukrot tett a pohárba, feloldotta egy kis vizben, azután félig töltötte a poharat s belebocsátott egy kanálnyi orvosságot.

Ezután fürkésző tekintettel nézett körül s hallgatózott.

A legcsekélyebb nesz sem árulta el emberi lénynek a közellétét.

A báróné most kivette zsebéből az üvegcsét, melyet hálószobájából magával hozott, s belőle három csöppet bocsátott a pohárba.

Azután összerázta az egészet, az üvegcsét visszatette zsebébe, s ismét fölment Geneviève szobájába.

A leány ágyában felülve várakozott.

A báróné odanyujtá neki a méregitalt.

Geneviève bizonyos habozással tekintett rá.

— Igya meg, kedvesem, mondá a báróné szelided hangon. — Igya meg . . . ez az élet.

A leány egy hajtásra üritette ki a poharat.

A méregkeverő visszavette a poharat, lement a földszinti szobába, ott kimosta s ismét felment.

XLVIII.

Geneviève már ekkor visszahanyatlott párnáira s gyönge hangon nyöszörgött.

A báróné oda ment az ágyhoz s kérdé:

— Szenved, gyermekem?

— Oh, nagyon . . .

— Mit érez?

— Mintha parázs égetné a szivem tájat . . . Soha sem vert ilyen erősen a szivem . . . Majd szétszakad . . . Megfuladok bele.

A báróné megfogta a leány kezét.

Ez a kéz hideg volt, mint a márvány.

— A halál volna már? . . . Ilyen gyorsan? kérdé magától a gonosz asszony.

Geneviève irtózatos kinok közt forgolódott az ágyban.

— Nem, okoskodék tovább a báróné. — Ez még nem lehet a halál. Csak erős roham.

S a szivtelen asszony még néhány perczig várakozott, szótlanul, szemét a leány eltorzult arczára függesztve.

Geneviève végre nagyot sóhajtott s vonaglása elcsöndesült.

— Most már jobban vagyok . . . rebegé elhaló hangon.

— Mindjárt teljesen jól fogja magát érezni, szivem, viszonzá a báróné. — Iparkodjék elaludni minél előbb.

Fölibe hajolt a szegény mártirnak, Judás-csókot nyomott homlokára s kiment.

* * *

Hosszu éjszaka után, mely alatt rémes, lázas álmok zaklatták, Geneviève összetörötten ébredt föl.

Későn kelt föl, még sápadtabban s még gyöngébben, mint tegnap s szemei alatt a szürke karikák nagyobbak voltak.

Akaraterejével azonban mégis tudott uralkodni magán s ugy az öltözködésre, mint a fésülködésre több gondot forditott, mint rendesen.

Raoul itt lesz ma s a leány azt akarta, hogy arczán ne legyen látható a szenvedése.

Átment a bárónéhoz, ki a mint megpillantotta, igy kiáltott föl:

— Oh, szivecském, milyen jó szinben van ma, és milyen szép! Jó éjszakaja volt nemde! Erősebbnek érzi már magát?

— Igen, asszonyom, valamivel erősebbnek, viszonzá Geneviève bágyadt mosolylyal.

De reszkető s alig hallható hangja meghazudtolta szavait.

A báróné ugy tett, mintha ezt eszre sem vette volna.

— Gyönyörü napunk lesz ma, mondá. — Az ég tiszta, felhőtlen; délután majd egy kis sétát tehetünk. Ha elég erősnek érzi magát, gyermekem, át-

letét, hallván már a nép, hogy mi fog történni, a városi polgármester intriguája következtében, a függetlenségi párt százas bizottságnak akaratával és határozatával szemben. Felszólította ezen urakat, tehát és különösen Herman képviselő urhoz intézte ezt a határozatot, tartózkodjanak, ne jöjjenek le erre az ünnepélyre: ha akarnak valamit Czegléden, tessék más napra halasztani, vagy ahhoz egy hétre s ekkor tartsák meg beszédjüket. Ekkor nem bánják, söt megengedik kezeskedve egyszersmind arról, hogy a csend megháborittatni nem fog. Ezen figyelmeztetésre mit sem hajtva s Herman képviselő ur ezt figyelmen kivül hagyva, odaválaszolt a százas bizottságnak, hogy mi köze neki a százas bizottság rendelkezéséhez, ö arra nem ád semmit, ugyanazért ök már elhatározásukhoz ragaszkodva, erre az ünnepélyre lemennek.

Röviden, mert valóban nem hittem, hogy ma nekem e dologhoz hozzászólanom, s e tekintetben felszólalnom kelljen, elnézés el leend, hogy eszmémet s a dolog menetét kellö szabatossággal a még mindig felzaklatott kedélyhangulatnál fogva sem terjeszthettem elé.

A ház ezután egyhangulag elfogadja az elnök inditványát, mely szerint Ugron Gábor előterjesztése a mentelmi bizottsághoz utasittatik.

Az elnök: Bemutatja Pancsova város közönségének kérvényét, melyben az 1874. XXXV. t. cz. módositásáról szóló törvényjavaslat 20. §-nak mellőzését kéri.

Peisznacht Béla és társai mint az összes állami útmesterek felhatalmazottjainak kérvényét, melyben az iránt esedeznek, hogy az állami utmesterek, az államszolgák utolsó rangosztályába felvétessenek.

Kiadatnak a ház kérvényi bizottságának.

Bemutatja továbbá az enyingi ipartársulat választmányának, az ifjusági és vidéki ipartársulatnak, a nagyenyedi iparosok ipartársulatának, a paksi ipartársulatnak, Veszprém város iparos egyeteme közgyülésének kérvényeit, melyekben az iránt kérelmeznek, hogy az ipartörvényjavaslat tárgyalásánál a kérvényükben felhozott kivánalmak figyelembe vétessenek.

Kiadatnak a ház közgazdasági bizottságának.

Következik a napirend első tárgya: a közoktatásügyi és a Deák-siremlék orsz. bizottságból hiányzó egy-egy tagnak megválasztása.

A névszerinti szavazás megtörténvén, annak eredménye holnap fog kihirdettetni.

Következik a napirend második tárgya: **a Tiszának és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló törvényjavaslat** részletes tárgyalása.

A czim észrevétel nélkül elfogadtatik, következik az 1. §., mely igy hangzik: «A Tisza és mellékfolyóinak szabályozása, ugy szintén mindezen folyók völgyeinek ármentesitése, ideértve a Temes-Bégavölgyet is, müszaki tekintetben egységes egészet képez, mely a közmunka- és közlekedési miniszter vezetése alatt hajtatik végre.

Az ármentesitést és belvizlevezetést a létező törvények és a jelen törvényczikk értelmében és a közmunka- és közlekedésügyi miniszter felügyelete alatt a társulatok eszközlik. A hajózási szempontból szükségessé vált vagy az állam által már megkezdett mederszabályozást az állam saját költségén hajtja végre.»

Rohonczy Gedeon. Előbb általánosságban jelzi a törvényjavaslatra vonatkozó nézeteit, s jelzi álláspontját a Tiszaszabályozásra nézve. A Tiszaszabályozásnál előfordultak hibák, melyek müszaki hibáknak tekinthetők, előfordultak hibák malicziából, söt rosz akaratból is. A baj forrása rejlik részben a hütlen kezelésben, részben a hiányos ellenőrzésben és a vállalkozók részéről elkövetett visszaélésekben, a melyek, hogy mikép voltak keresztül vihetők, szóló ez alkalommal nem kutatja, de hogy a müszaki közegek mulasztást követtek el, ez a legkevesebb a mi mondható. A szónok hosszasan fejtegeti nézeteit; birálja a szabályozási eljárást, majd ráter a törvényjavaslat birálatára, s a következő módositványt adja be:

Az első bekezdés második sorában az ármentesités szó után tétessék: «ugy szintén ezen folyók belvizeinek szabályozása.»

Továbbá a második bekezdés utolsó sorában tétessék: «ugy szintén a müszaki szempontból szükséges töltés belebbezések költségeit», ezután marad a szöveg t. i. az állam saját költségén hajtja végre.

Továbbá uj második szakaszul tétessék a következő szöveg: «2. §. minden tiszamenti társulat köteles belvizei szabályozása szempontjából terveket készittetni, azokat jóváhagyás végett, két év lefolyása alatt a közmunka és közlekedési minisztériumhoz beterjeszteni, hogy lehetővé tétessék a belvizi szabályozást öt év alatt megvalósitani. A belviz szabályozás - költségek viseletére a társulat, a kölcsön megszerzésére az állam köteleztetik.»

Szögyényi Emil. Védelmére kél a felső szabolcsi Tiszaszabályozó társulat igazgatójának, a kit Rohonczy hibák elkövetésével vádolt. Megjegyzi, hogy a társulat közgyülése az igazgató eljárását és intézkedéseit helyesléssel és elismeréssel fogadta.

Kemény Gábor br. néhány czáfoló észrevételt tesz Rohonczy Gedeon beszédének általánosságban mondott passusaira. Majd áttér a beadott módositásokra, melyeket egyenkint birálat alá véve, kijelenti, hogy azokhoz hozzá nem járulhat s kérte a szakasznak eredeti szövegében való fentartását.

Rohonczy Gedeon: A közlekedési miniszter nyilatkozata folytán ugy látja, hogy szándéka rövid idő alatt a belvizszabályozás kérdésének megoldása végett a törvény javaslatot a ház elé terjeszteni, a miért is a belvizszabályozásra vonatkozó módositványát és az uj 2. §-t visszavonja, de a töltés bellebbezések költségeinek megállapitására vonatkozó módositást szükségesnek tartja a törvényjavaslatba felvenni.

Darányi Ignácz előadó polemizál Rohonczyval; helyteleniti a töltés belebbezések költségeinek megállapitására vonatkozó módositást és kéri a szakasznak változatlanul való elfogadását.

A ház ezután mellőzi a beadott módositványt, s változatlanul elfogadta az 1. szakaszt.

A 2-ik §. észrevétel nélkül elfogadtatott.

Következik a 3-ik §., mely igy hangzik:

Felhatalmaztatik a közmunka- és közlekedésügyi miniszter, hogy a közérdek vagy egyöntetü árvédelem szempontjából a Tisza és mellékfolyói völgyein azon árterületeket, a melyek eddigelé védtöltések által biztositva nincsenek, a végett hivatalból valamely fennálló társulathoz csatolhassa, esetleg az ilyen árterületek érdekeltségét hivatalból társulattá alakithassa. Első esetben az illető társulat az ily területet a jelen törvény 13., 14., 15., 16., 17. §-aiban előirt árterfejlesztési és osztályozási eljárás mellett kötelékébe vonja, a bevonás idejétől kezdve, az osztályozás alapján megállapitott kivetési kulcs szerint a társulati járulékokkal megterheli, s ennek fejében a bevont terület árviz elleni biztositása végett szükséges védépitkezéseket, mint a már létező társulati védépitmények kiegészitő részét, létesiti. Oly területek pedig, melyek magaslatok által lévén elzárva, egyik társulat árterfejlesztésébe sem vonhatók be, külön társulattá alakitandók, s ez esetben az érdekeltekre háramlandó teher nem lehet nagyobb, mint azon értékemelkedés, mely az ármentesités folytán éretett el. Felhatalmaztatik továbbá a közmunka- és közlekedési miniszter arra is, hogy mindazon esetekben, midőn a müszaki ártér-fejlesztés alapján ugyanazon terület több társulat árterébe tartozónak tünik ki, ezen közös árterületet az érdekelt társulatok és a tiszavölgyi központi bizottság meghallgatása után, az illető társulatok között ossza meg, illetve a társulatok közötti határvonalat állapitsa meg.

Nikolich Sándor a következő módositványt adja be: «Ezen §. első három pontja helyébe tétessék a következő szöveg, oly esetekben, midőn valamely területnek az árviztől megvédését a közérdek követeli, vagy midőn egyes városoknak vagy vidékeknek elpusztulása következhetnék be, a vizek szabályozása nélkül, az ártér birtokosok és közvetlen érdekeltek pedig képtelenek saját erejükből a szükséges védmunkákat létesiteni és fenntartani, és oly esetben, midőn a már fennálló fennálló vagy alakuló társulatok árterében az államnak oly épitkezései vagy csatornázásai létezne., vagy létesittetni szándékoltatnak, melyek által az illető társulat árvédelmi kiadásai aránytalanul növekednek: a törvényhozás fogja esetről-esetre a közjó érdekében szükséges szabályozási társulat megalkotását elrendelni, ugy szintén elhatározni azt is, hogy ugy ezen, mint az e §-ban említett többi társulatok is mily módon és mértékben részesittessenek segélyben az állam által.»

Becker János a szakasz végéhez való toldás végett a következő kiegészitést ajánlja: «Oly községek vagy más árterületek birtokosai, a kik az önerejükből épitett védmüvekkel ez ideig önállóan védekeztek az árvizek ellen, ezen birtokosok joga továbbra is érvényben marad, azonban oly esetekben, hol e en községek vagy más ártéri birtokosok megvédése egy szomszédos társulat érdek vel kapcsolatos, ott a védmüvek felügyeletét ezen társulat gyakorolja és csupán ezen felügyelet után járó költségek erejéig kötelezhetők az érdekeltek.

Kemény Gábor báró miniszter nem járulhat hozzá a beadott módositványokhoz. A Nikolich módositványa lényegileg arra vonatkozik, hogy valahányszor közérdek szempontjából külön társulat alakitását rendeli el a kormány, az mindig a törvényhozás elébe hozassék. A szónok ezt nem helyesli. Ezek annyira müszaki kérdések, hogy mindezek megbirálásába esetről esetre a háznak belebocsátkoznia nem volna indokolt. Lehetséges az, hogy mikor ily eset fordul elő, ha t. i. közérdekben külön társulat alkotandó, arról a kormány ép ugy mint a vicinális vasutak engedélyezéséről az országgyülésnek tudomás végett jelentést tegyen. De ennél tovább menni nem tartaná helyesnek. A mi a másik módositást illeti, melyet Becker adott be, az alkalmasint félreértésen alapul s igy ahhoz sem járulhat. Kéri az eredeti szöveg elfogadását.

Thaly Kálmán: Ha ezen 3. §-t figyelemmel elolvassuk, önkénytelenül két nagy elvnek egymás ellen való küzdelmét látjuk abban, t. i. a kormányhatalom kiterjesztése illetőleg tulterjesztése a parlamentarizmus elve és érvénye ellen. Ez a két nagy elv, mely szemben áll e szakaszban egymással, a mely tehát a közönséges detail részletnél sokkal nagyobb sulylyal bir. És épen ezért, mert a törvényhozás beavatkozását ilyen nagyfontosságu kérdésekben és egyes eseteknél is illetékes intézkedését a parlamentarizmus elvével teljesen megegyezőnek tartja, ellenben nem hajlandó a kormánynak az ezen törvényjavaslat egyéb intézkedései által kezébe adott ugyis elégséges hatalmat még bővebben kiterjeszteni; ezért igen helyesnek találja Nikolich módositványát. Azonban, ha a többség a miniszter felszólalása értelmében nem fogadná el, azon esetben kéri a minisztert, hogy adna be módositványt az iránt, hogy legalább jelentéstételre utalva legyen a miniszter. Pártolja Nikolich módositványát. (Helyeslés a szélső balon.)

Becher János az általa tett inditvány védelmére tesz pár észrevételt a miniszter felszólalásával szemben.

Nikolich Sándor: A miniszter iménti kijelentése következtében visszavonja módositványát, ha a miniszter kijelenti, hogy esetről esetre jelentést tesz az országgyülésnek.

Kemény Gábor br. miniszter: A törvény alkotásánál nem arról van szó, hogy egyik vagy másik egyén mennyi biztositékot nyujt, magának a szövegnek kell olyannak lenni, mely megfelel az igényeknek. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Kilátásba helyezte, hogy nem idegenkedik attól, hogy esetről esetre jelentés tétessék a képviselőháznak, és ha ebbe a ház belenyugszik, az esetben szivesen elfogadja, hogy a 3. §-ban ezen mondat után: «Oly területek pedig, melyek magaslatok által lévén elzárva, egyik társulat ártér fejlesztésébe sem vonhatók be, külön társulattá alakitandók, s ez esetben az érdekeltekre háramlandó teher nem lehet nagyobb, mint azon értékemelkedés, mely az ármentesités folytán éretett el», közbeszurassék egy ily mondat: «Ily külön társulatnak alakitásánál a képviselőháznak esetről-esetre jelentés teendő.» (Helyeslés.)

Nikolich Sándor kijelenti, hogy visszavonja módositványát; ezt azonban Thaly Kálmán magáévá teszi.

Darányi Ignácz elfogadja a miniszter módositását. A ház többsége mellőzi Becker és Nikolich módositványát, s a szöveget a miniszter által ajánlott módositással elfogadja. A 4. §. észrevétel nélkül fogadtatik el.

Az 5-ik §-hoz **Darányi Ignácz** előadó szövegezési módositványt ad be, t. i. a 6. bekezdés elején «ezen» szó helyett teendő «ez utóbbi határozat», mert e vonatkozás nem az a) b) c) pontokra, hanem csupán a c) pontra vonatkozik. Továbbá e szakasz utolsó bekezdésének a végén beszurandó a «miniszter» szó után a következő: «a költségelőirányzatnak a kir. folyam mérnöki hivatalhoz való beterjesztésétől számitott 60 nap alatt.» Ez szabatosabb kifejezés.

A ház elfogadja a módositásokat. A 6. és 7. §§. észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következik a 8-ik §.

Széll György: E szakasz szigoru rendelkezését enyhitő módositványt nyujt be, mely szerint a harmadik sorban e szó után «összeségökben» ez tétessék «jogszerüleg igazolt kifogások alapján» megsemmisitheti.

Darányi Ignácz előadó ellenzi a módositványt s kéri az eredeti szöveg elfogadását.

A 9—11. §§. észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következik a 12. §. mely igy hangzik:

Az alakulandó, nem különben a már létező társulatoknál, a melyeknél az ártér még meg nem állapittatott, vagy a melyeknél az ártér ujbóli megállapitása szükséges, az ártérfejlesztés alapjául az ottani — az ezen ártérfejlesztésig tapasztalt legnagyobb árvizszin veendő.

Az ártérfejlesztés és osztályozás foganatositása vagy megujitása iránt elsőfokulag a társulat közgyülése határoz, és ez iránti határozatát a társulati érdekeltekkel 30 nap alatt közli.

Az ily határozatban meg nem nyugvó fél panaszát az értesitéstől számitandó 15 nap alatt a társulati elnöknek benyujtani köteles, ki azt ugyancsak 15 nap alatt másodfoku és végérvényes határozathozatal végett a közmunka- és közlekedési miniszterhez felterjeszti, ki a központi bizottság meghallgatása után határoz.

A közmunka- és közlekedési miniszter a müszaki ártérfejlesztésnél követendő eljárást rendeleti uton szabályozza.

A társulat előterjesztése, vagy az érdekeltség egy részének felfolyamodása alapján a közmunka- és közlekedési miniszter állapitja meg azon vizszineket, melyek a müszaki ártérfejlesztésnél alapul veendők.

Dobránszky Péter: Mulhatlanul szükséges, hogy a megbizható és rendszeres vizmagasság-mérések czéljából egységes és rendszeres vizmérő állomások szerveztessenek, vagy más ily feladatot teljesitő közegek állittassanak fel a folyó egész területén. E tekintetben birjuk az előadónak azon kijelentését, hogy ezután «rendszeresebben» fognak a vizmérések folyni és az adatok feldolgoztatni. De ez csak futólagos érintése volt a fontos kérdésnek, minélfogva szóló kérdi a minisztertől, hogy mikép terveztetnek ezen szóban forgó vizmérések rendszeresittetni, és hogy mit kell tulajdonképen azon biztatás alatt pozitiv formában érteni, a mit az előadó mondott.

Nikolich Sándor a következő módositás elfogadását kéri: «Ezen szakasz első bekezdéséből a következő szavak «vagy a melyeknél az ártér ujbóli megállapitása szükséges», második bekezdéséből pedig e szavak «vagy megujitása» hagyassanak ki.»

Kemény Gábor br. közmunka és közlekedésügyi miniszter: T. ház! Dobránszky kérdést intézett hozzám azt illetőleg, hogy minő intézkedések szándékoltatnak tétetni a vizmagassági adatok megszerzésére.

Előrebocsátja, hogy mind a Dunánál, mind a Tiszánál, Körösnél, Marosnál stb. a rendszeres vizállási adatok napról napra feljegyeztetnek, melyekből már sok évre visszamenőleg, különösen némely folyónál, mint a Dunánál, kimutathatók a vizállási viszonyok. Ezen adatok gyüjtésére maga is igen nagy sulyt helyez és szándékozik jelenleg a folyammérnökségi hivatalok decentralizácziója által több más oly helyen, a hol még eddig ily vizmérési adatok nem gyüjtettek, azoknak gyüjtését, egybeállitását és grafikus rajzi kimutatását elrendelni. Ez az, a mit e tekintetben válaszolni akart. A mi a Nikolich Sándor módositványait illeti, a miniszter nem pártolhatja azokat és kéri az eredeti szöveg elfogadását.

A ház ezután mellőzi Nikolich módositványát s elfogadja változatlanul az eredeti szöveget.

Az elnök: Az idő előrehaladván, a tárgyalás a holnap d. e. 10 órakor tartandó ülésben fog folytattatni, melyben egyszersmind a mai szavazás eredményéről is jelentést tesznek a jegyző urak.

Az ülés végződik d. u. 2 órakor.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor *Körösy* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, melyben folytatta a *polgárositott határőrvidéken fennálló házközösségi intézmények megszüntetéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.*

Az ülésen a kormány részéről jelen voltak: *Pauler* igazságügyminiszter és *Berczelly* miniszteri tanácsos, részt vettek továbbá a következő meghivott szakértők: *Mihajlovics* János orsz. képviselő, *Nádasky* Márk és *Cimponeriu* kir. táblai birák és *Schreiber* belügyminiszteri osztálytanácsos.

Az elnök az ülést megnyitván, felvétetett a 6. §., mely a miniszteri javaslat szerint ugy az egyezség, mint a hivatalos beavatkozás eseteiben, az eljárást a szolgabiró hatáskörébe utalja.

Gál előadó terjedelmes indokolás után ez eljárást a járásbiróságok hatáskörébe kivánja utaltatni és a szakaszt ily értelemben szövegezve terjeszti elő.

Pauler igazságügyminiszter az eredeti szöveg mellett nyilatkozik, mert eddig is a politikai hatóságok jártak el és ideiglenes minőségben birákat kinevezni nem lehet. Ha visszaélések fordulnának elő, ezek ellen intézkedni lehet. A szolgabirói tiszt is kvalifikáczióhoz van kötve és igy aggodalomra nincs ok.

Schreiber osztálytanácsos hivatkozik az eddigi gyakorlatra, mely a politikai hatóságokat a néppel megszoktatta. A szolgabirák eljárása ellen nem lehet alapos panasz, mert pl. Temesmegyében csak mintegy 50 ügy lett felebbezve és ebből csak 10 esetben hozott az alispán változtató határozatot.

Cimponeriu kir. táblai biró bővebb előadásban osztja az előadó aggodalmait a szolgabirákra nézve. A felek az osztályoktól tartózkodnak, mert idegenkednek a szolgabiráktól. Gyakorlati példákat hoz fel a szolgabirák ellentétes és sérelmes határozatairól. A biróságoknál ily sérelmek ritkábban fordulnak elő. A szolgabirákat az eljárásra minősitve nem tartja. Ideiglenesen alkalmazott birákat óhajt. Az elmozdithatlanság felfüggesztésére különben is van más példa.

Körösy elnök konkretebb nyilatkozattételre kéri fel a szakértőt arra nézve, hogy az érdekelt vidék viszonyai és a nép hangulata szerint mit tart a szakértő a felvetett kérdésben czélszerübbnek?

Cimponeriu kinyilatkoztatja, hogy az érdekelt vidék kivánalma szerint — mindenesetre a birósághoz lenne az eljárás utalandó. *Nádasky* kir. táblai biró a nép hangulatáról akar nyilatkozni. A nép a birósághoz kivánja az eljárást utasitani, mivel ellenkező esetben a nép sok per keletkezésétől tart.

Mihajlovics orsz. képviselő szerint a kérdés lényege abban van, hogy rendelkezik-e a kormány elég gyakorlott és a viszonyokkal ismerős egyénekkel, a kikre az eljárás vezetését bizni lehet? Alig hiszi, hogy birákat, annyit, a mennyi szükséges, kik a mondott sajátsággal is birnak, a kormány találhatna. Kivánja tehát kellően képzett egyének alkalmazását a politikai hivataloknál, a kik a viszonyokat is kellően ismerik.

Literáty mint elvi jelentőségü inditványt kivánja megfontolás tárgyává tétetni, hogy ez ügyek a jogbiztosi intézmény alkalmazása mellett intéztessenek el, mert sem a szolgabirói, illetve közigazgatási, sem pedig a biróság illetékességének merev alkalmazásában garancziát nem lát. Ez az inditvány, mint az ügy érdemére tartozó, eg előre függőben tartatik.

Berczelly miniszteri tanácsos azt hiszi, hogy nincs ok a hatóságtól eltérni, a mely eddig is az eljárást vezette, és a mely előtt folynak különben is a hagyatéki eljárások. Mihelyt a jogosultság kezdése vagy más peres kérdés merül fel, különben is a biróság van hivatva eljárni. Az előforduló sérelmek nem mindig a közigazgatási közegek visszaéléseiből származnak, hanem a leggyakrabban indolencziából, mire példa a telekkönyvi intézmény, holott a biróságok által vezetvék. Literátyval szemben megjegyzi, hogy a szőlőváltsági jogbiztos is csak addig járt el, mig vitás kérdés fel nem merült és nem is hiszi, hogy a jogbiztos nagyobb tekintélylyel és gyorsabban járhatna el, mint a szolgabiró. Kéri a miniszteri javaslat elfogadását. A szakértők és a kormány részéről kifejtett nyilatkozatok meghallgatása után a bizottság a felvetett kérdés megvitatását az e hónap 19-ikén d. u. 5 órakor tartandó ülésre halasztotta.

VIDÉK.

* **Nagy-Kőrösről** kapjuk e sorokat: Az országgyülési függetlenségi párt végrehajtó bizottságának tagjai: *Herman* Ottó és *Prónay* Gábor báró e hó 16-ikán a nagykőrösi függetlenségi párt szervező gyülésén megjelentek, miután a vasuton *Szentpétery* Gyula egy küldöttség élén fogadta őket. A nagygyülés d. u. 4 órakor tartatott meg; a megjelentek száma megütötte az ezret. A képviselőket egy 15 tagból álló küldöttség hivta meg a gyülés szinhelyére, hol azokat *Szentpétery* elnök bemutatta s nagy éljenzések között üdvözölte. A gyülés első mozzanatát *Eötvös* Károly képviselő levelének felolvasása képezte, mely ekként hangzik:

Budapest, márcz. 14-én 1884.

Tisztelt barátom!

Márczius 15-ének ünnepét, mint tudod, nálatok, derék választóim körében akartam megülni. Hurutos mellbajom miatt az orvos megtiltá ezt s most már követi beszámolóm megtartását is későbbre kell halasztanom.

Mélyen sajnalom, hogy a márczius 16-iki nagy pártértekezleten részt nem vehetek. Erőt és lelkesülést szereztem volna magam is köztetek, hol a közügyek iránt való buzgó lángolás s az ország függetlenségéhez való rendületlen ragaszkodás annyira a lelkekbe van vésve s talán én is hozzá járulhattam volna ahhoz, hogy azok, kik netalán hitben gyöngék, akaratban ingatagok vagy az igazság felfogásában megtévedvék, ujolag megerősödjenek s az előttünk álló nagy nemzeti czélt tisztabban láthassák. De megnyugtat az, hogy központi körünk megbizásából Herman Ottó és báró Prónay Gábor barátaim ott lesznek köztetek s távollétem hiányát sokszorosan kipótolják.

Tanácskozzatok — ha kell — a képviselő-jelöltségről is. De engem hagyjatok ki azok sorából, kikre ez uttal gondolhattok. Több oldalról felhivattam már képviselőjelöltség elfogadására, de határozottan mindez ideig nem tudtam nyilatkozni. Csak abban vagyok bizonyos, hogy nálatok a jelöltséget most el nem fogadhatom. Nekem természetem a himezetlen őszinteség. Én a nagy-kőrösi kerületet az ország minden kerülete közt a legértelmesebb s talán a legnemesebb gondolkozásu férfiak gyülekezetének tartom s hálám örökké tartó lesz, hogy akkor, mikor országszerte az antisemitizmus heves szenvedélyei lobogtak s nevem a sajtónak romlott része által szakadatlanul üldöztetett, ti még sem vontátok meg tőlem barátságtok és bizalmatok becses ajándékát. E nemes eljárás nagy kötelességre int engem. Én egy nagy kérdésben ez idő szerint nem egy uton járok az ugynevezett közvéleménynyel. A közvélemény nagy hatalom, de én országos kérdésekben csupán meggyőződésem szavára hallgatok minden hatalommal, még a közvélemény hatalmával szemben is. E fölött én alkut meg nem engedhetek, álláspontom pedig szakadást idézhetne elő a nagykőrösi kerület függetlenségi pártjában. Hogy ez meg ne történhessék, azért határoztam el magam a jelöltség el nem fogadására.

Mihelyt egészségem engedi: sietek hozzátok követi beszámolóm megtartására s közös pártügyeink vezetésére. Mindezt — kérlek — légy kegyes tudtára adni az értekezletnek s biztositsd őt legmelegebb hazafias üdvözletemről, melylyel maradtam

igaz hived és barátod.

Az *elnök* inditványára a nagygyülés sajnálatát fejezte ki Eötvös Károly elhatározása fölött, de kifejezte az óhajtást is, hogy a közbecsülésben álló képviselő találja meg az alkalmat arra, hogy választói között megjelenve, azok még egyszer hallhassák s szinről-szinre láthassák.

Ezután elnök fölkérésére *Herman* Ottó nyilatkozott tüzetesen a helyzetről, a függetlenségi párt törekvéséről s külön — nagy tetszés mellett — az antiszemitizmusról. Igen nagy hatást ért el avval, a midőn Istóczy politikáját a száraz malom alattival hasonlitotta össze s kimutatta, hogy a száraz malom alatt sokkal czifrábban szidják a zsidót, mint Istóczy, tehát nagyobb politikusok Istóczynál; ámde nem az a kérdés, ki szidja jobban a zsidót, hanem az: mit kell csinálni? erre pedig Istóczy nem tud feleletet adni. Szónok kifejtette erre a megoldást a függ. párt manifesztuma értelmében.

Erre végbement a szervezkedés; egy 14 tagból álló intéző bizottság s egy 200 tagból álló választmány közfelkiáltással választatott meg *Szentpétery* Gyula elnöklete alatt. *Sántha Béla* a függetlenségi párt eljárását birálta s *Eötvös Károly* ellen fakadt ki, szakasztott azokkal a szavakkal, a melyekkel az antiszemiták reménye Vadnay Andor ur beköszöntött. — Semmi sem jellemzi oly szépen a nagy-kőrösi választópolgárok értelmes és higgadt gondolkozását, mint az a hideg közöny, a melylyel e függetlenségi mezbe burkolt antiszemita támadást fogadták, mely elhangzott, mint a puszta kiáltó szava.

Végül közkivánatra *Prónay Gábor* báró nemes hivvel buzditotta a polgárságot a kitartásra s kivált arra, hogy a függetlenségi eszmét tisztán tartsák s óvakodjanak annak koilaczionális meghamisitásától. Az *elnök* erre köszönetet mondott a vendégeknek s a választóknak mire a gyülést bezárta.

Este kedélyes lakoma egyesité a párt notabilitásait, köztük több jómódu gazda. Itt Egyedi Sándor gazda valóban meglepte a vendégeket szabatos, értelmes szónoklatával, melyben a népet ébredésre és cselekvésre intette. Lakoma után képviselő vendégeink meglátogatták a gazdák balját, hol a nagykőrösi pompás népfajban gyönyörködtek s honnan csak későn távoztak. (Ugy vagyunk értesülve, hogy **Eötvös** Károly választói kivánságának eleget teendő, le fog menni körükbe. Szerk.)

* **Dunaföldvárról** irják lapunknak: Az erős készülődések nyomán, melyek a jövő képvi előválasztások alkalmából országszerte folynak, a márczius 15-diki ünnepen egy függetlenségi párti jelölt felléptetése is szóba hozatott. Kokori Pál földmives a jelenvoltak helyeslése közt *Halvax* József német-keéri segédlelkészt ajánlotta, ki elfogadván a jelöltséget, rögtönzött beszédben megköszönte a megtiszteltetést és elveit nagyjában kifejtvén, ezek soha nem csüggedő bajnoka akar lenni. A mult választások alkalmával is ö volt az, ki a függetlenségi jelölt érdekében a lehetőt megtette és e kerületben elveit majdnem diadalra juttatá. A vallás-kérdésben Halvax Herman Ottó álláspontjára helyezkedik. *Pakson* mint függetlenségi jelölt *Petrich* Ferencz szándékozik fellépni és a szabadelvü párt nem marad tétlen: Szeniczey hir szerint visszavonul a politikai küzdtérről és a kormánypárt jelöltjeként Jeszenszky bárót emlegetik. Söt Trefort vallás és közoktatási minisztert is szóba hozták.

* **Temesvár**, márcz. 17. (O. É.) *A temesmegyei román választók* ma értekezletet tartottak, melyen körülbelül kétszázan vettek részt. Az értekezlet elnökévé *Dragits* Miletius esperest, alelnökké *Papp* Vincze zsebelyi ügyvédet és jegyzővé *Pakatian* Tivadar román költőt választotta. A «Luminatoriul» szerkesztője azt inditványozta, hogy a temesmegyei választók helyeslésöket fejezzék ki a szebeni ismert nemzetiségi programm felett és oly határozatot hozzanak, melyben kiemeltessék, hogy a temesmegyei román választók elérkezettnek látják az adót arra, hogy akczióba lépjenek. *Papp* Vincze ez inditványt pártolván, az egyhangulag elfogadtatott és központi végrehajtó bizottság választatott. A bizottság tagjai: Rotariu, Ungarian Manó, Foika, Damria és Lázár vingai ügyvéd. Egyszersmind valamennyi választókerületre nézve külön bizottságok alakittattak. Az értekezlet elhatározta továbbá, hogy a román választók oly kerületekben, hol kisebbségben vannak, a *mérsékelt ellenzékkel* fognak szavazni. Az értekezlet végén *Paján* nevü román pór köszönetet mondott az akczió megkezdéseért, kijelentvén, hogy társai helyeslik a hozott határozatokat.

*A **csikmegyei függetlenségi párt** folyó hó 25-én délután 2 órakor Csik-Szeredában a «Csillag» vendéglő helyiségében szervezkedési értekezletet tart. A kibocsátott felhivás igy szól: A magát szabadelvünek nevező kormánypárt már szervezkedett és keményen müködik arra, hogy megyénket és országunkat négy adóemelő még is adósság csináló, különben semmittevő követekkel boldogitsa. E párt különben gyenge, de szivós lesz, mert van pénze, s mert főelnökévé a főjegyző, a négy választókerület elnökévé az alispán és az illető 3 szolgabiró, ténykedő tagjaiul pedig — kevés kivétellel — a többi tisztviselők, hivatalnokok és községi elöljárók neveztetvén ki, oly hivatalos aparátust képeznek, a mely mellett megszünik a közigazgatás és a közrend felletti őrködés. Ugyanazért ideje tehát, hogy független, önálló és önzetlen hazafiak is sorakozzanak, szervezkedjenek és négy értelmes, munkás és hazafias függetlenségpárti követeknek megválasztása által az eddigi szerencsétlen gazdálkodásnak véget vetni segitsenek. Tudjuk — már is kezdetét vette — hogy ténykedő tagjaink ellen a rágalmazás, szitkozodás és árulkodás, a többi elvtársaink irányában pedig a lebeszélés, az elijesztés és a lélekvásárlás szép erénye mozgásba hozatik és annak vége-hossza nem lesz; azonban ez sem baj, mert az előbbiek majd leszámoltatnak — az utóbbiak pedig kiállván a tüzpróbát — mint edzett férfiak lépnek a választás terére és ott a függetlenségi zászló alá. Csik-Szeredán. 1884. márczius hó 10-én. A választmány megbizásából: hazafiui tisztelettel Fodor Ignácz.

Márczius tizenötödikének ünnepe.

A «**Terézvárosi első magyar asztaltársaság**» márczius 15-ének 36-ik évfordulóját a nagy nap történeti fontosságához méltóan ünnepelte meg. A teljes számban megjelent tagokon kivül több előkelő terézvárosi polgár vett részt a minden pontjában kitünően ikerült banketttel egybekötött ünnepélyen. A szózat elhangzása után Ábrányi Kornél alkalmi költeménye szavaltatott el, ezt követte Márkus Józsefnek az ünnepély jelentőségét ecsetelő hatásos beszéde, mely után a felköszöntők egymást érték, végül még egy alkalmi költemény «Petőfi ébredése» szavaltatott és befejezésül a hymnust énekelték. A vacsora alatt Táncsics Mihály agg irónk javára gyüjtést rendeztek, melyből 8 frt 40 kr folyt be.

Sárbogárdon — mint nekünk onnan irják — szintén méltóan ünnepelték meg az emlékezetes évfordulót. Az idevaló választók mintegy kétszáz teritékü bankettet rendeztek. A felköszöntők sorát *Mészöly* Péter rendező nyitotta meg, vázolván e nap nagyszerü nemzeti jelentőségét. *Madarász* József képviselő kivánja, hogy a nemzet tömörüljön egygyé, kiirtva kebléből a pártviszályt. A képviselő toasztját viharos éljenzéssel fogadták,

Dunaföldváron — mint lapunknak irják — az «egyenlőségi kör» tagjai hagyományos szokás szerint megünnepelték márczius 15-ikét. Az ünnepi beszédet a kör elnöke Sebetzky András mondta.

Nyitra város közönsége 1848. óta ez idén ünnepelte meg először márczius 15-ét. Délelőtt kilencz órakor ünnepies istentisztelet volt a kegyesrendiek templomában, melyen *Nécsey* esperes-plébános pontifikált. A templom szép számu közönséggel telt meg. Ott voltak: az alispán, több megyei, törvényszéki, pénzügyi és városi tisztviselő stb.

Zemplénben az egyetemi ifjuság egyesülete márczius 15-én rendezett társas vacsorával egybekötött felolvasó estély alkalmával következő sürgönyt menesztette hazánk nagy fiához: Kossuth Lajosnak Turin. A magyar nemzet függetlenségi harcza évfordulójának megünneplése alkalmával szeretettel és lelkesedéssel emlékszik meg a kivivott eszmék dicső előharcosáról, a zempléni egyetemi ifjuság egyesülete.

Nagy-Kanizsán pártkülönbség nélkül ünnepelték meg márczius 15-ét. Fényes bankettet rendeztek és ez alkalommal Kossuth Lajosnak táviratilag fejezték ki üdvözletüket.

Szabadkán az odavaló «Népkör» saját helyiségében megünnepelte márczius 15-ét. Az első áldomást *Varga* Károly a kör elnöke mondotta Kossuth Lajosra. Utána még mások felköszöntötték a városi polgárságot, az ifjuságot, Mukics Ernő országgyülési képviselőt s többeket.

Makón márczius 15-ét a «polgári olvasókör» lakomával ülte meg saját helyiségében. A szebbnél szebb toasztok között *Szentes* Vidor kir. közjegyző hatásos szónoklata tünt ki. A kör a következő táviratot menesztette Turinba: «Kossuth Lajos hazánk nagy fiának Turinban. A magyar szabadság harminczhatodik évforduló napján a makói polgári olvasókör tagjai, annak emlékét ünneplő és dicsőitő társas estélyéből igaz hazafiui kegyelettel, hazánk szabadságának megalapitóját, legnehezebb napjaiban kormányzóját, minden magyar között az elsőt és a legszeretettebb nagy fiát s hazánk függetlenségének történeti alakját — Kossuth Lajos urat Magyarország kormányzóját üdvözlik. Makói polgári olvasókör.

Szeged városa kegyeletesen ülte meg márczius 15-ét. Délelőtt emlékmise volt a belvárosi plébánia-templomban, melyen *Oltványi* Pál prépost pontifikált fényes segédlettel. A mise végén az énekkar a Hymnust énekelte. Délután a 48-as agg honvédek keresték föl koszoruval a szabadságharcz szegedi halottjainak sirját. A temetőben *Lajos* István agg honvéd vált ki a sorból és a hősök emlékére lelkes beszédet mondott. Nyolcz óra volt, midőn az alsóvárosi népkör ünnepe kezdetét vette. Az ülést a kör elnöke *Vőneki* Pál rövid, hangulatos beszéddel nyitotta meg. *Tóth* Gyula tanitó az 1848-iki események történetét érdekesen vázoló fölolvasást tartott. *Virágh* Ferencz, *Engi* Erzsike, *Vőneki* Antal, *Savanyu* Juliska és *Dohány* Juliska hazafias verseket szavaltak hévvel s szabatosan. A rókusi népkörben 60 teritékü banket volt. Az első felköszöntőt a kör elnöke *Gera* István mondotta, Kossuthra emelvén poharát. Vacsora után *Szabó* János a kör jegyzője «Kossuth bucsuja» czimén fölolvasást tartott. *Budaházy* felolvasta Thomay József czikkét és *Rokosányi* József elszavalta Ábrányi Emil márczius 15-iki versét. A felsővárosi népkörben 200 teritékü banket volt, melyen első sorban a kör elnöke *Csikós* Ignácz Kossuth Lajosra emelte poharát. *Benke* István, *Herman* Ottóra, a város egyik országgyülési képviselőjére emelte poharát. Ezután egymást érték a felköszöntések.

Nagyvárad város hazafias közönsége nagy ünnepiességgel ülte meg márczius 15-ét. A 48-as népkör helyisége előtt az ipartestületek zászlói alatt több száz főből álló tömeg, a polgárság zöme sorakozott, honnét a jogakadémia épületéhez vonult, hogy az ifjuság által rendezett emlékünnepben résztvehessen. Kevéssel három óra után *Fejér* László joghallgató megnyitó beszédét tartotta, utánna *Czeylik* László joghallgató emlékbeszédje következett. *Egli* Mihály saját költeményét szavalta el. A müsor negyedik számát Kuszli Béla töltötte be az önvédelmi harczot megelőző eseményekről olvasván föl. Utána Bakacs Béla és Fleisher Lajos szavaltak. Este nyolcz órakor a «Zöldfa» szálló felső termében diszlakomára gyült össze a polgárság. Egy hosszu asztalt a jogakadémia fiatalsága foglalt el, számszerint mintegy negyvenen voltak jelen. Az első pohárköszöntőt a 48-as párt elnöke: *Kunyhóssy* János mondotta Kossuth Lajosért. A szónoki hévvel előadott gyönyörü pohárköszöntő fulminans hatást keltett. Azután az ifjuság nevében Czeylik László üritett poharat a márcziusi eszmék diadalra jutásaért. Dus László remek toasztját az ifjuságért mondotta el. Erre Kuszly Béla joghallgató válaszolt, éltetvén Nagyvárad lelkes polgárait. Keledy József Magyarország jobb jövőjeért szép pohárköszöntőt mondott. Utána Egli Mihály Gáspár Imre hangulatteljes költeményét, Pollák Henrik pedig Tóth Kálmánnak «Előre» czimü költeményét szavalta el tetszés közt. Lukács Gy. két izben szólott, először Irányi Dánielt, a 48-as idők most is élő veterán bajnokát s ennek egyik lelkes követőjét: Bölönyi Józsefet, később a polgárság felhivása folytán a nemzet legnagyobb fiát, Kossuth Lajost éltette. Tartalmas, hazafias beszédét lelkes óvácziókkal fogadták.

A magyarországi reform. egyház egyetemes konventje.

— márcz. 17.

Ma ült össze ujból Budapesten a kálvin-téri ref. gyülésteremben a ref. konvent, mely utolsó üléseit a mult év szeptemberében Kolozsvárott tartotta. Az elnöki székeket id. b. *Vay* Miklós e. ker. főgondnok és *Nagy* Péter kolozsvári püspök foglalták el, mellettük egyik oldalon *Vályi* János tiszántuli és *Tisza* László erdélyi főgondnokok, a másik oldalon *Révész* Bálint, *Kun* Bertalan, *Pap* Gábor püspökök, ezek után az egyházkerületek megbizottai, összesen vagy 28-an, közöttük *Kerkápoly* Károly, *Mocsáry* Lajos, *Szilágyi* Dezső, *Tóth* Sámuel, *Bitoók*.

Az ülés megnyitása előtt jól átgondolt, mély vallásos érzelemből fakadó s virágos nyelvü, meghatólag előadott imában kérte **Nagy** Péter az ég áldását a konvent munkálkodására, majd b. **Vay** Miklós nagy érdeklődéssel hallgatott beszéddel az ülést megnyitotta. E beszédben először is megemlékezett ama nagy veszteségekről, melyek az utóbbi egy év leforgása alatt a magyar ref. egyházat s részben a konventet érték. elveszitvén gróf Degenfeld Imrét, Török Pált, idősb gróf Teleki Gyulát, ifjabb gróf Ráday Gedeont, Hegedüs Lászlót, Kántor Sámuelt, kik közül az idősbek oly maradandó nyomokat hagytak maguk után az egyházban hosszas és sikeres munkálkodásuk által, az ifjan elhaltak jövőjéhez pedig oly sok szép reményt füzött egykor az egyház. Ezután felemlitette, hogy Török P. elhunyta folytán a konvent egyik elnöki székét Nagy Péter, mint hivatalára legidősb püspök kellett, hogy elfoglalja, az egyetemes tanügyi bizottság elnökévé pedig Révész Bálint választatott meg, kinek vezetése alatt e bizottság a mult évi deczember 10-dikén már nagy sikerrel munkálkodott Debreczenben a középiskolai tanterv, s a középiskolák belrendtartása és fegyelmezése megállapitása érdekében, mely munkálatra nagy szükség is van, miután ő még a mult év végén felszólittatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter által arra, hogy az egyháznak a középiskolai szervezetre vonatkozó szabályait f. évi januárban terjesszze fel, hogy igy az érettségi vizsgálatokra vonatkozó szabályokat az országos törvény értelmében meg lehessen állapitani. Ő a nevezett minisztert tudósitotta, hogy a kivánt szabályokat csak e most megtartandó konvent után terjesztheti fel, de felküldötte addig is, némi tájékozást nyujtandó, az egyetemes tanügyi bizottság deczemberi munkálatát és jegyzőkönyvét. Ezután felemliti, hogy az egyház némely középiskolája az uj szervezet következtében nem maradhat fenn; de hát a melyekre okvetlenül szükség van, azok tartassanak fenn, ha nagy áldozatok árán is, valamint a felekezeti jogakadémiák közül is ez idő szerint még egy pár; de a fő dolog az — a mi már sokszor hangsulyoztatott — hogy az egyház összpontositsa anyagi erejét, és a lelkészképző intézetek mellett tartson fenn egy pár jó tanitóképző-intézetet és egy bölcsészeti fakultást.

Majd felemlitette, mennyire helyes volt, hogy a szeptemberi konventnek az az intézkedése, hogy ha a felekezet egyik vagy másik középiskolája az országos törvény értelmében szerződésre akar is lépni az állammal, ezt csak a konvent beleegyezésével tehesse. Eddigelé a rimaszombati egyesült prot. középiskola szerződött az állammal, e szerződést azonban az illető ref. püspök Kun Bertalan a konventi határozatra való tekintetből nem erősitette meg, csak e miatt nem lett az eddigelé érvényessé; közelebb a máramarosszigeti iskola tett lépéseket e tekintetben. A konventnek szigoru feladata őrködni a felett, hogy az ily szerződések kötése alkalmával a felekezet jellege s főként érdeke megőriztessék. De még igy is lehetőleg tartózkodni kell az állammal való paktálásoktól, mert az ily egyezségek szaporodásával az 1848: XX. törvényczikk életbeléptetése mindinkább elodáztatik. Végül tudatja, hogy az országos egyházi közalapba eddigelé az 1883-ik évre 50,000 frt folyt be.

Ezután felolvastattak gróf **Lónyay** Menyhért levelei és **Fördős** Lajos helyettes püspöké, melyekben tudatják, hogy betegségük miatt nem jelenhetnek meg az ülésen, hanem helyettük Vizsolyi Gusztávot és Sipos Pál esperest kérik behivatni, tudatván egyszersmind Fördős azt is, hogy a helyettes püspökségről való lemondását is gróf Lónyay elnöktársának bejelentette. Mindkét levél tartalma felett való sajnálkozása a konvetnek j.-könyvileg is kifejeztetett.

Tóth Zámuel jegyző előterjesztette a tárgysorozatot, mely is a következő: A leltározó bizottságnak a Török Pál kezelése alatt volt pénzekről és iratokról beterjesztett jelentése, minthogy azonban ezen leltárban össze vannak foglalva az országos közpénztárt és a konventet illető okmányok és értékek, ezeknek külön választása gróf **Raday Gedeon, Körmendy S.** és **Szabó Jánosból** álló kis bizottságra bizatott, jelentése holnapra beváratván.

A rimaszombati és *mármaros-szigethi* középiskoláknak az állammal kötendő szerződése kiadatik a jogügyi bizottságnak. — Láng Lajos, Molnar Sámuel *oláhországi missziónáriusoknak* és a bukaresti ref. iskolának segélyt kérő folyamodványaik kiadattak a missziói bizottságnak; Nagy Sándor labodi lelkész és a nagy-bajomi egyház kérvénye kiadatott a közigazgatási bizottságnak. A *vasárnap megünneplésé-ről* mind az 5 kerület tett jelentést. E jelentések kiadatnak a közigazgatási bizottságnak; a lelkészképesitő vizsgálatok ügye ezuttal nem tárgyalható, a Dunamelléki és tiszai kerület nem küldvén még jelentést ez ügyben. A *lelkészi nyugdijintézetekre* vonatkozó adatok beérkeztek, de ezek összeállitása sok időt igényelvén, ezuttal nem tárgyaltatnak, hanem csak bizottságnak adatnak ki.

Tanácskozás tárgyul először mint legfontosabb és legsürgősebb felvétetett az *egyetemes tanügyi bizottságnak* 1883-ik évi deczemberi jegyzőkönyve, mely kinyomatva lévén, felolvasottnak tekintetett s általánosságban elfogadtatott. Részletes tárgyalás végett olvastatott szakaszonkint. A bizottság által készitett tanterv és tananyagbeosztás minden különösebb vita nélkül elfogadtatott. Valamint azon határozatok is nagyobb harczot nem idéztek elő, melyek a zsinat által alkotott középiskolai szervezet és a középiskolai országos törvény egybehasonlitásával megbizott küldöttség előterjesztése folytán hozattak. Mindössze is azon óhajt fejezték ki többen, hogy indokoltassanak azon eltérések, melyek a tantervre és a tananyag beosztására nézve a kormány által kiadott és a tanügyi bizottság által készitett szervezet között van. Erre **Filó** előadta, hogy a tanügyi bizottság figyelemmel volt az országos tantervre s kombinative járt el; de némely pontnál az országos tantervtől a protest. egyház érdekeire való tekintetből el kellett térni; péld. a bölcsészeti, magyar irodalomtörténeti tárgyakból a prot. tanintézetekben többet kell felölelni, mint az államiakban.

Annál hosszasabb s élénkebb vita fejlődött ki, midőn «a középiskoláк belrendtartására és fegyelmezésére vonatkozó szabályok» tárgyalására került volna a sor.

Itt **Fejes** először is azt az elvi kérdést vetette fel, hogy a konvent által megállapitandó szabályok érvényesek lesznek-e feltétlenül az egyházkerületekre nézve, avagy ezeknek megmarad szabad statutum-alkotási joguk? **Filó** szerint az iskolai szabályzatok készitésekor az egyházkerületek megegyezésre jöttek, és igy ezek a konvent megerősitése után minden kerületre nézve kötelező erejüek. **Mocsáry** Lajos a zsinati törvényből ellenkezőt olvas ki, mint Filó; a zsinati törvény szerint a konvent hivatása az, hogy az iskolaügyet «irányozza», azaz, hogy a főelveket jelölje ki, e munkálat pedig az apró részletekre is kiterjeszkedik, azért az nem lehet kötelező erejü a kerületekre. A konvent terjeszsze fel az országos kormánynak, hogy ő az iskolai szervezetre nézve ezt ajánlja, de hogy ebből a kerületek mit fogadnak el, a felől a kormány majd a kerületek határozataiból értesül. Ne oktroyáljuk ezeket a kerületekre, hadd fejtse ki majd az élet, hogy mi lesz ezekből kötelező erejü.

Jeney: Még mindig átmeneti időket élünk iskolai ügyeinkre nézve; minden fontosabb kérdés felmerülésénél nem lehet a zsinatot összehivni, azért bizta ez meg a konventet, hogy intézkedjék.

Ha a konvent határozata nem kötelező erejü, akkor ez alig nyom többet a latban, mint egy hirlapi czikk.

Hozzá szólottak még ehhez az ügyhöz *Beöthy* Zsigmond, *Balogh* Imre, *Ritoók*, *Kun* Bertalan, *Lükő* Géza, *Tisza* László, *Makay*, *Révész*, *Kovács* Ödön, *Nagy* Péter, ujból *Mocsáry*, br. *Vay* Miklós. Abban egyetértettek majd mindannyian, hogy a dolgozatból azok a szakaszok, melyek elvi kérdéseket tartalmaznak, egyetemesen kötelező erejüeknek tekintessenek; de az apróbb részletekre kiterjeszkedő intézkedésekkel szemben többen s kivált a tiszántuli kerület küldöttei fentartani kivánták a kerület önálló intézkedési jogát. Az idő már előre haladván, abban állapodtak meg, hogy a tanügyi bizottság munkálata adassék ki a konvent tanügyi bizottságának, azzal az utasitással, hogy az a holnapi ülésre jelölje ki, hogy mely szakaszok tartalmaznak föbb irányelveket, tehát melyek meghagyandók, s melyek tartalmaznak az egyes kerületek által módositható részletes utasitásokat. Ezzel a mai ülés bezáratott, folytattatik holnap 10 órakor.

KÜLFÖLD.

— márcz. 17.

Graham tábornok második hadi sikere után a londoni sajtó erélyesen követeli már, hogy a hadjáratot ne hagyják ennyiben, hanem nyomuljanak elő Berberig, mint ezt Gordon szükségesnek látja. Egyelőre a kormány nem is meri visszavonni a csapatokat Szuakimból, s az eddigi megállapodás szerint Graham hada még egy hónapig marad ott, hogy mit fog csinálni, azt még nem tudják. Legujabb hir szerint a Berberből Khartum felé kiküldött és visszatért gőzös a folyó partjain sehol sem talált fölkelőket. A távirati összeköttetés Berber és Sendi közt helyreállittatott, de Sendi és Khartum közt még meg van szakitva. E hó 14-dikéről a következőt jelentik a *Timesnak*:

Az ellenségnek a két ütközetben szenvedett vesztesége bizonynyal nincs az 5000-en alul, s föltehető, hogy a sebesültek száma ugyanennyi. Az ellenség számának maximumát az első ütközetből 15,000 főre teszik. Valószinü, hogy ebben részt vettek mindazok, a kik harczolni hajlandók voltak. Ha igy van, akkor csakis Ozman Digma hadereje maradt meg, s

ez nem haladhatja meg az 5000-et. *Ozmán Digma* jelleméből itélve, valószinünek látszik, hogy *ha elfogják,* hasznos közvetitő lehet az angolok és a máhdi közt, vagy legalább mindenesetre hozzájárulhatna annak a meggyőződésnek az elterjesztéséhez, hogy az angolok ellenében hiában harczolnak. Ily körülmények közt tanácsosnak látszanék a barátságos törzsek utján tetemes jutalmat kinálni neki, azzal az igérettel, hogy életét megkimélik. Ez valószinüleg sikerülne is, de lényegesen attól függ, hogy semmi jelét se adják a kiüritési szándéknak, bármit határozzon is utóbb a kormány.

Egy mai *szuakimi* távirat már arról tudósit, hogy *Hewett* tengernagy kiáltványt bocsátott ki, melyben annak, a ki *Ozmán Dignát akár élve, akár halva kézrekeriti,* 5000 dollár jutalmat tüz ki.

Bakninhból Párisba érkezett hivatalos tudósitás szerint *Negrier* tábornok a khinaiakat egészen Lang-Szuig üldözte. *Brière* tábornok Thaing-Huienig fog előnyomulni s ezt meg fogja szállni. A közvetlen összeköttetés Hanoi és Bakninh közt ismét helyreállittatott.

Jules Ferry miniszterelnök, mint emlitettük, mindjárt a Bakninh megvételéről szóló legelső hir vételekor kijelentette, hogy ezzel az ellenségeskedések be vannak fejezve. Tegnap egy levelező előtt a miniszterelnök hosszasabban nyilatkozott Francziaország kül- és belpolitikai helyzetéről, s a következőket mondá:

Nézete szerint Bakninh elfoglalásával a tonkingi ügy lényegileg be van fejezve. Még csak apró részletekről van szó az elfoglalt állások biztositására. Most a khinaiakon áll a tárgyalásokat ujra megkezdeni. A delta birtokában a francziák képesek nyugodtan bevárni a jövőt. A tegnapi napig még nem kezdődtek uj tárgyalások, de Francziaország azon szerencsés helyzetben van, hogy várhat. A mi a *belső viszonyokat* illeti, a miniszterelnök nem fél bonyodalmaktól. A kormánynak, valahányszor a bizalmi kérdést fölveti, nagy és szilárd többsége van. De nem nagyon gyakran él ezzel az eszközzel s valahányszor valami módositást tesz a ház egy törvényjavaslaton, az ellenzéki sajtó már azt kiáltja, hogy a kormányt megverték. De ha a kormánynak minden jelentéktelen nézeteltérés esetén vissza kellene lépnie, ugy lehetetlen lenne kormányozni. A *trónkövetelők* agitácziója ez ideig nem elég veszélyes arra, hogy a kormány rendkivüli intézkedésekhez folyamodjék. Bizonyára megteszi majd kötelességét, ha a trónkövetelők olyasmit tesznek, a mit tenniök nem szabad, vagy ha csak olyasmihez folyamodnak, a mit Napoleon herczeg ismert manifesztumával tett. A trónkövetelőknek nincs befolyásuk a franczia nép tömegeire; tehetetlenek s meg a közönséges rendzavarók lármája, minthogy nem dirigálhatják, sem használ nekik semmit. De ha már van trónkövetelőnk, nagyon kivánatos, hogy ne legyen veszedelmesebb, mint az Orleans-házbeli, kinek sem erélye, sem ügyessége nincs kivergődni kontemplativ állásából. *Napoleon* herczegre Ferry még reflektálni sem akart. — *Oroszország* közeledése *Ausztria-Magyarországhoz* és *Németországhoz* is szóba jött. Ferry fölemlité, hogy a lefegyverzésre semminemü javaslatot nem kapott; e terv, habár nem is lehetetlen, de a legnagyobb mértékben valószinütlen s a közvélemény csak az időt vesztegeti, ha foglalkozik vele. *Francziaország magatartása* az emlitett hatalmak iránt jövőre is csak *feltétlenül semleges,* a saját erejére támaszkodó lehet. Francziaország még vár s nem kapott nyilatkozatokat, hogy eddigi magatartását megváltoztassa. Ha kitünnék, hogy a *három császári hatalom* egyesülése csakugyan az európai béke érdekében történt, ugy kivánatos, hogy az egyesülés minél tovább tartson.

Spanyolországban ismét katonai összeesküvést fedeztek föl, még pedig republikánus jellegüt s mint távirataink jelentik, két tábornokot, két tisztet és több altisztet azonnal el is fogtak. Madridból ezt jelenti egy mai keletü táviratunk: A rendőrség *Moraunál,* a *Zorilla*-párti bizottság titkáránál egy köztársasági katonai egyesület tagjainak névsorát foglalta le. — Ennek következtében *Velarde* és *Villacampa* tábornokokat, továbbá két hadnagyot és négy altisztet elfogtak. — A *Glob* szerint valóságos katonai összeesküvésről van szó. Az *Epoca* az egész ügyet jelentéktelennek tekinti. — A *Journal des Debatsnak* jelentik Bourgmadameből: Az Andorrába küldött franczia küldöttség visszatért Francziaországba. *Urgel* püspöke nem akarja a fegyvert letenni, minek következtében Francziaország Andorrát valószinüleg körül fogja zárni. Seo de Urgel város spanyol hatóságai a franczia küldöttség tiszteletére lakomát rendeztek, melyen a spanyol királyra, Grévy köztársasági elnökre, Spanyolországra, Francziaországra, a két ország hadseregére és a két nemzet barátságára mondtak felköszöntőket.

Sella halálát általános megdöbbenéssel fogadta az olasz sajtó. A *Liberta* azt mondja, hogy Sella ép akkor halt meg, midőn Olaszország ismét feléje forditotta tekintetét. A *Tribuna* szerint ez a haláleset lesujtó, mert Sella az ő erejével és tehetségével nagy szolgálatokat tehetett volna még a hazának. Dicséri erélyét, Róma iránt való rajongó szeretetét, melyért többet tett; mint összes kartársai, financziális tehetségét, mely Olaszországot a legnagyobb szégyentől óvta meg. Három év óta távol tartotta ugyan magát a politikától, de ép ez dicsősége, mert vonakodott olyan uton járni, a melyre más gondtalanul lépett s a ki ezzel az országot a legszomorubb viszonyokba sodorta. Az alkotmányos demokraczia bizonyára erős támaszt talált volna még benne — de im meghalt s koporsója körül egész Olaszország könnyezik. A *Rassegna* ezt irja: Sella neve elévülhetetlenül egybe van kapcsolva a pápaság világi uralmának elhanyatlásával. A meddig azok az események emlékezetben maradnak, az ő neve sem fog elfeledtetni. A *Riforma* szintén nagy szerencsétlenségnek tartja Sella halálát, mert még sokat lett volna hivatva tenni.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 17.

— *Személyi hirek.* *Vilmos* német császár születésnapjának ünnepére Berlinbe fog érkezni a szász király, a badeni nagyherczegpár, továbbá számo német herczeg. — *Baker* pasát, kit pár év előtt egy vasuti kupéban elkövetett erkölcstelen merényletért csufosan fosztottak meg őrnagyi rangjától, legujabban tanusitott vitézségeért visszavették az angol hadseregbe, altábornagyi ranggal; Baker mellett legkivált a hölgyek emeltek szót. — *Herrmann* büvész, ki Oroszországban egy előadáson a szinpadról leesve, sulyos sérülést szenvedett a lábán, Bécsbe megy magát gyógyittatni. — Báró *Radvánszky Béla* főispán a fővárosba érkezett. — Gróf *Gyürky Ábrahám* nógrádmegyei főispán ma reggel Losonczra utazott. — *Budenz József* egyetemi ny. r. tanár jubileuma alkalmából száz forintot ajándékozott a bölcselethallgatók segitő-egyesületének. — *Bogisich Lajos* pestvidéki törvényszéki elnök e hó 13-án megvizsgálta az ó-budai járásbiróságot. — *Kozma Sándor* kir. főügyész tegnap Nagy-Váradra utazott és ott, valamint több szomszéd városokban meg fogja vizsgálni a fogházakat; átrándul Szegedre is és ott megszemléli az uj fogházat. — *Fekete Ödön* kir. főügyészi helyettes pedig Pécsre utazott átveendő az ott épült uj fogházat. — *Lajos* bajor herczeg, a királyné testvére, tegnap Bécsből Münchenbe utazott; az a terv, hogy a herczeg is Wiesbadenbe megy a fölséges asszonynyal, nem valósult. — *Li-Fong-Pao* khinai követ visszaérkezett fiumei és polai utjából. — *Napoleon* herczeg az Intransigeant szerint, sulyos beteg. Arczán mirigy keményedés van, melyet operálni kellene, de ez a trónkövetelő más bajai miatt lehetetlen. A jéromisták el vannak készülve a legrosszabbra. Más hirek szerint a herczeg tegnapelőtt este Pranginsbe volt utazandó. — *József* főherczeg családjával és *Rainer* főherczeggel Fiuméban, a gyönyörü időjárást fölhasználva, a «Deli» gőzösön kirándulásokat tett a Quarnero különböző pontjaira. *Rainer* főherczeg holnap utazik el. — *Blum* pasa hazánkfiát, ki az egyiptomi pénzügyminiszterium államtitkára, az angol királynő a harmadosztályu Bath-renddel tüntette ki.

— **A királyasszony** Mária *Valéria* főherczegnővel és kiséretével ma reggel 8 órakor érkezett meg az udvari különvonaton Wiesbadenbe. Gyönyörü, tavaszias reggel volt. A felség, ki Hohenembs grófné neve alatt utazik, minden hivatalos fogadtatást mellőzni kért; a pályaházban csak Wurmb kormányzósági elnök és Strauss rendőrfőnök jelentek meg, kikhez a királyné pár barátságos szót intézett, aztán Mária Valéria főherczegnővel bérkocsiba szállt s «a négy évszakhoz» czimü fogadóba hajtatott. A kiséret kocsijai a felség fogata után robogtak. Bár kora reggel volt, a Wilhelmsstrassén nagy közönség volt, mely a magas vendégeket tiszteletteljesen üdvözölte. A királyné egy hónapig fog Wiesbadenben időzni, aztán két hétre Heidelbergbe megy, hol kiséretével a Schlosshotelben száll meg, visszautazva néhány napot Münchenben tölt. — A felség udvari orvosa dr. Widerhofer, ki a kisérettel ma szintén Wiesbadenbe érkezett, kedden visszautazik Bécsbe s helyette a laxenburgi udvari orvos, dr. Kerzel ezredorvos megy Wiesbadenbe. A királyné orvosi rendelet folytán, mint már évek előtt is, most megint kanczatejet iszik. Bécsből hetenkint háromszor Schönbrunnba ment, az ugynevezett «Tiroler-Garten»-be, hol a Kaukázusból hozott tatár lovakat tartották, és egy pohár tejet ivott. Tegnap e lovakat Wiesbadenbe szállitották.

— **Bismarck herczeg**, ki évek óta sem jelent meg Berlin utczáin, most gyakran kikocsiz, néha sétál, vasárnap pedig ki is lovagolt az állatkertbe. A vaskanczellár látása nagy feltünést keltett az utczákon. A közönség megállt és köszönt: az utczagyerekek pedig több százan utána eredtek a herczeg ügető lovának és harsányan hurráhztak.

— **Hajótörés a Boden-tavon.** Bregenzből táviratozzák: A *Leopold* nevü badeni gőzöst egy 1600 mázsával terhelt vontató hajó, mely neki ütődött, elsülyesztette. A gőzös Lindaunál viz alatt van és egyelőre csak a gépét kisérthetik meg felszinre hozni.

— **Olvashatatlan névaláirások.** A pénzügyminiszter rendeleti uton utasitotta a pénzügyi hivatalnokokat, hogy mindennemü hivatalos iratokon teljesen és tisztán olvasható névaláirást használjanak. A pénzügyminiszter ez utasitás kiadását fölmerült panaszok alapján tette.

— **Utazások az északi sarkra.** *Jules Verne,* a termé-zettudományi regények hirneves irója, nagy vitorláshajót épittet, melyen északra indul, uj anyagot szerezni munkáihoz. Verne, ki franczia haditengerészeti tiszt volt, maga fogja az expedicziót vezetni. Egy *Smith* nevü angol pedig Aberdeenben a czélból szereltet föl magának hajót, hogy azon a Ferencz-József-földet a nyár folyamán meglátogassa.

— **A kolera oka.** A német hivatalos lapban a Koch tanár által vezetett expediczió, mely a kolera okát nyomozta Egyiptomban, később pedig Indiában, közzé teszi jelentései utolsóját és kimondja a roppant fontosságu tételt, hogy a kolera oka *kizárólag a belekben élősködő baczillus.* E primitiv szerves lény három órai száritás után nem él többé s igy nem is veszedelmes; nedvességben, például vizes ruhán azonban erősen szaporodik. A baczillusnak csakis alkalikus oldatok kedveznek; már a leggyöngébb sav is ölő méreg rá.

— **Sikkasztások Szabolcsmegyében.** A *Nyirvidék* irja: *Nyirbátorban* mint hivatalos forrásból tudjuk, Katz (Egri) Samu ideiglenes postakezelő, 3500 frt kincstári pénzt sikkasztott és kártyázott el. Tettét jegyzőkönyvileg bevallotta. — A *nagy-kállói* kir. adópénztárnok, Polónyi 5000 forint pénztár-hiány hátrahagyása mellett, a mult héten nyom nélkül eltünt. A hiány már hivatalosan konstatálva van. Az adópénztárnok N.-Kállóban köztiszteletben és becsültetésben állott. A sikkasztás alig talált hitelre a városban.

— **Bolyai Farkas** syenit sirköve és carrarai márvány emléktáblája, valamint *Petőfi* Sándor porosz gránit márvány emléktáblája Jablonszky Vincze budapesti müteremében már annyira elkészültek és oly jól sikerültek, hogy még e hó végén rendeltetési helyökre, Marosvásárhelyre szállithatók. Az emlékkövek elhelyezése és ünnepélyes leleplezése közelebbre várható.

— **Himlő és difteritisz.** Puszta-Péteri pestmegyei községből irják nekünk: Községünkben és környékén már hónapok óta pusztit a gyermekek közt a himlő és difteritisz s habár kisebb mértékben, némely családból mégis sok áldozatot szed. Igy e hó 13-án egy szegény földmüvesnek egy napon három leánygyermeke esett a betegségnek áldozatul, köztük egy ikerpár.

— **Kétezerkilenczszáz éves alagut.** Konstantinápolyból irják: Számosz szigetén fölfedezték azt a régi alagutat, melyet már Herodot is emlit, mint Eupalinos me arai épitőmester bámulatos remekművét. Sztamatiadesz görög tanártól e napokban tanulmány is jelent meg a szám sz csodamüről s a szerző azt hiszi, hogy az alagut Krisztus születése előtt a tizedik században készült. A körülbelül másfél kilométer hosszu alagut arra szolgált, hogy a kikötővárost vizzel lássa el; mély vizvezető csatorna vonul rajta végig. Az alagut átszeli a 240 méter magas Kasztri-hegyet; egy forrásnál ered a hegytetőn és lent a városban végződik.

Rövid hirek. *Nagy-Bereg* és Remete közt két utazó donga-munkást kóbor czigányok megtámadtak és kifosztottak; az egyik sulyosan sérülve elmenekült, a másik halva maradt; a tetteseket elfogták. — *Szerajevóban* elfogták a Gubler József és társa nagykereskedő-czég tulajdonosait, idősb és ifjabb Gubler Józsefet, valamint Larendát, kik 160,000 forint passzivával buktak meg, mig aktiva ugyszólván semmi sincs. — *Gutruf* hamburgi gyémántkereskedő, ki a délafrikai gyémánttelepet ugyszólván egymaga dominálta és Antwerpenben, Amsterdamban nagy gyémántköszörülő műhelyei vannak, hirtelen meghalt; milliókat hagyott hátra. — *Az Eszékről* megszökött Riss Seppel nevü veszedelmes zsiványt, a ki egy vendéglőspárt meggyilkolt és kirabolt, a csendőrség elfogta és visszaszállitotta a törvényszék fogházába. — *Az adelsbergi* barlangot pünkösdtől fogva elektromos fénynyel fogják világitani; a berendezés 14,000 frtba került. — *Schwaz* tiroli ezüstbányában a beszakadó viz három bányász vesztét okozta és sok anyagi kárt is okozott.

= **A központi kapitány.** Az ujonnan kinevezett rendőrségi tisztviselők közül dr. *Farkas* Lajos valóságos kerületi kapitányt a főkapitánysági központba osztották be. A többiekre nézve a főkapitány két-három nap alatt fog intézkedni.

= **Gyermekgyilkosság.** Tegnapelőtt a gödi vasuti állomás közelében, Ujpest és Vácz közt a csősz két uriasan öltözött nőt látott, a kik a földön guggolva, valamit elásni látszottak. A csősz előtt gyanusnak tünt fel a dolog s ennek folytán a nők felé közeledett; de ezek észrevették, hirtelen futásnak eredtek, egy tőlük nem messze álló uri fogatba ültek és gyorsan vágtatva Ujpest felé hajtattak. Midőn a csősz arra a helyre ért, honnan a nők elfutottak, nagy meglepetésére a földön egy 4—5 hetesnek látszó szép, finom fehér ruhába öltöztetett fiucska holttestét találta meg. A csősz a csecsemőt Dunakeszire vitte, hol fölbonczolták s konstatálták, hogy a gyermeket ugy fojtották meg. Az esetről jelentést tettek az ujpesti rendőrségnél, mely a tetteseket nyomozza.

= **Őrült ember merénylete.** *Kopácsy* Mihály ujpesti kádármesteren tegnapelőtt oly őrültségi dühöngés tört ki, hogy fejszét ragadott és nejét gyermekeivel együtt meg akarta ölni. Ezek jajveszékelve futottak az őrült elött, mig a lármára véletlenül arra menő rendőrök a lakásba rontottak de a dühöngő magára zárta a szoba ajtaját. A rendőrök betörték az ajtót, a szobába hatoltak és csak hosszas tusakodás után birták az őrültet megfékezni és meg ötözni. A Rókus kórház megfigyelő osztályába szállitották.

= **Az elfogott anarchisták** kihallgatását Orincsay kapitány, Paupera és Kállay fogalmazók és Bárczy rendőrtisztviselő tegnap délután is egész esti 7 óráig folytatták s annyira haladtak, hogy mára csakis a Rusz kihallgatása maradt, mely azonban, tekintve, hogy Rusz vamennyi közt leginkább van terhelve az anarchista üzelmekkel, a legtöbb időt fogja igénybe venni s aligha ér ma véget. A kihallgatások befejezése után, az egyes kihallgatást eszközlő tisztviselők előterjesztései alapján fogja a főkapitány velök együtt a további tenni valókat megállapitani. — Mint hiteles forrásból értesülünk — a letartóztatottak egy részét el fogják toloncztolni a fővárosból, más részét pedig a fenyitő biróságnak adják át.

= **Névtelen bujdosó.** Egy magas állásu s nemes származás német lovag és nagybirtokos köröztetni huszonkettedfél éves fiát, ki mé a mult hó 9-én hagyta el az atyai házat s bucsu és pénz nélkül távozván, nyakába vette a világot. A megszökött urfi nevét elhallgatják, nem akarván a család nevét kompromittálni. — A megszomoritott atya 200 márka jutalmat tüzött ki annak, a ki fia nyomára vezeti. A körözött középtermetü, hoszszas napbarnitott arczu, sötétbarna kis bajuszu és ugyanily szinü bajat visel s homlokán alig látható kis lencse van; könnyelmü nők társaságában igen szivesen időzik. Eltünésekor kékes szürke nadrág, sötétbarna kabát s hosszuszáru csizmából állott ruházata. Arczképe a «Rendőri Lapok» szerkesztőségében megtekinthető.

= **Ráth Gyula**, ki szombaton délután lőtte magát agyon a városligeti artézi fürdőben, 26 éves mérnök volt s közeli rokona a főpolgármesternek és öcscse a Rókus kórház női osztálya főorvosának. Bátyja, ki törvényszéki jegyző volt, két évvel ezelőtt ugyan ily módon vetett véget életének. A szerencsétlen fiatal ember temetése holnap délután fog végbemenni a Rókus halottas házából, hova bonczolás végett szállitották.

— **Az agg Táncsics Mihály** számára a mai napon ujabban **99** frt **10** kr érkezett szerkesztőségünkhöz a márczius 15-iki hazafias ünnepélyek alkalmából. És pedig a *Losonczon* tartott emlékünnepen rendezett gyüjtés eredménye *Szlávi* Lajos ur kezeiből *51* frt, a *Terézvárosi első magyar asztaltársaság* ünnepélyén rendezett gyüjtés eredményeül *8* frt *10* kr, a *kőszegi* ünnepélyen rendezett gyüjtés, *Freyler* Lajos ur kezeiből: *25* frt. egy *békési* kisebb kör ünnepélyéről a *Békés* szerkesztősége utján *3* frt és *Nagy-Kanizsán* tartott ünnepélyen rendezett eredménye dr. *Kele Antal* ur által: *12* frt, összesen 99 frt 10 kr.

A *kőszegi gyüjtéshez* járultak: Blasek Ede, Czike Ferencz, Deme hadnagy. Becker Károly 1—1 frt, Freyler Lajos 1 frt 10 kr, Függ Károly, Lauvinger János, Márialaky őrnagy, Markovits József 1—1 frt, Németh József 10 kr, Pados Gábor 30 kr, Pados János 1 frt, Prand Ildefonz 2 frt, Pölzelberger Károly, Rusa Gyula, Teutchtmann István, Tipka Ferencz 1—1 frt, Tuczentaller Lajos 5 frt, Török Ferencz, Vidt Géza 1—1 frt, Wittinger Antal 50 kr, Zsarnóczay Ernő, dr. Mittler 1—1 frt = 25 frt. A losonczi gyüjtéshez járultak: Busbak Adám 1 frt, Szlávi Lajos 1 frt, Hollips Danó 20 kr, Huszár 48-as honvéd 20 kr, Rácz Rudi 50 kr, Kamorovszky 10 kr, Nikolai Sándor 10 kr. Rakotyai György 10 kr, Darulu Dákó 20 kr, Fischer 20 kr, Benitz Gyula 50 kr, Kovács István 10 kr, Máday József 10 kr, Pisztl József 20 kr, Uhriu József 20 kr, Kristóf Gábor 20 kr, Zurik Gábor 10 kr, Borovicsényi János 20 kr, Hindulyák János 20 kr, Papp József 10 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, Klamarik Danó 1 frt, Szuhanótzy Gusztáv 20 kr, Maroevich Elek 40 kr, N. N. 1 frt, Homonnay 1 frt, Draskótzy Ede 1 frt, egy vasuti 1 frt, egy vasuti 2 frt, k. a és b 50 kr, Móga Lajos 40 kr, N. N. 50 kr, Vágó József 10 kr, Anderko János 10 kr, Nagy István 40 krajczár, Kukla István 20, Schleicher Pál 20, Takács Sámuel 20, Hanke Rezső 20, Wagner Sándor 20, Kujniss Gyula 50, Privetzky István 20, Draskóczy József 20, Kemény István 20, Schleicher József 10, Rakotyay Zsigmond 10, Dubaj József 20, Micsik György 20, Filó Gyula 10, Wohl Rumi 1 frt, Schneller László 1 frt, Sommer Náthán 50, Schmiedl Soma 1 frt, Auslender Vilmos 1 frt, dr. Grossmann Akos 1 frt, Zólyomi 20, Szürke Kornél 1 frt, Nagy József 10, Kovács Sándor 50, Barsy József 30, Navossy Gyula 50, Zelenka Károly 20, Zámpory István 50. Czóbel Károly 1 frt, Cserépy István 50, Hojtyel Károly 50, Kasztner Ede 20, Samarja Lajos 50, Czirbesz Tamás 20, Szurok János 20, Gulyás 20, Rotmentzer 30, Silbinger 10, Klein 10, Serly Antal 60, Ego 40, Zelenka Gyula 1 frt, Pock János 1 frt, Kirchner Dánó 50, Belagh Lajos 50, Bulyi János 1 frt, Steinköbel Dánó 50, Maller Sándor 30, N. N. 20, Hajnaly Kálmán 50, N. N. 30, Sántha Zsigmond 50, Illés Károly 50, Bartholomeidesz Gyula 30, Csonka Zsigmond 50, Czorba Béla 50, Rachler Ferencz 50, Draskóczy Zsigmond 50, N. N. 10, N. N. 20, Szlavi Dezső 1 frt, Rusznyák Pál 10, Lusztig Lajos 10, Mikula Endre 20, Selmeczy Sándor 50, Stolár Adolf 1 frt, Tóth Antal 40, Dorcsák Lajos 20, Kawartz Emil 1 frt, Kötz Ernő 20, N. N. 10, Hajek Alajos 20 kr, Révai Miklós 20, Szondy 20, B. Béla 10, Tanitó 10, Prohaszka Alajos 20 kr, kiegészitésül még: Busbak Ádám 90, Cserepy István 1 frt, Ballus György 1 frt, Kugler Mihály kereskedő Bécsből 1 frt, összesen *51* frt.

Az összeget, melyet a hazafias adakozóknak az agg iró nevében szives köszönetet mondunk, sietünk átszolgáltatni rendeltetése helyére.

A czeglédi események.

Mint országgyülési tudósitásunkból látható Ugron Gábor a képviselői immunitásnak s a képviselőház tekintélyének Czegléden történt megsértését levélben bejelenté s a ház e levelet a mentelmi bizottságnak adta ki. Széll György makói képviselőnek a czeglédi eseményekről szóló előadását holnap a valóságnak megfelelően fogja helyreigazitani Hoitsy Pál, ki a mai ülésben nem volt jelen. Addig is itt közöljük a sajnos esetről *a hivatalos jelentéseket:*

Bába-Molnár Sámuel czeglédi polgármester jelentése a következőket mondja:

«A templomból jövet, Verhovay Gyula, Csatár Zsigmond, Széll György s Persay Ferencz és Szemnecz budapesti hirlapirok erőszakkal elfoglalták az emelvényt, mire aztán Verhovay a tömeg rivalgása közt beszélni kezdett. Ugyanekkor érkeztek Ugron Gábor, Herman Ottó, Prónay Gábor, Hoitsy Pál és Hegedüs képviselők s velük több czeglédi polgár az emelvényhez, hol Dobos János itteni mérnök s a rendező bizottság elnöke fölkérte a körülállókat, engedjék meg neki, hogy az emelvényre lépjen s beszédet intézzen a néphez. De minthogy e kérésnek nem lett eredménye, Ugron akart az emelvényre lépni, de ebben meggátolták az emelvényen állók, azonban még előbb a nép s később *Persay* Ferencz által tojásokkal dobáltatott, melyek homlokát találták. Ez ellenállás után visszatértek Ugron és társa a városháza udvarára s onnan Ugron maga ment ki, hogy a beszédeket meghallgassa. Midőn az emelvényhez közeledett, *Persay* Ferencz, *Széll* György és *Szemnecz* reá mutattak s kiálttották hangosan: «*Ez az, ezt üssétek le!*» mire ők maguk és Cseh János itteni lakos őt zászlónyelekkel ütni és kövekkel hajigálni kezdék. Eközben Ugron vissza akart térni, de e pillanatban több botütést kapott a fejére, először *Holló* Pál itteni szabómester mért rá ütést s a midőn erre visszafordult, *Asztalos* János egy nagy fütykössel a fejére csapott s az arcz balfelére közvetlenül a szem alá is, miáltal Ugron sulyosan megsebesült. Egy *Veres* András nevü egyén dühöngve rohant utána s agyonveréssel fenyegette. A dühöngő tömeg ugyanekkor veszélyes fenyegetésekkel illette a hatóságot s azt kiabalta, hogy: «Agyon kell verni az egész hatóságot.» A dühöngők meg akarták rohanni a városházát, de ebben meggátoltattak a városháza kapuja előtt szuronyszegezve fölállitott és lövésre kész őrség által. Veres Andrást többen elfogták s letartóztatását követeltek, de Cseh László csendbiztos ismét szabadon bocsátotta. Miután a fentebbiekből láttam, hogy a fegyveres rendőrség és a csendőrség a rend fentartására és az élet biztositására nem elegendő, nagyobb szerencsétlenség elkerülése végett elrendeltem a katonaság közbelépését. Miután a katonaság megérkezett a helyszinére, távozásra szólitotta föl a tömeget, mely fölszólitás azonban eredménytelen maradt, ugy hogy a katonaság kénytelen volt a tömeget, a legnagyobb kiméletettel bár, szétkergetni. Csak egy Nyiry nevü ember sebesült meg sulyosan: továbbá még egy asszony és egy férfi sérült meg. Végül Verhovay és társai a még hátra maradt néppel Kovács László házába tértek vissza.»

*

Pestmegye alispánja 7133/eln. szám alatt a *belügyminiszterhez* intézett jelentése igy hangzik:

Nagyméltóságu belügyminiszter ur!

A czeglédi botrányos kihágásokról már tegnapelőtt táviratilag siettem nagyméltóságodat kötelességszerüen értesiteni. Most bővebben részletezem a sajnos eseményt.

Márczius 15-én, a mint az első hir érkezett hozzám, siettem a helyszinére. Három feladat megoldását tüztem magam elé, jelesül:

a megzavart békét helyreállitani s azt biztositni,

kipuhatolni vajjon a városi elöljáróság nem követett-e el a rendfentartása körül hivatalos mulasztást, s ha igen, a vétkes mulasztást szigoruan sujtani, — végre lehetőleg felderiteni, kik voltak az izgatók s a bünös merénylet elkövetői, hogy ez által a birói eljárást megkönnyitsem.

Mindenek előtt világos képet kellett szereznem az események felől. Az elöljáróság s néhány értelmesebb egyén meghallgatása után hiteles tudomást nyertem arról, hogy márczius 15-ét Verhovay Gyula és társai, valamint Ugron Gábor, báró Prónay Gábor, Herman Ottó, Hoitsy Pál és társai egy helyen s ugyanazon időben akarták megünnepelni. Ugron Gábor és társai a polgármesternél első sorban jelentkeztek s igy őket illette volna meg az elsőség; Verhovay pártja azonban a szónoki emelvényt s a tért elfoglalta, s a botokkal felfegyverzett nagy néptömeg, a sokkal kisebb ellenpártot hátraszoritotta. Ugronék nyugodtan várták a Verhovay párt-ünnepély bevégeztét, — azonban a felizgatott tömeg őket még csak közelben sem akarta megtürni. Eleinte rut szidalmakkal illették, később kő- és tojászápor hullott reájuk, végre botokkal rohanták meg őket s Ugron Gábor több ütés által sulyosan megsebesittetett s csakis a gyorsan odavonult katonaság közbelépésének köszönhető, hogy több vérengzés nem történt.

Az eseménynek e rövid vonásokban lett elmondása után a fentjelzett feladatoknak mikénti megoldására térek.

A nyugalom helyreállitása s biztositása érdekében az általam már előre összehivott képviselőtestület tagjait, komolyan intettem honpolgári kötelességük teljesitésére, s lelkükre kötöttem, hogy együtt és egyenkint igyekezzenek felizgatott, értelmetlenebb polgártársaikat lecsillapitani s a botrányos kihágástól őket óva inteni, mely gyalázatot hoz az egész városra. A képviselő testület — egy pár egyén kivételével — higgadtan gondolkozó polgárokból áll, kiket még Verhovay izgató beszédei sem mételyeztek meg s a becsületes arczokat szégyenpir boritotta, a midőn a lefolyt eseményekre reá mutattam, s én bizton hiszem, hogy szavaim nem hangzottak el siker nélkül. A még mindig ott időző Verhovay által izgalomban tartott értelmetlenebb nép kihágásai ellenében, az éjjeli csoportosulást betiltottam, s a katonaságot folytonos czirkálásra hivtam fel.

A mi a városi elöljáróság, s különösen a városi kapitány magatartását illeti: A polgármester, a már hozzá márcz. 14-én menesztett rendeletem folytán, a katonaerőről gondoskodott, csak az volt téves intézkedés, hogy a katonaság az ünnepély helyétől távol foglalt állást. Általában a polgármester sok jó indulatot s igyekezetet tanusit, csakhogy az erély és találékonyság nincs arányban a jó akarattal s a sok méltatlan bántalom nála bizonyos lehangoltságot idézett elő. A városi kapitányról a polgármester elismerőleg nyilatkozott a képviselőtestület előtt, azonban egyesek oly mulasztásokkal vádolták, hogy ellene a fegyelmi vizsgálatot meg kelle indittatnom. Nyilt titok az is, hogy Dobos kapitány Verhovayval baráti viszonyban áll s már ez is méltó visszatetszést okoz.

A mi az izgatásokat illeti, ennek rendszeres felderitése a biróság feladata leend, annyit azonban hitelt érdemlő egyének előadásai után jelenthetek, hogy már 14-én este magánházaknál Verhovay, Csatár, Persay és Mészáros Lajos lázitólag izgató beszédeket tartottak, a kormány, a városi hatóság, a zsidók és a megjelent országgyülési képviselők ellen, s már akkor este elhatározták, hogy Ugront és társait szónokolni nem engedik.

A polgármester jelentése szerint a verekedésben részt vettek Holló Pál, Cseh János, Vörös András és Asztalos János. Ezeket elfogattam s a kecskeméti kir. törvényszéktől oda küldött kir. ügyészhez — hivatalos átirat mellett — kisértettem.

Vajha az erélyes vizsgálat a közcsend és rend, s a hivatalos tekintély aláásására irányult ezen bünös cselekményeket felderitené s a bünösök szigoruan bünhődnének: mert — fájdalom — a példaadásra nagy szükség van.

Konstatálhatom azt is, hogy a czeglédi események antiszemita mozgalmakkal is kapcsolatban vannak. Még a mult éjjel is, midőn erős katonai őrjáratok czirkáltak, több zsidó ablakja bezuzatott.

Elutazásomkor — márczius 16-án d. u. 2 órakor — Verhovay még mindig Czegléden időzött, s nagy néptömeg kiséretében s éljenzése közt, tüntetőleg ablakom alatt többször elvonult.

Budapesten, 1884. márcz. 17.

Földváry Mihály,
alispán.

A márczius 15-diki czeglédi zavargókat a már elfogottakon kivül a hivatalos nyomozás szerint — mint a N. P. J.-nek jelentik — sulyosabban vannak terhelve, de még nincsenek elfogva: *Persay* Ferencz, *Mészáros* Lajos, *Sághy* Ferencz s *Szabó* Gábor r. kath. tanitó.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Hangverseny.** Pachmann W. ur ma esti hangversenye a vigadó kis termében, látogatottság tekintetében még a multkorinál is több kivánni valót hagyott hátra. E kis számu közönségnek azonban bő alkalma nyilott a 14 számból álló müsor végigjátszása alatt Pachmann ur eminens müvészetének meghozni az elismerés adóját. Ismétlésekbe esénék, ha delikát játékát, melyet a legteljesebb technikai bevégzettség a virtuozitás legmagasb fokára emel, ezuttal is külön kiemelnők. Müsorát ma is kiváló számok képezték Weber, Schumann, Chopin, Henselt nevesebb alkotásaiknak gazdag tárházából, tehát oly müvek, melyek leginkább illenek müvészi egyéniségéhez s azt a legjobb világitásba helyezik. A mai hangversenynek fénypontjait a Weber Rondo brillanteja, Schumann Eji-darabja és a záradékul játszott Weber Tauszigféle Fölhivás keringőre képezték, melyekhez méltó társul sorozható Chopin szonatájából a Marcia funebre. Csupa kabinet darabok, az előadó müvészet remek müvei. Pachmann ur tehát ma is meghóditotta kis számu hallgatoit — kár, hogy a fővárosi közönség ennyi közönyt tanusitott irányában. Megemlitjük még a hangverseny érzékeny jelenetét is. A közönség tapsaira Pachmann ur egy Liszt-féle darabbal kedveskedett. A jelen volt zongora király siet az előadóval kezet szoritani, ki aztán kezet csokol neki, mire a közönségnek látványosság kedvelő része riadó tapsokkal üdvözli e családias jellegü jelenetet és annak szereplőit.

— **A nemzeti szinház** jövő heti müsorára a következő darabok vannak kitüzve: hétfőn, 24-én «Danisefek», 25-én Wiltné asszonynyal és Perottival «Don Juan», 26-án «A vasgyáros», 27-én «Észak csillaga», 28-án először «Kendi Margit», Bartók Lajos drámája, 29-én Wiltné és Perottival «Aida», 30-án «Kendi Margit».

— **A népszinházban** holnap kedden «*A vén kupecz*» kerül szinre *Blaha* L. asszonynyal.

— **A német szinházban** ma este érdekes vendégszereplés volt. *Spiegel* Arabella kisasszony, ki évekkel ezelőtt olyan élénken foglalkoztatta a fővárosi sajtót, mikor mint a szini iskola végzett növendéke, a bécsi operához szerződött. Millöcker «Gasparone» czimü operettejében lépett fel s Karlotta szerepét játszotta. A közönség, mely egészen megtöltötte a nézőtért, általános érdeklődéssel nézett az előadás elé. A vendégmüvésznőt igen rokonszenvesen fogadták s első megjelenésekor hosszantartó taps hangzott fel a nézőteren. Spiegel Arabella kisasszony fekete lovagló toilettejében igen szép szinpadi jelenség volt. Mai fellépését határozott siker koronázta. Játéka elegáns, éneke izléses és igen jó operette énekesnőnek bizonyult, s ugy játék, mint ének dolgában sokat nyert azóta, hogy utoljára játszott a fővárosi közönség előtt. Erőteljes magyar akczentussal szavalt németül, a mi egyátalán nem vált hátrányára. A közönség élénken megtapsolta minden dalát s kiváló áriáit ismételnie kellett. Karlotta szerepét előtte *Behrné* Nittinger asszony játszotta; Spiegel Arabella kisasszony tökéletesen feledtetni tudta elődét, sőt sokkalta kedvezőbb sikerrel játszott, különösen a második felvonásban volt igen megnyerő, szép szinpadi alak.

— **Ney Dávid** hangversenyén nem fogják előadni a Steinbach-féle septettet, hanem helyette Kollert Gy. a nemzeti szinház ujonnan szerződött fuvolása játsza Deutsch Willy kisérete mellett Reinecke egy szonátáját.

— **Jászai Mari** asszony, a nemzeti szinház jeles tagja visszaérkezett Kolozsvárról, hol oly nagy tetszés között vendégszerepelt. Csak az Ember tragédiájában hatszor lépett föl, mindannyiszor telt házak előtt. Erdély közönsége dicséretes müizlést árult el, midőn messze vidékekről, csoportosan utaztak le Kolozsvárra, hogy meglássák a szinpadon Madách nagy müvét s két legfőbb szerepét oly kitünő alakitásban, mint a minő a Jászai asszonyé és E. Kovács Gyuláé.

— **Filharmoniai hangverseny.** A nemzeti szinház zenekari tagjaiból alakult filharmonikusok egyesülete ötödik s utolsó előtti hangversenyét e hó 19-én (szerdán) este 7½ órakor a Vigadó nagy termében fogja megtartani Erkel Sándor karnagy vezetése s Wiltné asszony cs. kir. kamara-énekesnő és Gassi Ferencz a nemzeti szinház tagjának közremüködése mellett. A müsor a következő: 1. «Euryanthe» nyitány Wébertől. 2. Preludium (Allegro, Adagio, Gavotte-Rondo) Bach S. J.-tól, vonos zenekarra átirta Bachrich. 3. Végjelenet, «Siegfried»-ből Wagnertől, énekelik Wiltné és Gassi. 5. Pásztori szimfonia Beethoventől.

— **Állandó szinház Munkácson.** Munkácson tegnap népes értekezlet tartatott, melyen az állandó szinház létesitésére a szinügyi bizottság megalakult. Elnök lett Merényi, alelnökök: Nagy és Günther; titkárok: Gáthy Géza és Várady; pénztárnok: Molnár; a szervező bizottság tagjai: Fankovits, Cserszky, Csomár, Melczer, Nedeczey, Nuszer, Schlesinger és Sárkány.

— **A magyar szinész-egyesület** központi igazgatótanácsa a vidéki szinészet nyugdij-alapjának növelése végett kibocsátott gyüjtő iveket kéri hivatalos helyiségébe (kerepesi-ut 13. sz.) minél előbb beküldeni.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros pénzügyi bizottságának** mai ülésén a napirend előtt *Stern* Adolf biz. tag felszólalt az ellen az eljárás ellen, hogy a lótenyésztés emelésére alakult társaság által kért telek ügyében a kiküldött albizottság véleménye, daczára annak, hogy e kisbizottság kiküldője: a pénzügyi bizottság e véleményt elvetette, az mégis kinyomattatott s a tanácsnak ez ügyben való tárgyalásainál a tanácskozás alapját képezték épen ugy, mint a pénzügyi bizottságnak ezt elvető jelentése. Nem szeretné a felszólaló, ha ebből preczedens teremtetnék. A kisbizottság a szakbizottságnak a megbizottja, annak véleménye egyedül a szakbizottság részére kéretik. «Kijátszásnak» nevezi ezt az eljárást, mert a tanács a pénzügyi bizottság véleményének elvetésével, a kis bizottság véleményét fogadta el. — *Kada* alpolgármester azt hiszi, hogy a tanács keze nincs megkötve abban, hogy bizonyos kérdésben valamelyik szakbizottság véleményét elfogadja-e, vagy nem s hozzájáruljon akár ahhoz a véleményhez is, melyet annak a bizonyos szakbizottságnak kis bizottsága adott, ha mindjárt e véleményt a szakbizottság elvetette is. A kérdéshez többen hozzászólottak s azután a bizottság a fölött napirendre tért. Ezután a *budai kőporbanya* 6 évre való bérbeadására tartotta meg a bizottság az árverést. A bizottság ajánlani fogja az egyetlen jelentkező Weiz M. ajánlatát, ki évi 552 frtot hajlandó fizetni. Tárgyaltatott ezután a tanács felhivása a gyámtartalékalap tulajdonát képező szőlők eladása iránt. A szőlőket eddig házilag kezelték, ez azonban nem mutatkozott nyereségesnek, a mennyiben e szőlők négy évi *bevétele 400 frt, a kiadás* rájok pedig ugyan ez idő alatt *2400 frt volt.* Eladásra kerülne 17 drb szőlőterület. Van köztük olyan is, mely *4 év alatt 7 frtot hozott s müvelése 500 frtba került.* A bizottság mindezeknél fogva kimondta, hogy a szőlők árverésen eladassanak. Kikiáltási árat nem állapitottak meg. Végül még elhatározta a bizottság, hogy a tisztviselők nyugdijszabályzatát e heten, pénteken reggel 9 órakor tartandó rendkivüli ülésen fogja tárgyalni.

— **A központi személypályaudvar** területének nagyobbitása végett a kormány 23 hold területet kért ujra a fővárostól. Az átengedés feltételeinek meghatározása végett ma *Kada* alpolgármester elnöklete alatt vegyes bizottsági ülés volt az uj városházán. Erre a kormány részéről *Tolnay* L. vasutigazgató és *Szabó* Jenő osztálytanácsos; a főváros részéről pedig *Toldy* József főügyész, *Luczenbacher* Pál és *Fuchs* Gusztáv biz. tagok jelentek meg. Hosszabb tanácskozás után abban történt a megállapodás, hogy tekintettel azokra a magasabb érdekekre, — a mik a kormány vasuti politikájának folyományaképen a pályaudvar nagyobbitását teszik szükségesse, s e haszonra, a mit a vasutvonalak konczentrálása Budapest fővárosának direkte és indirekte hajt: a törvényhatóság engedje át a kért területet □ ölenkint 2 frtjával, a mi oly csekély ár, a minél alább menni nem lehet. A kormány küldöttei ad referendum vették az ajánlatot. Valószinü, hogy az egyezség ezen az alapon nehézség nélkül létrejön.

— **A magánépitési bizottság** mai, Weber Antal elnöklete alatt tartott ülésén a következő épitési engedélyek kiadását hozta javaslatba: Kálmán Jánosnak VIII. ker. Mária-utcza 4. sz. a. egyemeletes lakházra, Deutsch Mórnak VI. ker. uj-utcza 7. sz. a. egyemeletes lakházra, Szőke Györgynek VIII. ker. prater-utcza 44. sz. a. földszintes házra, gr. Aichelburg Laszlonénak VIII. kerület Magdolna-utcza 8. sz. a. földszintes lakházra, Türi Juliának a Svábhegyen 6934. sz. a. földszintes nyaralóra, Freund Adolfnak a régi lóverseny-téren raktárépületre és szivattyuházra, Hofhauser Lajosnak I. ker. promontori ut 10566. sz. a. munkáslakházra, Horváth Ádámnak névtelen-utcza (X. ker.) földszintes házra, Hafner Károlynak I. ker. Kelenföld, földszintes házra, Medek Vincze épitőmesternek verseny-utczában (VII. ker.) egyemeletes toldalékra. Ezenkivül számos földszintes toldalékra és átalakitásra stb. adatott ki engedély.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budai főgimnázium** disztermében kegyeletes ünnep folyt le ma délelőtt. Az intézet igazgatósága u. i. ma vette át *Pejacsevich* János grófnak, a nagylelkü főurnak szép ajándékát: Deák Ferencznek érczbe öntött szobrát, melyet Huszár Adolf készitett. A budai főgimnázium nem most látta először a nemes gróf nagylelküségének jelét, mert értékes ajándékai az intézet épületének egy egész termét foglalják el. Pejacsevich gróf ma ünnepelte születése napjának nyolczvanadik évfordulóját s azért tüzték ki mára a szobor átvételének ünnepét is. A gróf gyöngelkedése miatt nem jelenhetett meg tisztelői közt s helyette *Darányi* Ignácz képviselő mondott beszédet, melyre *Lutter* Nándor főigazgató válaszolt. Ezután *Töry* gimnáziumi tanuló szavalta el Szász Károlynak Deákról irt ódáját, s végül a jelenvoltak állva hallgatták meg a «Szózat» eléneklését. Az ünnep befejeztével a tanári testület részéről dr. *Lutter* Nándor és *Duma* György tanár (a Pejacsevich-féle gyüjtemény őre), az ifjuság részéről pedig *Jeszenszky* Béla báró és *Szász* Károly tanulók mentek küldöttségkép az ősz grófhoz köszönetüket kifejezni. Délután két órakor pedig fényes ebéd volt a grófnál, ki több minisztertől, számos főurtól s a közélet és tudományos világ sok kitünőségétől kapott szerencsekivánatokat.

— **Izraelita ösztöndijak.** Az orsz. magyar izraelita ösztöndijegylet választmánya az 1883/4. tanévre hirdetett ösztöndijakat folyó hó 13-án dr. Rózsay József kir. tanácsos elnöklete alatt tartott ülésében a következő folyamodóknak adományozta: 1. a *b. Eötvös József*-féle 200 frtos ösztöndijat két egyenlő részben: a) Baumgarten S. Samu (Budapest) II. éves orvostanhallgatónak Budapesten; b) Herzog Manó (Budapest) orsz. rabbiképző intézeti hallgatónak Budapesten; 2. A *Podhrágyi Popper*-féle 100 frtos ösztöndijat Kurcz Jakab (Liptó-Szt-Miklós) IV. éves joghallgatónak Budapesten; 3. A dr. *Österreicher Ede*-féle 100 forintos ösztöndijat Abeles Károly (Budapest) I. é. orvostanhallgatónak Budapesten. 4. a *Fochs M. L.*-féle 100 frtos ösztöndijat Korda Dezső (Kisbér) III. é. müegyetemi hallgatónak Budapesten; 5. a *Fochs Johanna*-féle 100 frtos ösztöndijat Halász Frigyes (K.-Szt-Péter) II. éves joghallgatónak Budapesten; 6. a *Schreiber Móricz és Ernesztina*-féle 100 forintos ösztöndijat Koródi Kalmán (Tisza-Kórod) IV. é. orvostanhallgatónak Budapesten; 7. a *Sternthal Arthur*-féle 100 frtos ösztöndijat Sterenthal Jakab (Budapest) II. é. orvostanhallgatónak Budapest. 8. A *Neumann* Julia és *Neumann* Miksa-féle 100 frtos ösztöndijat Zipszer Jakab (Rohoncz) I. é. bölcsésznek Budapesten. 9. A *Sváb* Lőrincz-féle 100 frtos ösztöndijat Weisz Soma (Békés-Szt.-András) II. é. joghallgatónak Budapesten. 10. A *Pollak* Adolf-féle 100 frtos ösztöndijat Auer Lajos (Budapest) IV. é. müegyetemi hallgatónak Budapesten; továbbá *tizenöt 100—100 frtos egyleti ösztöndijat:* 11. Porges Miksa (Pécs) IV. é. jog. hallgatónak Budapesten. 12. Neu József (Török-Becse) II. éves joghallgatónak Budapesten. 13. Kohn Lipót (Zenta) IV. é. orvostanhallgatónak Budapesten. 14. Fischer Jakab (Duda-Földvár) V. é. orvostanhallgatónak Budapesten, 15. Kulpin Márk (B.-Csaba) V. éves orvostanhallgatónak Budapesten. 16. Medvei Béla (Esztergom) II. é. orvostanhallgatónak Budapesten. 17. Reitzer Móricz (Ujvidék) II. é. orvostanhallgatónak Budapesten. 18. Lengyel Ármin (Hatvan) II. é. orvostanhallgatónak Budapesten. 19. Heumann Miksa (Enying) III. éves orvostanhallgatónak Budapesten. 20. Székely Samu (Szill) III. éves bölcsésznek Budapesten. 21. Kreiner Győző (Bonyhád) IV. é bölcsésznek Budapesten. 22. Schlanger Tivadar (Ungvár) IV. é. bölcsésznek Budapesten, 23. Fischer Gyula (Sár-Keresztur) országos rabbiképezdei hallgatónak Budapesten, 24. Schreiner Márton (Nagyvárad) orsz. rabbiképző-intézeti hallgatónak, 25. Feldmann József (M.-Szalka) orsz. rabbik. int. hallgatónak; végül *négy 50—50 frtos egyleti ösztöndijat.* 26. Fischhof Samu (Vágujhely) III. é. müegyetemi hallgatónak Budapesten, 27. Widder József (Váralja II. é. müegyetemi hallgatónak Budapesten, 28. Schwarcz Miksa (Kis-Várda) orsz. rabbik. int. hallgatónak Budapesten, 29. Blau Lajos (Putnok) orsz. rabbik. intézet hallgatónak Budapesten. Összesen pályázott 134 folyamodó, a kiknek tulnyomó része az előirt s egy ösztöndij elnyeréséhez szükségelt minősitvénynyel birt ugyan, de az egyletnek szerény anyagi viszonyai folytán kérelmök teljesithető nem volt. Össz s folyamodók benyujtott kér-

vényeiket legkésőbben folyó évi april hó 15-ig dr. Simon József egyleti titkár urnál (Budapest, V. fürdő-utcza 10. (sz. átvehetik.

— **A mérnök- és épitészegylet** tagjai kö ül mintegy 120-an ma délután megtekintették az uj operaházat és berendezését. A megjelentek kisebb csoportokra oszoltak s az épitésnél alkalmazott szakemberek kalauzolása mellett járták be az összes helyiségeket. Miután az épület átadásának még ez év szeptember havában végbe kell menni, a még hiányzó munkákon lázas sietséggel dolgoznak s több helyt, különösen a nézőtéren, még állványok vannak felállitva, A festőművészek már mind készen vannak mu kálataikkal s most az erkélyek és oszlopfejek aranyozása folyik javában és az asztalos munkák elkészitése foglalkoztatja az iparosokat. — A szinpadon a viznyomáson alapuló «Asphalei» szerkezet beállitását végzik, melyhez a diszletek egy részét itt készitik, más részét pedig Bécsben festik. Összesen 28 operához készitenek diszleteket, melyek közül «Faust», «Lohengrin», «Tanhauser», «Afrikai nő» diszletei már meg is érkeztek. Általában igen meglepte a nézőket az a kiváló kényelem, mely az opera látogató közönség rendelkezésére fog állani s azok a tökélyig vitt tüzbiztonsági intézkedések, melyek minden nagyobb képzelhető veszélyt kizárnak. A nézőtér két oldalát elfoglaló mellékhelyiségek mind a közönség számára vannak fenntartva s a szinészek, igazgatóság és hivatali személyzet helyiségei a szinpadtól kezdve lesznek a különböző emeleteken. Ig az igazgatóság helyisége a második emeleten lesz. A szinpadi előtérben van a királyi család s vele szemben a m. kir, kormány páholya, az előbbi alatt a főváros, utóbbi alatt pedig az igazgatóság páholya.

— **A kir. m. természettudományi társulat** e hó 19-én d. u. 5 órakor referáló ülést tart a vegytani intézetben. Ez alkalommal dr. Török Aurél egyet. tanár fog értekezni «A be egységek uralmáról a föld népei között.» Érdeklődök szivesen láttatnak.

— **A Magyarhonban élő zeneművészek** segélyegylete márczius 25-én délelőtt 11 órakor, a budapesti zenede termében (egyetemtér 6. sz.) tartja évi közgyülését.

— **A budapesti honvédegylet** tegnap d. u. a megyeház termében *Feleki* Miklós elnöklete alatt közgyülést tartott, melyen a következő lényegesebb határozatokat hozta: 1. tiltakozás nyilvánittatott a *Boosz* Lajosféle uj honvéd-egylet által osztogatott diszhonvéd-diploma értéke ellen, miután ezen nevet csak azok viselhetik, kik az 1848/9-ki honvédségben fegyverrel a kézben szolgáltak, 2. kérveny fog intéztetni a honv. közp. választmány utján a kormányhoz, hogy az orsz. honvédsegélyző egylet által nyujtott nyugdijak megjavittassanak, illetőleg a honvédmenházi élvezményekkel arányba állittassanak, 3. kérelem fog a honv. közp. választmányhoz intéztetni, az irant, hogy lépéseket tegyen, miszerint azon 1848/9-iki honvédek, kik több éven át már az államnál vagy más közhatóságnál szolgálnak, állandositott állásba helyeztessenek, mert az emlitett nyugdijakból megélni épenséggel nem lehet, 4. megkeresés fog intéztetni *Klapka* György tábornokhoz az iránt, hogy a védnöksége alatt álló honvédtemetkezési egylet az egész országban gyüjtvén pénzeket, a fővárosban lakó honvédek eltemetésére, temessen is el minden elhaló honvédet, akár fizetett a temetkezési honvédegyletbe, akár nem, ellenben az országos honv. segélyző egylettől magának csak olyan elhalt honvédek után utalványoztasson, kiről bebizonyul, hogy a temetkezési egyletnek tagja nem volt. Következtek ezek után a választások, melyeknek eredménye következő: *Visontai Kovách* Lászlónak elnökké, *Várady* Gábornak helyettes elnökké, *Degré* Alajosnak alelnökké és *Mikár* Zsigmondnak továbbra is főjegyzővé egyhangulag lett kikiáltása. *Feleki* Miklós és *Schneider* Antal buzgóságuk elismeréséül a tiszteletbeli elnöki czimmel tiszteltettek meg. Megválasztattak továbbá *Bellaágh* Imre és *Vangal* Károly az igazoló albizottságok elnökeivé s *Schaucz* Péter pénztárnokká. A 30 tagu választmányból a következő ismertebbeket jegyezhettük fel: Ivánka Imre, Gelléri Szabó János, Kökényesy László, Bakody Tivadar, Menyhárt Antal, dr. Decsényi Lipót, Székely József, Füzessery Géza, Vadnay Károly, Say Viktor, Girokuty Ferencz, Andorffy Károly, Lederer József, Juraszek Ferencz, Egerváry Ödön, Busbach Péter stb. és 2 aljegyző.

— **A fővárosi egylet** e hó 18-án, kedden d. u. 5 órakor a régi városház tanácstermében értekezletet tart.

— **A magyar gazdaasszonyok** egyesületének orsz. árvaházában e hó 16-án délután 3 órakor szavalatokkal vegyes hangversenyen mutatta be Sarcsevics intézeti igazgatónő növendékeinek a szépművészetek ez ágaiban való haladását. Az intézet tudvalevőleg elárvult gyermeki ányok nevelőhelye s a hangversenyen alkalmunk volt meggyőződni, hogy vezetés szakavatott, gondos kezekben van. A műsor változatos volt s a leánykák jól is adták elő. Közöttük különösen Dobrótzky M., Linzbauer O. és Varságh M. tüntek ki. A szépszámu közönség megelégedésének többször adta jelét.

— **Az I. budapesti 1848—49. honvéd aggharczosok egylete** tegnap délután tartotta ez évi rendes közgyülését az erzsébetvárosi klub helyiségeiben. Az értekezleten az egylet tagjai rendkivül nagy számban jelentek meg. *Králik* Ferencz elnök hazafias szellemben tartott megnyitó beszédében köszönetet mond az egylet tagjainak. Azután felemlitette, hogy az elszegényedett és beteg honvéd bajtársak kellő segélyben részesülnek a már virágzó egylet részéről, és a mult évben ily czélokra 625 frt 92 krt adott az egylet. Ezután *Wunder* Frigyes honvédszázados és egyleti titkár olvassa fel az évi jelentést, mely szerint az egylet vagyona 2,107 frt és 40 krajczárból áll. A közgyülés tudomásul veszi a jelentést és a felmentvényt egyhangulag megadja. Azután közfelkiáltással megválasztattak: elnöknek *Králik* Ferencz, alelnököknek dr. *Buzay* Károly és *Batizfalvy* István.

— **A budapesti népoktatási kör** választmánya e hó 18-án, kedden d. u. 5 órakor a m. t. akadémia egyik kis termében ülést tart.

— **A budapesti V. ker. kisdedóvó-egylet** legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy a külső vácz-uton még egy gyermekkertet állit. A helyiség beszerzésére kiküldött bizottság az *Ehrlich*-féle telepen álló házat jelölte ki, mint az óvóda czéljaira legalkalmasabbat.

— **A budapesti sütő-ipartársulat** e hó 19-én, szerdán d. u. 5 órakor a társulat helyiségében rendkivüli közgyülést tart, a békéltető bizottság megválasztása végett.

— **A Balaton-egylet** e hó 30-án d. e. 11 órakor Budapesten az irók és müvészek társaságának helyiségében rendkivüli közgyülést tart, melyre az egylet t. tagjait meghivom. A közgyülés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése az egylet működéséről. 2. Az alapszabályok módositása. 3. Az alapszabályok módositása értelmében a tisztviselők és igazgatóság megválasztása. 4. Egyéb inditványok. Az alapszabályok 32. § a értelmében az egyleti tagok szavazatukat más tagra is átruházhatják, ötnél több szavazatot azonban egy tag nem egyesithet. Az esetleg más tagokat is képviselő t. egyleti tagokat fölkérem, hogy meghatalmazásukat a közgyülés kezdetéig Szikl y János egyleti titkárnál igazolják. Budapest, 1884. márczius 5-én. Gróf Eszterházy László, elnök.

— **A budapesti szállodások**, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata márczius 21-én délután 3 órakor az «Európa szálloda» termében tartja X. és a hasonnevü temetkezési egylet I. rendes közgyülését.

— **A newyorki magyar egyesület zászlója.** Emlitettük már, hogy a newyorki magyar egyesület gyönyörü zászlaját valaki az egyesület helyiségéből ellopta. Most az *Amerikai Nemzetőr*-nek az a regénye históriai került tudomására, hogy a zászló kézre került ugyan, de — és ebben áll a dolog kalandorosnak, regényesnek tetsző oldala — az illető egyesületi tag, ki a zászlót ismét visszahozta az egyesületbe, azt a «tolvajtól» ötven dollárért *vissza vásárolni* volt kénytelen, és ezenkivül *szent esküt* kellett letennie, hogy a tolvajt soha sem árulja el. Az ügy az egyesületben heves vita tárgya volt és hogy végül az egyesület felenyugodott a kivánt ötven dollár megfizetésébe és nem követelte a tolvaj kilétének kiderítését. Érdekes és jellemző ez eset, mert állitólag a tolvaj az egyesület tagja, ki a tárgyalásoknál jelen volt. Ha ez igaz, a newyorki magyar egyesület nagy hibát követett el, de mi ennél még több, az állam törvényeit szegte meg, melyek szigoruan tiltják az ilyen «kiegyezést» tolvajokkal, mely «compounding a felony» és melyet több évi államfogház büntetéssel fenyitenek.

Magyar tud. akadémia.

— márcz. 17.

A harmadik osztály ülésezett gyéren telt padokban. Értekezés számos volt e tudomány-csoport több ágából. *Balló* Mátyás a vegytan köréből három közleményét terjesztette elő. Az első a *glyczerythrit-tel* foglalkozik. Ez egy négyértékü, a természetben előforduló erythrittel homolog alkohol, melyet Balló klórhydrinból és natriumból állitott elő, s mely a mannittal közel rokonságban áll, tehát növény-khemiai tekintetben fontos. A *bor hegyi ásványviz elemezéséről* szólt ezután. E savanyuviz a szénsavhydrát létét föltételező összetétellel a legritkább mértékben rendelkezik. A viz az erdélyi Bibarczfalvától éjszakra fekvő Borh gy tövén bugyog ki. Szulfátokat nem tartalmaz, klor dokat csekély, karbonátokat ellenben nagy mennyiségben s az utóbbiak közt sok lithiumsót. Van benne sok szabad szénsav, mely a közönséges hőmérsékletnél belőle nem távozik, hanem hydrát alakjában oldva marad. Ez összetétel mellett a borhegyi ásványvizet *hazánk legértékesb kincsei* közé kell sorolni. Végül mutatványokkal kisérte «*A szénsav meghatározásáról iskolák, kórházak stb. levegőjében*» czimü értekezését. A szén av meghatározására uj, gyorsan megejthető eljárást adott elő, mely azon alapszik, hogy kálilugból és klórbáryumból álló phenól-taleinnel vörösre festett oldat a szénsavat elég gyorsan elnyeli s elszintelenedik. A reakczió végét mutató szinváltozás oly szembeötlő, hogy ily uton lapos üveg kulacsokban felfogott levegőt titrálni lehet közönséges módon.

Szintén Balló terjeszté elő *Auer* Henrik segédtanár munkáját az ethylphenolról. Auer ez alkoholt tetemes mennyiségü ethylphenetól mellett a Liebmann-féle módszer szerint nyerte phenolból. Az ethylphenól cseppfolyós, phtálsavval mikkloriddal pedig ethylphenólphtaleinné változik, mely a közönséges phenilphtalein módjára az alkaliákban pompás vörös szinnel felolvad.

Schenzel Guidó meteorologiai és csillagászati előterjesztéseket tett, az utóbbit a kalocsai érseki csillagvizsgáló részéről; mig a maga részéről *a Krakatoa vulkán kitörésének a budapesti légnyomásra gyakorolt hatásáról* értekezett. A meteorologiai állomásokon Európában szabályos időközökben mutatkoztak zavarok a Krakatoa borzasztó kitörését követő időben. Tizenhat nagyobb állomáson tettek följegyzéseket. — Augusztus 27-től három nap alatt négy nagyobb zavargást mutattak a légsulymérők; de mindenik érvényesült egyenlő mértékben, lokális viszon ok meggyöngitvén. Az első hábbrgás a légnyomásban augusztus 27-én mutatkozott Közép-Európában, mindjárt a délutáni első órákban, keletről nyugati irányban; a második 28-án reggel 4 óra körül, de ez már nyugat keleti irányban; a harmadik aug. 29-én hajnali órákban, ismét kelet-nyugati irányban; aug. 29-én délután még felismerhető volt egy nyugat-keleti áramlat, mely a légsulymérőt megzavarta. Némely állomásokon még ötödik, sőt hatodik és hetedik háborgást is észleltek. A tovaterjedés gyorsaságát az egyes állomások összehasonlitásából tudhatjuk meg. De magának a katasztrófának pontos idejét nem ismerjük. A légáramlat két irányból jött hozzánk. A keletről és nyugatról. A melyik a csendes tengeren átjött, a föld forgását követve, gyorsabban érkezett. Berlini számitás szerint az oda érkezett első hullám ezer kilométer utat tett óránkint, majdnem annyi idő alatt tévén meg az utat, mint a hang. A két első hullámnak a másik kettő csak visszatérő gyürözete, mely a föld területét megfutotta. A budapesti meteorologiai intézetben is érezték e léghullámzásokat. Aug. 27-én a légsulymérő déli 12 óra után kezdett gyöngén sülyedni, majd emelkedni: 1 óra 40 perczkor meredeken tartott fölfelé a leirt vonal; csak este 7 órakor állt helyre az egyensuly. A második a nyugatról érkezett hullámzat, melynek a hajnali órában kellett volna föllépn, alig mutatkozott valamiben, mig Pétervártt, Párisban, Torontóban, Greenwichben majdnem erősebb volt, mint az első. Csak reggel 7 óra körül van kevés jele. A harmadik hullámzat délután sülyedést okozott. E kettős hullám hajnalban is háromnegyedóráig tartó háborgást okozott. Ezt Pétervárt és Párisban igen gyöngének észlelték. 30-án ismét kettős hullámzás mutatkozott, de ez már aligha volt összeköttetésben a katasztrófával. Ha abban állapodunk meg, hogy a harmadik hullám nem más, mint a visszatérő első, a következő följegyzést nyerjük. Augusztus 27-én 1 óra harmincz perczkor jelentkezett az első, augusztus 29-kén 2 óra husz perczkor a harmadik, tehát a különbség 36 óra ötven percz. Ez az idő az, melyre a rázkódás szorult, hogy ismét visszatérjen. Ebből 6.014 percz esik egy szekundára, vagy 977²/₁₀ bécsi láb, avagy 308·8 méter ut. Ez a nyugat felé haladó hullám.

Schenzl még bemutatta *Braun* Károly, a kalocsai csillagvizsgáló igazgatója részéről e csillagvizsgáló intézet fekvésének geografiai hosszuságát. A kalocsai csillagvizsgáló az országos háromszögelésből geodetikus uton e származtatott hos zusága: 36° 38 láb 37.7221 hüvelyk Ferrótól. Ezen értéknek asztronomikus uton való független meghatározására csak a távirójelzések nyujthatják a megkivánt pontosságot. Ezt az eljárást vette igénybe Braun is, összeköttetésbe lépve a bécsi csillagvizsgálóval, közös észleletekre. Az eljárást részletesen előadja Braun. Budapest és Bécs fekvésének asztronomiai különbsége mindig kisebbnek találtatott, mint geodetikus távolsága.

Szabó József mint osztálytitkár két vendég dolgozatát mutatta be. Egyik *Téglás* Gábor dévai tanáré a karácsonfalvi (hunyadmegyei) barlang östörténelmi lelet iről. Téglás a barlangokat tette kutatása tárgyává s 35 eddig sehol sem emlitett uj barlangot vizsgált meg és kutatott föl. Ezekről szóló jelentésében a barlangképződés elméletéhez és az ember östörténetéhez is többféle adatot nyujt.

Karácsonfalva és Bojcza közt hat barlang őrzi a történelem előtti ember emlékeit. Leirja az ott talált és emberi nyomokat bizonyitó tárgyakat. Arra a következtetésre jut, hogy a megállapitható müvelődési fokozat után itélve, a karácsonfalvi barlangban a neolitkori néptörzsek valamelyike talált menedéket.

A második dolgozat, melyet Szabó kiadásra ajánlott, *Primics* György kolozsvári tanársegédtől való s a fogarasi havasok geologiai viszonyait tárja fel. Primics a létesitendő europai geologiai térkép számára dolgozott, s az erdély-romániai határhegységeket kutatta, az ojtozi szorostól Bukovináig. A többi részt Herbich Ferencz és Inkey Béla vizsgálták. Ugyanis minden vidékről meglehetős adatokat birunk, de a Moldva és Románia felőli határhegységről nagyon keveset. Románia geologiai tettek eddig kutatásokat, de az alvidéken a hegységig nem jutottak. A felszólitásra átengedték a magok részét is a magyar geologoknak. Európának ezt a részét biztos adatokkal nem lehetett kitölteni a térképen. A geologiai társaság nem vállalkozhatott a költséges munkálatokra, hanem a kormányhoz folyamodott. A földmivelési és közoktatásügyi minisztériumok két évre is adtak költséget s Herbich, Inkey, Primics teljesiték a feladatot, melyről dolgozataikat már elkészitették, s azokat beküldik az európai bizottságnak. A térkép most már készen van. Primics jelentése érdekes Romániára nézve is. E őször irja le geologiai szempontból e vidéket s becses kövületeket és csiszolatokat is gyüjtött. Szabó ezért melegen ajánlja az akadémiának e jelentés kiadását.

Ezzel végződött az ülés.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Szeyffert Onody-ügyben** az iratok tegnap érkeztek meg a nyiregyházi törvényszéktől a kir. táblához a kir. ügyészségnek az eljárást megszüntető birósági végzés elleni felebbezésével. Az ügyet a kir. tábla II-dik büntető tanácsa két három nap mulva fogja tárgyalni, az előadó Tomcsányi.

— **Bülow**, egy berlini hirlap szerint, becsületsértési pört indit Hülsen udvari főintendáns ellen, a ki a «Hülsen-czirkusz» kifejezésre azt válaszolta az opera-szinház felete táblájáján, hogy Bülowot bosszu vezérli és eljárására a legjobb felelet a megvetés. — A *meiningeni herczeg*, kinek Bülow udvari karnagya, a szeszélyes zenészt helytelen eljárásáért szigoru megfeddésben részesitette s ez által az ügy hivatalos része be van fejezve.

— **Az asszonygyilkosok pöréről** husz képpel illusztrált füzetet bocsátott közre a Hartleben Adolf könyvkiadóhivatala. A pör előzményeinek a vizsgálat részleteinek ismertetése után sztenografált jegyzetek nyomán irja le a három napos tárgyalásnak minden momentumát. Az érdekes füzetnek harmincz krajczár az ára. — Emlitést érdemel az a hir is, mely szerint Höchsmann Emiliának, a Schenk Hugó k dvesének megengedte a morvaországi helytartóság, hogy megbélyegzett nevét ujjal cserélje föl.

— **Kivégzés.** *Nixdorf* hitvesgyilkost tegnapelőtt reggel végezte ki Hirschbergben Krausz berlini hóhér. Az elitélt még pénteken is más fordulatot akart adni ügyének s első vallomását visszavonva, azt állitotta, hogy a gyilkosságot második neje (volt szolgálója) követte el, kivel már első neje életében is volt szerelmi viszonya. Hét éves fiának tanuságára hivatkozott, de midőn látta, hogy ez nem segit rajta, megerősité ujra első vallomását. Utolsó éjszakáját nyugodtan töltötte, s hatoufel órakor fölkereste ot a lelkész, hogy megadja neki az utolsó vigaszt. A vesztőhelyre is bátran ment s megadással várta a halálos ütést, melyet Krautz hóhér szokott biztossággal mért reá.

MULATSÁGOK.

— **Az «Előre»** budapesti vasparipa egyesület e hó 19-én rendezi első tánczestélyét a vigadóban. A tánczestély minden valószinüség szerint jó sikerü lesz, mert a jegyek nagyban kelnek. A rendezőség, melynek elnöke Martonfalvy Ármin, mindent elkövet, hogy a tánczestély fényét emelje. A Kun Miska által szerzett «Vasparipa» csárdás, ez este mutattatik be először.

— **Jótékony hangverseny.** A főv. izr. szegény gyermekkert-egyesület e hó 29-én este 8 órakor a vigadó éttermében hangversenynyel egybekötött tánczvigalmat rendez. A műsor; Rhapsodie Liszttől, zongorán előadja: Gujdan Ilona k. a. Gyermekdalok (Kinderlieder), Schumanntól, énekli: Ellinger József «Mese a varrógépről» irta Kiss József, felolvassa: Fáy Szeréna kisasszony, a nemzeti szinház tagja. Magyar ábránd és Souvenir de Venise Ridley Kohnetól, hegedün előadja Strasser Alajos. Szabadi-Massenet hősi indulója, zongorán, négy kézre előadják: Telbisz Jenő és Kőszeghy Géza. Blasel, a német szinház tagjának szavalata. A zongora-kiséretet Telbisz Jenő tanár vállalta el.

— **A ferenczvárosi társaskör** eddig érdekes hangversenyei által vonzott nagy társaságot termeibe, szombaton uj vállalatba bocsátkozott, még pedig nagy sikerrel. Operette előadást rendezett. Ferenczvári körök érdeklődése annyira fel volt csigázva ez előadás iránt, hogy a vendégeknek fele is kiszorult a különben tágas helyiségekből, ezért jövő héten ujból elő fogják adni. Szinre került Choufleuri ur otthon lesz. Vig operette egy felvonásban. Valamennyi szereplő dicséretesen betöltötte helyét. Szereplők voltak: Rózsavölgyi Gyula (Chouleuri), Vajai Imre (Babylas), Bánó József (Petermann), Vidacs Elemér (Balandard), Kremer Róza (Ernestina), Gollovitz Gizella (Balandardné), Rózsavölgyi Antal (Regulus). A Babyas románczot Stojanovics Jenő, Balandardné keringőjét Halász Gyula szerzette. Mindkettő nagy tetszésben részesült. Előadókat zajos tapsokkal jutalmazta a közönség, Előadás után kezdetét vette a tánez. A sok szép tánczosnő névsorából sikerült feljegyezni a következőket: Schnierer Aladárné, Horváth Józsefné, Hirsch Istvánné, Kozáry Kálmánné, Páris Sándorné, Rózsavölgyi Gyuláné, Cserhamay tábornokné, Thuróczy Adolfné, Hável Jánosné, Szerdahelyi Kálmánné, Ledényi Ferenczné, Röck Istvánné, Horváth Lajosné, Apáthy Lászlóné, Stiglier Györgyné, Frisch Ágostonné, Rátknecht Jánosné, Szabó Istvánné, Mandel Ferenczné, Garami Józsefné, Fillippovics Józsefné, Kocsi Samuné, Vaszilievics Jánosné, Kopp Rafaelné, Leitgeb Jánosné, Tóth Jánosné, Prückler Klára, Krammer Riza, Beringer Mariska, Kern Anna, Gollovicz Jusztina és Gizella, Koderle Róza, Jankó Anna, Herold Gizella, Bauer Anna, Gondischer Matild, Rathknecht Ilka, Asztaller Mariska, Leitgeb Paula, Zwick Fanny, Mandi Irma, Gyöngyi Etelka, Zerdahelyi Olga, Bakos nővérek, Frisch nővérek, Tavaszy növ., Réd Erzsi, Urich Vilma, Steindl Ilonka, Vámoss Ilona, Szabadfy Stefani, Horváth Erzsi, Homicskó Erzsike, Tóth Blanka, Fejérváry Terike stb.

— **Egerben** Velzer Károly tánczmester márczius 15-én bált rendezett, mely kitünően sikerült. — A négyeseket 30—35 pár tánczolta. Jelen voltak: Poppel nővérek, Janik Ilona, Barczetti Ilona, Berta Anna, Mihalik Mariska, Mistét nővérek, Frantz nővérek, Spánik Róza, Szabó Bella, Puskás Etel, Tober Ilona, Belánszki Elvira, Füstös Mariska, Sztupka nővérek, Vojtsek Mariska, Mansbart Irén, Siskovits Etel, Keleti Irén, Frank Anna, Petrás Anna kisasszonyok, továbbá Barczetti Adolfné, Belánszkiné, Mistélné Keltiné, Wagnerné, Siskovitsné, Frantiné, Poppelné és Sztupkáné urnők.

— **Nagyváradon** az izr. nőegyesület bálja e hó 15-én volt. A bálanya Stern Jakabné urhölgy Irma leányával 9 órakor jelent meg s ekkor vette kezdetét a tánez s kitartó jó keddvel tartott reggelig. A négyeseket 50 pár tánczolta. Jelen voltak: Kálmán Józsefné, Spitz Dánielné, Kálmán Izidorné, Hügel Ottóné, Auszländer Józsefné, Guttmann Edéné, Fleischer Gáspárné, Fehér Jánosné, Laszky Árminné, Schütz Albertné, Fleischer Miksáné, Lusztig Mórné, Steiner Béniné, Weiszlovics Lajosné, Guttmann Albertné, Kohn Sámuelné, Reismann Jakabné, Krausz Dávidné, Stern Mártonné, Stern Gyuláné, Perl Mórné, Deutsch Károlyné urhölgyek; továbbá Ausländer Regina, Fleischer Jenni, Weisz Stephanie, Lusztig Janka, Hügel Irma s Ernsi, Löwenstein Róza, Sternthal Emma, Deutsch Gizella, Strausz Irma s Fenke, Kiss Malvin, Stern Mariska, Goldberger Etelka, Markovics Mariska, Finkelstein Eszti, Hajnal Cili kisasszonyok stb.

— **A bécsi magyar önképző és társalgó segélyegyesület** márczius 15-én a Ronacher-féle diszteremben tánczestélyt rendezett, mely igazán fényesen sikerült. Kedvező hatást tett a terem csinos diszitése, melylyel a rendezőség a jelen volt közönséget meglepte. A táncztermem s a melléktermek falait köröskörül Magyarország és társországainak czimerei fedték, körülvéve nemzeti szinü zászlókkal s virágломbokkal. A mulatság jellege tisztán magyar volt, a miről bizonyságot tettek a nagy tüzzel járt csárdások, melyeknek vége-hossza nem volt. A mulatságra a magyar arisztokraczia fiatalsága is küldött képviselőket. Jelen voltak: Keglevich gróf, Szirmay báró, dr. Himler miniszteri titkár, ifj. Wahrman, dr. Alt orvosintézeti főnök, Kapuvári földbirtokos, dr. Balkányi főorvos, dr. Hirsch s még többen. A hölgyek közül ott láttuk: Kapuváriné, dr. Hirschné, Pfeifferné, Kohn Sándorné, Velitsné, dr. Gefällné, dr. Reismanné urhölgyeket, továbbá Velits Zsófika, Pfeiffer Gizella, Reismann nővérek, Alt Regina kisasszonyokat.

— **A kun-szentmártoni** izr. kereskedő ifjuság márcz. 13-án igen szép mulatságot rendezett. Jelen voltak: Finaly Lina, Goldstein Teréz, Luger Eszti, Schiffer Hermina, Kohn Berta, Fischer Ida, Grünstein Róza kisasszonyok, továbbá Schwartcz Rudolfné, Kohn Jánosné, Ádám Antonia, Schiffer Jakabné, Klein Lipótné, Kampler Jakabné, Weisz Ignáczné urhölgyek stb.

GYÁSZROVAT.

Gróf Nyáry Ludmilla született Szirmay grófnő, Nyáry Tamás gróf anyja, Gráczban elhunyt.

Bilkei **Galgóczy Sándor**, a vaskorona-rend III-ad osztályu lovagja, Szatmármegye volt alispánja s 9 éven át országgyülési képviselője élete 61-ik, boldog házasságának 36-ik évében e hó 14-én tüdőszélhüdében Porcsalmán elhunyt. Halálát számos tagu család gyászolja. A boldogult köztiszteletü derék hazafi volt, ki a közpályán maradandó érdemeket szerzett.

Géczy István erzsébetvárosi rendőrkapitány édes anyja, mint részvéttel értesülünk, tegnapelőtt Miskolczon elhunyt.

Löw Mór kaposvári volt kereskedő, a Löw Mór és testvére czég főnöke e hó 14-én, élete 54-ik évében rövid betegség után elhunyt. Végtisztességén rendkivül nagy közönség vett részt. A kaposvári üzletek a temetés napján mind zárva maradtak. A boldogult a kaposvári izr. hitközség pénztárnoka, a két helyi pénzintézetben igazgató, megyei és városi és számos humanus intézetnél bizottsági tag volt.

Jakabb Bogdán Szörénymegye volt főispánja és sz. kir. Szamos-Ujvár városának egykori polgármestere, s több országgyülésen képviselője a maga, továbbá sógornői Novák Anna özvegy Plasintár Jánosné, Novák Mária Novák Dánielné és gyermekei, különösen Julianna Jamásy Antalné mint nevelt leánya; Novák Karolina özv. Markovits Sándorné és gyermekei; valamint testvére Jakab János, ennek neje és gyermeke, ugy számos rokona nevében, mélyen elszomorodott szivvel jelenti forrón szeretett feledhetlen nejének, illetőleg testvérnek, nagynénének és sógornénak *Jakabb Bogdánné* szül. *Novák Veronikának*, folyó márczius hó 15-én reggeli 8 órakor, élete 72-ik, boldog házasságának 46-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos kimultát.

Stettner István pestvidéki törvényszéki biró szombaton este 9 órakor sulyos szenvedés után meghalt. A temetésen — mely ma délután 4 órakor volt — a törvényszék tagjai testületileg vettek részt és koszorut tettek a ravatalra. Az elhunyt 65 évet élt s köztiszteletben szolgálta a magyar igazságügyet. Testvére volt Zádor (Stettner) Györgynek, az ötvenes évekbeli népszerü költőnek.

Várady Károlyt, Kolozsmegye kir. tanfelügyelőjét, sulyos családi csapás érte: kis fia, Szilárd, 12 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt.

Özvegy Wassermann Róza és gyermekei: Lajos és Józefa mélyen szomorodott szivvel jelentik forrón szeretett fia, illetve testvérüknek Wassermann Emil VII. oszt. gimn. tanulónak e hó 11-én hosszas betegsége után, életének 20-ik évében történt kimultát.

Szathmáry György aranymüves, Kolozsvár egyik legrégibb polgára elhunyt. 1799 ben született Kolozsvártt. Már 18 éves korában elhagyva szülővárosát, több évet töltött Németország nagyobb városaiban. Visszatérve Erdélybe ismét Kolozsvárott telepedett meg, és szorgalma által csakhamar tekintélyes vagyon birtokosa és később virilista lett. Az 1848—49-idi időket mint nemzetőr élte át, lakásán mindig egy század magyar katona nyert élelmezést és mikor Bem Kolozsvarra jött, az ő házában melegitettek bort a katonák számára. A Báthory fejedelem háza tudvalevőleg most az ö tulajdona, és csupa kegyeletből a régi állapotban hagyta az épületet, melyből a többek között Báthory Zsigmond a Kendiék lefejeztetését szemlélte. A megboldogult a városi képviselőtestület tagja is volt.

A hivatalos lap márcz. 16-iki számából

Kinevezés. A magyar király igazságügyminiszter, dr. *Ballus* Zsigmond, pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot ugyanazon kir. törvényszékhez, *Kolos* Jenő, soproni kir. törvényszéki joggyakornokot, a kapuvári kir. járásbirósághoz, és *Gálovits* Árthur, pécsi kir. járásbirósági joggyakornokot, a dárdai kir. járásbirósághoz aljegyzőkké nevezte ki.

Csendőrség köréből. Ő felsége Horvátország némely részeiben 1883. évi augusztus és szeptember hónapokban történt zavargások alkalmával tanusitott kötelességhü, erélyes és igen jó katonai magoktartásuk elismeréseül, a m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokság állományába tartozó: *Stipetic* Ferencz őrmesternek, az I. osztályu vitézségi ezüst érmet, *Krnic* Péter czimzetes őrmesternek, a koronás ezüst érdemkeresztet; továbbá: *Wolf* János czimzetes őrmesternek, *Cepetic* István, *Vukovic* József, és *Matiják* György őrvezetőknek az ezüst érdemkeresztet legk. adományozni és megengedte, hogy ugyanazon okból: *Cekinovic* Rafaelnek, a sziszeki 83. sz. m. kir. honvéd-zászlóaljbeli főhadnagynak, *Ferlán* Frigyesnek, a zágrábi 80. sz. m. kir. honvéd-zászlóaljbeli hadnagynak, továbbá: *Vuletic* János m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnoksági főhadnagynak, és *Blaskovic* Márk ugyanezen parancsnokságbeli hadnagynak a legfelső dicsérő elismerés kifejeztessék.

Alapszabály megerősités. A nagykanizsai önkéntes tüzoltóság let, a csaczai társaskör alapszabályai, a sóvári társas-kör, a gyöngyösi izraelita betegsegélyző nőegylet, a pápai kereskedelmi ifjuság önképző körének alapszabályai, a m. kir. belügyminisztérium által, a bemutatási záradékkal eláttattak.

Uj posta. Baranyamegye *Bodony* községében, nyitramegyei Egerszeg községben *Nyitra-egerszeg* elnevezéssel postahivatal lép életbe.

Vásár. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranyamegye területéhez tartozó *Görcsöny* községben, a f. évi május hó 25-ére eső országos vásár ez évben kivételesen ugyanazon hó 19-én tartassék meg.

TÁVIRATOK.

Sepsi-Szt.-György, márcz. 17. O. É. *Bartha* Miklós és *Malik* József a «Székely Nemzet» szerkesztője közt tegnap itt pisztolypárbaj volt a bereczki vásár czimü czikk miatt. A golyóváltás után, mely sérülést nem okozott, Bartha uj golyóváltást követelt, mit a segédek megtagadtak.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Pol. Corr.*-nek jelentik Budapestről, hogy *Tisza* Kálmánnak természetesen tudomása volt a *románok uj* programmjáról s azzal teljesen meg volt elégedve. Mindennek daczára visszautasitotta a románoknak az erdélyi választói jogra vonatkozó kérelmét, valamint azt is, hogy a kormánybarát románoknak engedjen át több választókerületet. Tisza Kálmán politikai és közjogi ügyeket nem akart üzérkedés tárgyává tenni. A románok csak azért csatlakoztak a kormánypárthoz, mivel az utóbbi nem hódol jogosulatlan chauvinizmusnak, s a kormány a magyar állameszméhez való feltétlen ragaszkodása mellett is minden nemzetiséggel szemben igazságosan akar eljárni. A román kormány magatartásának is befolyása volt e jelentős eseményre; ez Ausztria-Magyarország külügyi politikája ujabb sikerének tekinthető.

Bécs, márcz. 17. A *képviselőház* mai ülésében a költségvetés részletes tárgyalását folytatta. A linczi dunai kikötőhely szabályozása tárgyában benyujtott határozati javaslatot elfogadta. Következett a honvédelmi minisztérium költségvetése, melyet a ház szintén elfogadott. A tárgyalás folyamán *Welsersheimb* gróf miniszter *Wiesenburg* kérdésére kijelenté, hogy a hatóságok utasittattak, hogy a munkások az iránti kérvényeinek, hogy tartózkodási helyeiken állittassanak sorozás alá, lehetőleg eleget tegyenek. A mi azt illeti, hogy az egy éves önkéntesi szolgálat kedvezményében a felsőbb ipariskolák tanulói is részesittessenek, a miniszter kijelenté, hogy az állami ipariskolák növendékei, kik algimnaziumot vagy reáliskolát végeztek, e kedvezményben már is részesülnek. Különben a kivánt vizsga föltételei legkevésbbé sem tulzottak. Ezután a közoktatási minisztérium költségvetésének tárgyalása vette kezdetét. *Lienbacher* és elvtársai inditványt nyujtottak be a földbirtokok szabad fölosztathatása iránt.

Bécs, márcz. 17. A képviselőház mai ülésében Lienbacher által benyujtott inditvány a középnagyságu parasztbirtokokra nézve életbeléptetendő külön örökösödési szabályokra vonatkozó törvényjavaslat 16 §-nak módositását czélozza.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai községi választások alkalmával megválasztották az első kerületben *Gerhardus*-t 40 szótöbbséggel, a harmadikban *Lueger*-t 118 szótöbbséggel, a kilenczedikben *Loeblich* képviselőt 17 szótöbbséggel.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.-nak irják Belgrádból: Mivel a fölkelés következtében szükségessé vált kivételes állapot jogosultságát elveszté, az uj kabinet a czélszerü és szabadelvü reformokhoz hozzáláthat. A haladópárt vezérférfiainak e napokban tartott értekezlete a kabinet nézetét, valamint politikai és pénzügyi munkaprogrammjának minden pontját helyeselte. A közoktatásügyi miniszteri tárczát egyelőre nem töltik be, hanem Kujundzics részére tartják fenn.

Trieszt, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma esti 9 órakor a *helytartósági épület előtt* menydörgéshez hasonló robajjal egy *petárda* sült el. A tettest nem lehet elfogni. Az elősietett néptömeget a rendőrség szétoszlatta.

Trieszt, márcz. 17. A «Titania» nevü Lloydgőzös Hongkongból Triesztbe való utjában márczius 14-én Port-Saidba indult. A «Pandora» nevü Lloydgőzös Hongkongból jöve és a «Daphne» nevü gőzös Triesztből jöve márczius 16-án Lolomboba érkeztek.

Trieszt, márcz. 17. Az «Espero» nevü Lloydgőzös ma reggel Alexandriából az itteni vesztegállomásba érkezett.

Lussinpiccolo, márcz 17. (Az «Egyetértés» távirata.) *Kerka* agyunaszád, melynek parancsnoka István főherczeg, ma ide érkezett és horgonyt vetett.

Teschen, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A strikeban a kerület valamennyi fonógyár munkásai, körülbelül 5000, résztvesznek. Holnap itt nagy gyülekezet lesz. Krausz báró helytartó ideérkezett.

Róma, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *Capitale* jelenti, hogy *Keudell* és *Hatzfeldt* gróf lépéseket tettek a propaganda érdekében.

Róma, márcz. 17. *Depretis* miniszterelnök, betegségéből felgyógyulva, ma kikocsizott.

Róma, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Sella* halála politikai szempontból az országra nézve nagy csapás. Sella a jobboldal legnépszerübb vezérférfia volt. Olaszországnak Németország és Ausztria-Magyarországhoz való csatlakozása mellett minden alkalommal felszólalt s azt melegen pártolta.

Róma, márcz, 17. Megerősitik azt a hirt, hogy a pápa a legközelebbi konzisztoriumban megnyitó beszédében a propaganda ügyére ki fog terjeszkedni.

Páris, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Arra az esetre, ha az angolok az adéni tengeröbölben levő tadsurai kikötőt megszállnák, a franczia kormány az 1862-iki szerződés alapján Obokra vonatkozó szuverén jogait érvényesitené, mivel nem akarja, hogy a nemzetközi Vörös tenger angol tengerré legyen. A kormány ez ügyre vonatkozólag már kiadta az utasitásokat.

Páris, márcz. 17. *Millot* tábornoknak mai kelettel a tengerészeti miniszterhez *Bakninhből* intézett távirata szerint, Brièrre tábornok hadosztálya valószinüleg ma vagy holnap Thainghruynba érkezik. Az ellenség a közeledés folytán eltünt. Brièrre tábornok hadosztálya Philanghiang mellett elérvén a rendes khinai csapatokat, átlépte a folyót és három halott és néhány sebesült veszteségével elfoglalta a Phalang erődöt. Ezután folytatta az ellenség üldözését.

Páris, márcz. 17. *Millot* tábornoknak Bak-Ninhből keltezett második távirata jelenti, hogy *Negrier* és *Brière* tábornokok hadosztályai a fölkelőket utolérték és azokat állásról állásra üzték. Az ellenség menekülése közben az ágyukat, lőszert és a zászlókat visszahagyták.

Páris, márcz. 17. A hivatalos lap Reverseauxnak belgrádi követté történt kineveztetését közli. *Orlov* herczeg orosz nagykövet visszahivó levelét ma nyujtá át *Grévynek*, a köztársaság elnökének.

Páris, márcz. 17. Az anarchisták tegnap Elysée-Montmartreban gyülést akartak tartani, de nem tarthatták meg, mert a helyiség tulajdonosa vonakodott azt átengedni számukra. A rendőrség több ellenszegülőt elfogott.

Madrid, márcz. 17. Hir szerint a tartományokban czélba vett *összeesküvés* felfedezése következtében *több elfogatás történt*. A kormány mindamellett az alkotmányos jogokat nem szándékozik felfüggeszteni.

Madrid, márcz. 17. Az «Epoca» a Svájcz ellen intézett igen ellenséges czikkben megjegyzi, hogy Spanyolország az összeesküvések ellen addig meg nem lesz óva, mig a Svájcz *Zorilla*-nak menedéket nyujt. A lapok a *köztársasági összeesküvés* jölfedezésének nem nagy jelentőséget tulajdonitanak s azt a mult évi augusztusi forradalmi mozgalom folytatásának tekintik.

Páris, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Tulzóknak mondják a *Globe* hireit, melyek a madridi elfogatásokat valóságos összeesküvés gyanánt tüntetik föl. Beavatott körökben azt hiszik, hogy az elfogatások igen jelentéktelen dolgokkal vannak összefüggésben.

London, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hire jár, hogy *Gladstone* lemond s az egyiptomi kérdés miatt általános kormányválság készül.

London, márcz. 17. Az itteni tőzsdén *Gladstone kormányelnök* visszalépésének hire keringett. E hir azonban mindeddig nem nyert megerősitést, miért is valótlannak tartják. — Gladstone egészségi állapotában nem állt be változás.

London, márcz. 17. *Gladstone* kormányelnök visszalépésének hire, mely ma a tőzsdén volt elterjedve, koholmány. A kormányelnök, ki még mindig roszul érzi s ennek következtében kimélnie kell magát, holnap valószinüleg néhány napra vidékre utazik.

London, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Az oroszoknak Közép-Ázsiában való terjeszkedésével szemben komolyan foglalkozik a hadügyminisztérium a hadsereg reorganizácziójának kérdésével. Az erre vonatkozó hivatalos jelentés mindenekelőtt a brit hadsereg létszámának emelését sürgeti.

London, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy a Berberbe való előnyomulásról lemond; *Graham* Szinkat ellen vonul s aztán visszatér Kairóba. *Gordon* reméli, hogy legközelebb megkezdheti a fölkelők ellen az offenzivát. A *Times* értesülése szerint lord *Granville* azt javasolta a portának, hogy okkupáltassa Szuakimot török csapatok által.

Kairó, márcz. 17. Szuakimból érkezett távirat szerint holnap reggel 600 főnyi gyalogság, 300 főnyi lovasság és egy müszaki osztály *Stewart* tábornok vezénylete alatt *Handukba* megy, mely Szuakimtól 11 mértföldnyire fekszik, s azt ideiglenesen megszállja és védelmi állapotba helyezi.

Krisztiánia, márcz. 17. A *Morgenbladet* kétségbevonja a hirlapok azt az állitását, melyek a minisztériumban legközelebbről történendő változásról szólnak, s azt a véleményét fejezi ki, hogy addig, mig a birodalmi törvényszék az ismeretes pört be nem fejezi, *nem fog uj minisztérium alakittatni.*

Pétervár, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Sergius* nagyherczeg esküvője után junius hóban nejével együtt Beloszelszky-Belszerszky nyári lakba fog visszavonulni. A kastélyt a nagyherczeg kivánságára a császári palota-igazgatóság legközelebb meg fogja venni.

Pétervár, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A nihilisták végrehajtó-bizottságának egy proklamácziója kinos halálbüntetéssel fenyegeti Degajev árulóit.

Pétervár, márcz. 17. A legközelebbi szerdán ide érkező *Spielhagen* Frigyes ünnepélyes fogadtatásának előkészületeire alakult bizottság elhatározta, hogy Spielhagennek fogadtatásánál sót és kenyeret fognak átnyujtani. A «Grettet» czimü dráma előadásánál a költőnek — hir szerint — arany koszoru fog átnyujtatni. A vendég tiszteletére ezenkivül diszebéd és irodalmi estély van kilátásba helyezve.

Konstantinápoly, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Zeman* szerint azt követeli a szultán, hogy a máhdi küldöttség által kérje megerősitését, mint Kordován szultánja.

KÖZGAZDASÁG.

Fiume, márcz. 17. *Hajóforgalom.* A «Yesso» magán gőzös 980.550 klgr. liszt, 3000 klgr. sör és 2000 klgr. papir rakománnyal Braziliába indult. — Megérkeztek: a «Demerara,» «Coumoundouros és «Zaira» gőzösök.

Bécs, márczius 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A legközelebbi napokban remélik a tervezett nemzetközi vasut-kartell megköthetését. A kartell czélja leszen az angol kiviteli kereskedők versenyzését Németországon és Belgiumon át akkép rendezni, hogy az egyezség zerint az egyes államok a forgalomból konzumálásuk után kapjanak bizonyos százalékot.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mint a «Neue Freie Presse» jelenti, a Rothschildcsaladot ért gyászeset miatt még nincs kitüzve az a nap, melyen az aláirás a *magyar aranyjáradékra* történni fog.

Páris, márcz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Lesseps a legközelebbi időben különböző országok tengerészeti szakembereiből bizott ágot akar egybehivni, hogy a Szuez-csatorna kiszélesbitésének legalkalmasabb módja felett tanácskozzanak.

Luczern, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Gotthard vasut bevétele ez év február havában következő számokat tüntet fel: személyforgalomból 240,000 frk (mult évben 255,147 frk) áruforgalomból 500,000 frk (mult évben 502,395 frk), kiadások: 343,000 frk (mult évben 364,545 frk.)

Pétervár, márcz. 17. A pénzügyminisztériumhoz számos orosz bányatulajdonos kérvényt intézvén aziránt, hogy a külföldi öntött vas behozatali vámja fölemeltessék, nevezett minisztérium a tőzsdei bizottságokat szólitotta föl véleménynyilvánitás végett. E bizottságok, az odesszait, rigait s libauit kivéve, oda nyilatkoztak, hogy a feldolgozatlan öntött vasra pudonkint legalább 15 kopeknyi behozatali vám aranyban vettessék ki s ennek megfelelőleg emeltessék föl a vámtétel a feldolgozott öntött vasra és a gépekre nézve is.

Belgrád, márcz. 17. (O. É.) A nemzeti bank igazgatótanácsa a bank kormányzói állására *Marinovics* párisi követet, *Spasics* volt pénzügyminisztert és *Kromanovics* kereskedőt jelölte ki. A kormány e három jelölt egyikét legközelebbről ki fogja nevezni.

Páris, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsde rendkivül szilárd irányban nyilt meg, különösen egyiptomiak után éiénk kereslet uralkodott, mivel Londonból Gladstone lemondásáról szóló jelentések érkeztek. Exterieur-ek a Madridban történt legujabb katonai pucs következtében egy százalékkal alacsonyabb árfolyamon indultak, később azonban azoknak árfolyama is emelkedett.

1 óra 30 perczkor jegyeztek: 4½% járadék 106.32, osztrák-magyar államvaspálya 665, osztrák déli vasut 317.50, olasz járadék 93.50, török 8.60, egyiptomi 343.12, török sorsjegy 41 12, ottomán bank 648 12, Credit Foncier 1235, osztrák tartományi bank 488.75, Szuez részv. 2000, spanyol 60 75. Szilárd.

3 óra 40 perczkor zárultak: 4½% járadék 106.27, 3% járadék 75.57 (szelvény nélkül), törlesztési járadék 77.32, osztrák-magyar államvaspálya 665, osztrák déli vasut 317, ottoman bank 647, *magyar 4% arany járadék* 77.25. Az árfolyamok ultimóra szólnak.

Páris, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom.* 10 óra 3 percz 3 százalékos franczia járadék 75.60, 4½ százalékos franczia járadék 106.35, olasz járadék 93.75, ottomán bank 648.75. Nyugodt.

Az ipartörvény módositása

a képviselőház közgazdasági bizottságában.

A képviselőház közgazdasági bizottsága vasárnap d. e. 11 órakor *Falk* Miksa elnöklete alatt ülést tartott, melyben folytatta és befejezte az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az ülésen a kormány részéről jelen voltak: *Tisza* Kálmán miniszterelnök, *Széchenyi* Pál gr. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter és *Matlekovics* Sándor államtitkár.

Falk Miksa elnök megnyitván az ülést, **Széchenyi** Pál gr. keresk. miniszter uj szövegezésben bemutatja a már elfogadott szakaszokat.

Következett *az ipartársulatokról* szóló V. fejezet tárgyalása.

Zichy Jenő gr. az iparegyesület nevében kijelenti, hogy ez egész V. fejezetet az iparegyesület helye elvén egész lényegében elfogadtatni kéri.

Az V. fejezet 141—148. §§-ai erre észrevétel nélkül elfogadtattak.

Az áthágásokról és büntetésekről szóló VI. fejezetnél **Zichy** Jenő gr. az iparegyesület nevében kéri, hogy a 149., 150. és 151. §§. elejéről a büntetések minimális tételei, mint egyes áthágási esetekre tulszigoruak, kihagyassanak.

Láng Lajos bizonyos büntetésekre nagy sulyt fektet, nevezetesen a segédszemélyzet s tanonczok oktatására vonatkozó kötelességmulasztás megbüntetésére. Szóló attól tart, hogy illuzoriusokká válnak e fejezet intézkedései, ha a minimum kihagyatik.

Széchenyi Pál gr. keresk. miniszter: Midőn három fokozatban állapittattak meg a büntetések, erre nézve a kiindulási pont az volt, hogy az áthágások is külön természetüek, csekélyebbek vagy sulyosabbak. A minimum határozza meg a fokozatokat és ha ez nincs megállapitva, a gyakorlati életben az egész intézkedés illuzoriussá válik.

Erre a minimumnak a törvénybe iktatása elhatároztatott és a VI. fejezet 147. és 148. §§. változatlanul, a 149. §. pedig az iparegyesületnek a 150. §-hoz tett következő inditványával, mely d) pontul toldatik oda, fogadtatott el: «a ki czégen, nyomtatványain stb. oly jelzőket vagy jelvényeket használ, melyek a tényleges üzleti viszonynak vagy valóságnak meg nem felelnek.»

A 150., 151., 152. és 153. §§. változatlanul fogadtattak el.

A 155. § nál.

Láng Lajos azt a módositást ajánlja, hogy a strike czéljából való összebeszélések megszüntetésére alakitandó békéltető bizottságot a testületben lévő iparosok segédeire nézve a testületben már különben is fennálló békéltető bizottság képezze, de oly formán, hogy ezen békéltető bizottságban ilyenkor az iparosok és a segédek részéről választott mind a 6—6 tag részt vegyen a gyári munkások strike-ja esetében pedig, a mennyiben az illető gyárosok nem tartoznak a testület kötelékébe, a békéltető bizottság a 155. §. rendelkezése szerint ad hoc alakittassék.

A bizottság ezen javaslatot elfogadta.

A 156. és 157. §§. változatlanul elfogadtattak.

Az iparhatóságokról és az eljárásról szóló VII. fejezet vétetvén ezután tárgyalás alá a 158. és 159. §-ok észrevétel nélkül elfogadtattak.

A 160. §-nál

Zichy Jenő gróf az iparegyesület abbeli inditványát terjeszti elő, hogy az iparhatósági megbizottak feladatának és hivatásának felsorolásánál mint 8. pont vétessék fel a következő: «A 168. §-ban emlitett vitás kérdések eldöntés nél szakértők gyanánt közreműködnek».

Láng Lajos figyelmeztet arra, hogy ez ott, a hol testületek vannak, a békéltető bizottságoknak is feladat. Midőn az iparegyesület ezen módositást megtette, a törvényjavaslat még nem tartalmazott intézkedést ezen békéltető bizottságokra nézve most tehát ezen módositás feleslegesnek látszik.

A bizottság az iparegyesületnek a 160. §-nál tett ugy ezen, valamint egy másik módositását is a törvényjavaslatban tett korábbi intézkedések által meghaladottnak találván, a szakaszt változatlanul elfogadta.

A 160. §. c) pontjából «az ipartestületbe való belépés eldöntésénél» (116. §.) szavak Helfy inditványára kihagyattak, a többi rész változatlanul elfogadtatott.

A 161. §-nál **Zichy Jenő** gróf az iparegyesület által utolsó bekezdésül inditványozott következő szövegezést ajánlja: «Hogy mily arányban legyenek az iparhatósági megbizottak a kereskedők és iparosok köréből választandók, azt a keresk. és iparkamara meghallgatása mellett a törvényhatósági ipartanács állapitja meg.

Matlekovics Sándor felszólalása után, mely szerint különösen vidéken nagyon nehéz meghuzni a határvonalat a kereskedő és iparos közt, az iparegyesület indítványa nem fogadtatott el.

Széchenyi Pál gr. miniszter tekintettel a 162. §-ra, a melyben az «iparos» mellett zárjel közt a «kereskedő» szó áll, e 161. §-ba is az «iparosnál» szó után a «kereskedőnél» szót zárjel közt beiktattatni kéri.

A 161. §. e változtatással fogadtatott el.

A 162. és 163. §§. észrevétel nélkül elfogadtattak.

A 164. §. 2. bekezdésébe **Zichy** Jenő gr. az iparegyesület nevében «az iparhatóság meghallgatása után a földmüvelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter által megállapittatik» szavak helyét, t. i. választhatók azon iparosok, a kik legalább annyi 3-ad osztályu kereseti adót fizetnek, a mennyi stb. megállapittatik — a következő szövegezést ajánlja: «a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után a törvényhatósági ipartanács által.»

Matlekovits Sándor azon indokolására, hogy ez csak helyi kérdés ezt pedig az iparhatóság jobban itélheti meg, mint a távoleső kamara, az iparegyesület ezen inditványa nem fogadtatott el.

Zichy Jenő gr. az iparegyesület nevében ugyancsak a 164. §-hoz, mint az utolsó bekezdés toldását, a következőket ajánlja: «Különös tekintetet érdemlő kivételek esetén az ideiglenes felmentés a keresk. és iparkamara véleménye alapján a törvényhatósági ipartanács által megadható.

A 164. §. e megtoldással elfogadtatott.

A 165. §-nál Zichy Jenő gr. az a) pontból zárójel közt levő «esetleg testület» szavakat kihagyatni kéri.

Matlekovics Sándor azon felvilágositása után, hogy az ipartestület lajstromait is ellenőrizni kell, nemcsak az iparhatóság lajstromait, a 165. §. elfogadtatott, azon változtatással, hogy az «esetleg testület» szavak mellől a zárjel elhagyandó.

A 167. §nál

Zichy Jenő gróf előterjeszti az iparegyesület abbeli modositását, mely szerint a törvényhatósági ipartanácsnak az n két tagja, kiket az ipar- és kereskedelmi kamara választ, a törvényhatóság «területén» (nem mint a törvényjavaslat mondja: «székhelyén») lakó iparosok legyenek.

Tisza Kálmán miniszterelnök pártoló felszólalása után a bizottság az iparegyesület modositását elfogadta.

Széchenyi Pál gr. miniszter a bizottság egyik távollevő tagjának felkérésére előterjeszti ennek abbeli javaslatát, hogy az ipartanács két tagjat ne a közigazgatási bizottság, hanem a törvényhatósági bizottság válaszsza.

Tisza Kálmán miniszterelnök nem tartja czélszerünek, hogy ezen tagok, kik igen jól megválasztandók, a több száz tagból álló közgyülésen bekövetkezhető esélyek szerint választassanak.

A szakasz változatlanul elfogadtatott.

A 168. §-ban megállapitott 30 napi határidő **Matlekovics** Sándor államtitkár javaslata folytán 8 napra határoztatott.

A 169 és 174. §§. észrevétel nélkül elfogadtattak.

A 175. §-nál **Zichy** Jenő gróf az iparegyesület következő inditványát ajánlja a b) pontba bele szuratni: «a mennyiben a bányatörvény máskent nem intézkedik,» t. i. jelen törvény alá nem esnek a bányaszat és kohászat.

Falk Miksa elnök inditványára, tekintettel az iparegyesületnek erre vonatkozó indokolására, mely szerint a bányászati és kohászati telepek csak annyiban esnek a köziparról eltérő intézkedések alá, a mennyiben speczialis természetük ezt megkivánja, de a köziparral azonos ügyekben a jelen ipartörvény legyen reájuk nézve is mérvadó, az iparegyesület által a b) ponthoz ajánlt hozzátoldás elfogadtatott.

Az a) pontnál **Láng** Lajos felveti azt a kérdést, hogy tulajdonképen mi tekintendő házi iparnak, szóló szerint pl. Soroksáron vannak asszonyok, kik kenyérsütéssel foglalkoznak egész éven át, ezek házi iparral foglalkozóknak, vagy pedig iparosoknak tekintendők-e?

Matlekovics Sándor szerint, a ki állandóan foglalkozik házi parczikkek előállitásával és massal nem, az rende iparosnak tekintetik. A soroksári asszonyok pl., ha mezei munkát is végeznek és csak hetenkint egyszer foglalkoznak kenyérsütéssel, nem tekinthetők rendes iparosoknak.

Láng Lajos: Igen, de a pékmesterség a kvalifikált mesterségekhez tartozik.

Tisza Kálmán miniszterelnök: A kenyérsütő asszony nem űz pékmesterséget.

Helfy Ignácz az a) pontban sorolt házi ipart külön pontban szeretné felemlittetni.

A 175. §. elfogadtatik azzal a módositással, hogy az a) pont a «házi ipar» végszavak elhagyásával marad, a b) pont lesz a «házi ipar», c) pont a bányászat és kohászat és az iparegyesületnek ide toldando inditványa, a többi pontok is mind e szerint változván.

A 176., 177. és 178. §§. változatlanul elfogadtatván, a *törvényjavaslat tárgyalása befejeztetett.*

Falk Miksa elnök: A törvényjavaslat tárgyalása bevégezve, két ndbeli előterjesztése van.

Az első az, hogy Apponyi Albert gr. kilátásba helyezte a tanácskozások folyamán, hogy azok bevégeztével két propoziczíot fog tenni, nevezetesen a vasárnapi munkaszünetre, valamint a gyári munka és a gyári munkások ügyének rendezésére nézve. Apponyi gr. most a szólóhoz intézett levelében kijelenti, hogy mindkét inditványától eláll, mivel érett megfontolás után arra a meggyőződésre jött, hogy még a legjobb esetben is, ha a képviselőház hajlandó volna hozzájárulni az ő propozicziójához, nem tehetne egyebet, mint egész általánosságban határozatilag utasitaná a kormányt, hogy e kérdésben előterjesztést tegyen. Ezen előterjesztés azonban a jelenlegi országgyülés elé már semmiesetre sem kerülhetne, s igy az egésznek gyakorlati értéke nem volna. Másfelől attól tart Apponyi gróf, hogy már maga a kormány utasitása iránt való határozat inditványozása is oly nagy terjedelmü vitát idézhetne elő a házban, mely ennek idejét és figyelmét elvonná magától az ipartörvénytől, melynek létrejöttét mindannyian lehetőleg siettetni kivánják. Ez okokból Apponyi gr. eláll inditványától.

Egy másik előterjesztése van az elnöknek a bizottság további eljárására nézve. Legczélszerübbnek tartaná t. i. hogy egy szükebb körü bizottság küldessék ki a törvényjavaslatnak irályi tekintetben és oly irányban való átnézésére, hogy vajjon a bizottsági tárgyalások folyamán történt számos modositások a törvényjavaslat egyes szakaszaiban megfelelő szövegezési változtatásokat, összeegyeztetéseket esetleg nem tesznek-e szükségessé. (Helyeslés). E bizottságba ajánlja Láng Lajost, Zichy Jenő grófot, Apponyi Albert grófot, Helfy Ignáczot és Hegedüs Sándort, a kiken kivül természetesen részt fog venni Bethlen Ödön gr. előadó és a kereskedelmi minisztérium képviselője. (Helyeslés.)

A bizottság az elnöknek ez előterjesztéseit elfogadván, az ülés véget ért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Osztrákmagyar államvasut.** Br. *Wodianer* Mór ma délután visszautazott Bécsbe, miután az osztrákmagyar államvasuttársaság közös igazgatótanácsi ülésén eln költ, mely ülésben több fontos vasutépitési ügy nyert elintézést. *Wodianer* báró Budapesten időzése alatt értekezett gr. *Szapáry* Gyula pénzügyminiszterrel és a hitelbank vezérigazgatójával.

⁂ **A pápa-keszthelyi vasut** kiépitése ügyében az érdekeltek az Union-Baugesellschaft igazgatója és felügyelője, valamint ugyanannak magyarországi megbizottja Pázmándy Dénes országgyülési képviselő meghivasa következtében a napokban Pápán népes értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a részvénytársaság megalakithatása végett a minisztériumhoz kérvény intéztessek s elintézése sürgettessék, minek megtörténte után a törzsrészvények jegyzése végett aláirási iveket bocsátanak ki. A tervezett vasut a költségelőirányzat szerint 2.600,000 forintba fog kerülni, mely összeghez a társul t 1 600,000 forinttal járul, egy milliót pedig a vidéki érdekeltségnek kell viselni. A társaság igazgatójának előterjesztése szerint a társaság az általa elvállalandó 1.600,000 forintnak 4%-át elsőbbségi kötvényei után első sorban a maga részére kivánja biztositani, s az ezután fennmaradó tiszta nyereség esnék csak a törzsrészvényekre. A vasut az eddigi terv szerint Pápától Devecseren, Sümegen, Tapolczan keresztül a keszthely-szent-györgyi déli vasuti állomásig épittetik, ugy hogy Pápán, Devecseren, valamint Szent-Györgyön külön indóháza lesz. Az értekezleten a végrehajtó bizottságot következőkép alakitották meg: Gr. Eszterházy Moricz elnök, Kiss László alelnök; tagok: Woita Adolf (Pápáról), Skublics Gyula és Fleg József (Tapolcza vidékéről), Eitner Sándor (Sümeg vidékéről), Pap Sándor, Reischl Venczel és Trsztyánszky Lajos (Keszthely vidékéről). A bizottság azonnal elkészitette és elküldötte a minisztériumhoz, a részvénytársaság megalakulására vonatkozó engedély megadása iránt szerkesztett kérvényt. Mihelyt az érdekeltség által viselendő öszszeget aláirás által biztositják s annak legalább 30%-át tényleg befizetik, azonnal megkezdik az épitést, ugy hogy egy év alatt a pályát kiépitik és a közforgalomnak átadják.

⁂ **A fővárosi dohány- és szivarárusoknak** tudomására jutott, hogy a pénzügyminiszter azon 3 százalékos pótadót, melyet a fővárosi trafikánsokra abból az alkalomból vetett ki, hogy kérelmükre a nagy trafikokban a szivaroknak 100-ankint leszállitott ár mellett való eladását megszüntette, a f. évben már nem mint pót, hanem mint egyenes adót akarja behajtani és pedig oly módon, mint ez a fővárosban a regaleadóval történik, t. i. nem a forgalom, hanem osztályozás szerint. A tervezet szerint továbbá azokra, a kik kizárólag dohány és szivareladással foglalkoznak a legkisebb, azokra pedig akik ezt más czikkek mellett csak mellékesen tartják, a legmagasabb osztályu adó vettetnék ki. A fővárosi azon kereskedői, kik ez utóbbi kategoriába tartoznak t. i. a dohányt és szivart csak mellékes áruczikk gyanánt tartják üzletükben, e tárgyban közelebb népes értekezletet tartottak a fővárosi szatócsipartársulat helyiségében, melyben sérelmesnek mondották ki magát a kérdéses pótadónak indirekt adóvá való átváltoztatását, ugy az osztályozás szerinti adókivetést is, de különösen azt, hogy ők mint a kik a dohány és szivarnak mint mellékes czikknek eladása által csekélyebb forgalmat s igy csekélyebb hasznot is érnek el, mégis a legmagasabb adóval terheltessenek s ennélfogva elhatározták, hogy az ügyet ugy a fővárosi és vidéki kereskedők körében, mint a négy fővárosi szatócs-ipartársulatban le közelebb behatóan tárgyalni fogják s indokolt kérelmüket az iránt, hogy a kérdéses adó mostani alakjában meghagyatván, annak kivetésénél az érdekeltek bizalmi férfiak által képviseltethessék magukat, küldöttségileg fogják át nyujtani a pénzügyminiszternek, még mielőtt e tervezet rájuk nézve kötelező erejüvé válnek.

⁂ **Az ujabb agrármozgalom és irodalom hazánkban** czim alatt nagyon érdekes füzet jelent meg, mint külön lenyomat a «Nemzetgazdasági Szemlé»-ből, melynek szerzője *Pólya* Jakab ismert nevü gazdasági iró. E munka méltán magára vonhatja mindazok figyelmét, kik az agrármozgalommal foglalkoznak, vagy kiket e kérdés érdekel. Polya dicséretreméltó objektivitással tárgyalja a kérdést, a mit azokról az irókról, kik az agrármozgalommal eddig foglalkoztak, nem lehet általánosságban elmondani. Eszmemenetét a következő rövid ismertetéssel kivánjuk vázolni: Szerző részletesen felsorolja azon tényeket, a melyek az agrár mozgalmat szükségessé képp előidézték. Utal az amerikai versenyre, a csekély népszaporodásra, a kivándorlásra, az állatlétszám megapadásra, a sok birtokváltozásra. Az okok kifejtése után áttér a székesfehérvári II. kongresszus emlékiratának, majd az országos gazdasági egyesület szaktanácskozásainak ismertetésére. A szakértekezlet alkalmával hangoztatott azon panasz megorvoslására, mely szerint népünkben hiányzik a gazdaságviteli képesség és gazdálkodási hajlam, ajánlja a községi fais olák illetve iskolakertek akkenti rendezését, hogy ugy a gazdaságviteli értelem valamint a takarékosság és munkakedv fejlesztessék. Ezek után bonczkés alá veszi gróf Andrássy Géza által javasolt teherváltságot és e mellett felállittatni kivánt beruházási bankot, utalva ama munkákra, a melyekből a gróf javaslatait vette. Külön fejezetet szentel a szerző gróf Andrássy Géza örökösödési javaslatának és kimutatja erre, hogy e javaslat nem felel meg a hannoveri törvénynek, a melynek mintájára ez állitólag készült. Fejtegeti, hogy az az örökségi rendszer, a mely ebben a javaslatban statuáltatni kivántatik, Európában általában nincs és olyan még a tulzó német agrariusok által sem ajánltatott. A birtok kötöttség létesitette viszonyok fejtegetése képezi a 8 és 9-ik fejezetek tárgyát. Miután gróf Széchenyi Imre a kötöttség igazolására Angliára hivatkozott, az angol földbirtok-viszonyokat és állapotokat fejtegeti szerző legkimeritőbben épp azért, mivel a földbirtok-megkötöttség ez országban a legnagyobb, a mennyiben a földbirtok mintegy háromnegyede kötött és a többi résznek forgalma pedig meg van nehezitve és csak nem lehetetlenné van téve a magánjogban uralkodó bizonytalanságnál fogva. Részletesen és számos adattal bizonyitja mily káros hatással volt a kötöttség a népesedési viszonyokra, mennyi visszaélést szült a földesurak részéről és mint eszközölte azt, hogy a földbirtok kevés kézbe került, ugy hogy ma a parasztság, a mely egykoron Anglia lakosságának zömét képezte, majd nem teljesen ki van irtva. A kötöttség nem vált maguknak a föld tulajdonosoknak sem előnyére, mert a birtokok tetemes adósságokkal vannak terhelve, folytonos családi viszályokat szül és a várományos örökösöket az uzsorások körmei közé kergeti. Az ily örökösöknek való hitelezésekkel szervezett társaságok, «bandák», mond szerző, foglalkoznak. A kötöttség hátrányos voltát tapasztalhatni Wesztfáliában és Szászországban is. A X-ik fejezetben szerző az oly sokat emlegetett otthont mentesitő törvényeket tárgyalja. Kifejti, hogy ezek nem valamely uj gazdasági elmélet szüleményei, hanem maradványai a feudalis intézményeknek és Amerikában leginkább a nők vagyonjogainak érdekében támogattatnak. Az ősiség képezi szerző fejtegetéseinek utolsó tárgyát. A birtokosztály és birtokfeldarabolás nem a franczia eszmék eredménye, hanem divatoztak azok az ősiség alatt, sőt sokkal nagyobb mérvben mint most, a midőn a végrendelkezési jog, a mennyiben a köteles részt nem sérti, teljesen szabad; holott az ősiség alatt az ősi birtok felett a végintézkedés ki volt zárva. Az ősiség csak korlátozta, de nem szüntette meg a birtok-forgalmat. Szerző arra a végeredményre jut, hogy a magyar szellemmel, a magyar nemzetben mindég uralkodott egyenlőségi érzettel összeférhetlen a hitbizományi örökösödés és már azért sem szabad azokat a nemzetre ráerőszakolni, sőt inkább a birtokosztályhoz kell ragaszkodnunk, mint a mely egyezik a századok gyakorlatával. E mellett melegen ajánlja a különféle szövetkezeteket és a szövetkezeti eszme elterjedésétől várja nagy részben a társadalmi bajok orvoslását.

A magyar királyi államvasutak forgalma 1884. január havában.

A pálya megnevezése	Üzleti hossz kilométerekben 1884	Üzleti hossz kilométerekben 1883	Elszállított személyek száma 1884	Elszállított személyek száma 1883	Elszállított áruk tonnákban 1884	Elszállított áruk tonnákban 1883	Bevétel személyforgalomból	Bevétel áruforgalomból	Bevétel összesen
Magyar kir. állam-vasutak	3048	2817	247700	229000	496680	451110	318242	1.467933	1.786175
Duna-drávai vasut	166	166	8000	7930	18000	16000	5200	50800	56000
Első erdélyi vasut	291	291	17051	15683	21660	24356	17243	72515	89758
Arad-temesvári vasut	57	57	7650	7700	6800	6300	5800	14700	20500

	Különblet a mult év hasonló havához	Bevételek febr. hó végéig	Különblet az előző évhez
M. kir. államvasutak	+ 236148	3.766475	+ 498576
Duna-drávai vasut	+ 3443	114600	+ 6627
Első erdélyi vasut	− 11116	186060	+ 1246
Arad-temesvári vasut	+ 894	40500	+ 1178

Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

Kimutatás

	1884	1883
febr. 22-től febr. 29-ig terjedő hét bevételéről	198.445·55 frt	168.469 45 frt
ehez a bevételek a hajózás kezdetétől febr. 21-ig	309.480·88 frt	153.535·44 frt
Összesen	507,930·43 frt	322.064.89 frt

Mohács-pécsi vasut.

Kimutatás

	1884	1883
febr. hó 26-tól márcz. 4-ig terjedő hét bevételéről	24,600.61 frt	23.545·63 frt
ehez a bevételek m. é. deczember 1-től f. é. febr. 25-ig	226 130·22 frt	217.381.34 frt
Összesen	225.730·83 frt	240.926.97 frt

Budapest, 1884. márcz. 17-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

IPARÜGYEK.

— **Budapesti bérkocsis-ipartársulat.** A következő sorokat veszszük: A budapesti bérkocsis ipartársulat f. hó 12-én tartott ülésének alkalmából, ugy becses lapjában, valamint a többi lapokban is, igen hiányos, sőt valósággal téves közlemény jelent meg, melynek helyreigazitásául, e soroknak annyival inkább méltóztassék helyet adni, minthogy ugy volt gyülésünk feltüntetve, mintha *mi hatóság elleni demonstrácziót* csináltunk volna. Továbbá a közlemények sebeshajtás és zsebóráról meséltek, miről szó sem lehetett, mert a napirendnek csupán egy tárgya volt szőnyegen, tudniillik a *legközelebb életbeléptetett rendszabályoknak, a törvényszabta uton leendő módositása.* E végből egy 12 tagból álló bizottság küldetett ki, melynek elnökére nézve, igénytelen személyemben összpontosult a bizalom és csakis ezen bizottságra ruháztatott, a neheztelt intézkedések módositásának eszközlése. Tehát semmi demonstráczió. *Mátyásy* Gábor, kiküldött bizottsági elnök.

— **Az ipartörvényjavaslat** tárgyában a temesvári keresk. és iparkamara kérvényt intézett a képviselőházhoz, melyből a következőket emeljük ki: Az alulirt kamara az uj ipartörvényjavaslattal és annak indokolásával való megismerkedés után iparosztálya kebelében azonnal foglalkozni kezdett a törvényjavaslattal, s annak következtében szintén csatlakozott azon mozgalomhoz, mely a II. országos iparos gyülés végrehajtó bizottsága által folyó évi február hó 16-ára Budapestre egybehivott értekezletben és az ezen bizottság által a mélyen tisztelt képviselőházhoz benyujtott feliratban jutott kifejezésre. Ha a kamara mindamellett jelen tiszteletteljes felirattal ma is a mélyen tisztelt képviselőház elé járul, ezt leginkább két okból teszi. Először azért, hogy ez által a hozzá számos oldalról és a kerületében létező ipartársulatok kebeléből is ez iránt intézett egyenes felszólitásoknak eleget tegyen, a mit törvényes kötelessége tudatában a legkészségesebben teljesit is. Másodszor pedig azért, hogy hálás köszenetének adjon kifejezést a tvjavaslatban foglalt és az 1872. évi VIII. törv.-czikkel szemben határozott haladást tanusitó javaslati részletekért, valamint azért is, hogy a magas kormány a törvényjavaslatnak a képesitésre vonatkozó határozmányai uj szövegezése által pótlólag mégis teljesitette az iparosok egyik sarkalatos óhaját, s végül azért, hogy a mélyen tisztelt képviselőház közgazdasági bizottsága az illető módositások elfogadása által maga részéről is kielégitő módon tekintetbe vette az iparosok ezirányu kivánalmait. Mindamellett is feladatunk ezáltal csak félig volna teljesitve, ha egyuttal azon kérelmünknek nem adnánk kifejezést a mélyen tisztelt képviselőház előtt, miszerint a törvényjavaslatnak többi részeit, nevezetesen az ipartestületekről és ipartársulatokról intézkedő fejezeteit is *az országos iparegylet* által benyujtott felirat értelmében módositani — és ezáltal oly törvényt alkotni kegyeskednék, mely az általa legközelebbről érintett körök kivánalmainak és érdekeinek megfelel és megnyugtatást hoz azon körökbe, melyeknek arra a békés és zavartalan munkához oly nagy szükségük van, s a mely törvény teljes és — mint remélni szeretjük — hathatós keresztülvitele által a magyar iparosságnak fejlődésére és szeretett hazánk általános közgazdasági érdekeire nézve csak áldásthozó leszen.

— **Állami kedvezmény.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, egyetértőleg a m. kir. pénzügyminiszterrel *Szirány* Pál és társa jahodniki gazdasági szeszgyára részére, az 1881. évi XLIV. törvényczikkben biztositott állami kedvezményeket megadta.

— **Az ipartörvény a mérnökegyletben.** A magyar mérnök- és épitészegylet választmánya tegnap tartott ülésében tárgyalta a mü- és középitési szakosztály által ajánlott, az ipartörvényre vonatkozó módositásokat. A választmány elejtette a középitési szakosztály által javaslatba hozott s az épitőmesterek kvalifikácziójára vonatkozó módositásokat s elhatározta, hogy a képviselőházhoz benyujtandó kérvényében azt fogja kérelmezni, hogy az épitési ipar érdekében az egész országra nézve egy külön önálló törvény alkottassék, mert az épitési ipar viszonyai a többi iparágakkal együtt nem rendezhetők.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A házi ipar az orsz. kiállitáson.** Dr. *Herich* Károly min. oszt. tanácsos és *Ráth* Károly, mint a háziipar csoport biztosai e csoport szakszerü és czélirányos rendezése tárgyában feliratot intéztek a földm.-, ipar- és kereskedelmi miniszterhez, melyből a következőket közöljük: «A házi ipari csarnok 320 négyszögméterre terjed, de annak 700 n. méterre való kiegészitése iránt alulirottak az orsz bizottsághoz folyamodást intéztek. — A házi ipari czikkekre nézve a bejelentési határidő junius végére kéretik kiterjesztetni. A nép által a kiállitásra küldendő czikkek lehetőleg térdijmenteseknek tekintendők. A kamarák és megyék anyagi támogatásra felkérendők. A háziipar szinejava teljes sorozatban állitandó ki, egyes vidékek népviselete szintén beszerzendő kiállitás végett; alkalmas interieurökben bemutatandó lesz a nép lakásberendezése egész eredetiségében. A házi ipari csoport irodalmilag is ismertetendő, a nevezetesebb tárgyak és eszközök felvétele elrendelendő és általában ez alkalomból egy házi ipari muzeum alapjának megvetésére fig elem forditandó. Kiállitandók még a nép által használt könyvek és egyéb olvasmányok is. Alulirott csoportbiztosok a fennebbi megállapodásokhoz képest elénk szabott feladatnak tehetőleg megfelelendők, a háziipar kiállitási csarnokát az önként beküldendő tárgyakon kivül közvetlenül bevásarlandó házi ipari termékekkel is gazdagitani óhajtjuk, de miután e részben a más oldalról sokszorosan igénybe vett országos kiállitasi alap támogatására nem számithatunk, mély tisztelettel kérjük nagyméltóságodat, hogy kiállitandó válogatott házi ipari termékek bevásárlására 2000 frtot elszámolandó előlegképen engedélyezni méltóztassék. Ezenfelül a mennyiben a kiállitási térdijak a nagyobbára szegénysorsu házi iparosok által alig fedezhetők, másrészt pedig azok senki irányában el nem engedtetnek, arra is mély tisztelettel kérjük nagyméltóságodat, hogy a szegénysorsu házi iparosok kiállitási térdijainak fedezése czéljából 1500 frtot utalványozni méltóztassék. Végre miután a ránk ruházott nagyfontosságu és egyszersmind tetemes költséggel is járó feladat érdekében szükségesnek látjuk, hogy a házi ipari kiállitás czéljaira a fennebb kért segélyen felül még má pénzerővel is rendelkezzünk, mély tisztelettel bátorkodunk nagyméltóságodat kérni, hogy a megyéket és a kereskedelem és iparkamarakat házi ipari kiállitásunknak anyagilag leendő támogatására felhivni méltóztassék.» stb. — A csoportbiztosok felhivták *Gelléri* Mór iparegyesületi titkárt, hogy Békésmegye területére nézve a megbizotti hivatást vállalja el és hogy e kerületből önként vagy beszerzés utján kiállitandó tárgyak mennyiségére, minőségére, a tér nagyságára, a beszerzéshez szükséges pénzösszegre, a várható adakozásokra, az ez ügyben észlelhető mozgalmakra és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatait mielőbb tegye meg. Az ország többi megyéire nézve felkért megbizottak a következők: A kassai kamara területén Deil Jenő ip. kamrai titkár, Siegmeth K. vasuti felügyelő, Döller Antal nyug. őrnagy. A debreczeni kamara területén dr. Király Ferencz kam. titkár, Siegmeth Károly, Halász Ferencz kir. tanfelügyelő. Az aradi kamara területén Gaál Jenő titkár, Téglás Gábor tanár, Réthy Lajos köztanfelügyelő, továbbá Bartók Lászlóné és Gelléri Mór. A temesvári kamara területén Strasser A. titkár, Streitmann Antal tanár. A miskolczi kamara területén dr. Kovács Gyula titkár, Groó Vilmos tanfelügyelő. A pécsi kamara területén Záray Károly titkár, ifj. Freistadler Nándor bérlő. A soproni kamara területén: Emődy József közg. előadó, ifj. gróf Zichy Hermann. A pozsonyi kamaráén: Schott alispán, Rudnay Béla, gr. Zay Albert, Szmrecsányi Dávid és Kubinyi Kálmán, továbbá herczeg Odescalchy Arthur és Angyal Béla tanár. A budapesti kamaráén: Kovásznai Kovács Zsigmond, Cseretnyei Károly és Csipkai Károly. A fiumei kamaráén: Fiume város és területe: A kolozsvári kamaráén: Gyarmathy Zsigáné, báró Jósika Samuné, gróf Eszterházy Kálmánné, báró Bánffy Dezső, gróf Bethlen Károly, dr Havas Gyula, gróf Lázár Jenő, Deák Lajos, Gáspár Gyula, gróf Toldy Horváth Lajosné, gróf Béldy Ferenczné, Zeyk Károly főispán, Vadadi Gergely, Moldován Gergely, Nagy Béla, báró Kemény György főispán. A brodii kamara területén: Nagy Gyula, Hincz József, gróf Bethlen András, Pötza József, Gábor Péter, Könczy Albert, Lázár Menyhért, Horváth Károly, Eltes Elek, özv. Lakatos Jánosné, Becskor Károly, báró Gamera Gusztáv, Raffai Károlyné, Dániel Gábor, gróf Bethlen Gábor, Müsselbacher J. B., Trauschenfels Emil, dr. Schuster Martin, Brennerberg Mór, Horváth Mihály és Benedek Gyula.

= **A nemzetközi szakosztály.** Az 1885 iki *országos kiállitás elnöksége* dr. *Herich* Károly osztálytanácsosnak a nemzetközi szakosztály alelnökévé és vezetőjévé történt megválasztását helyeslőleg tudomásul vette. Külföldről mind nagyobb érdeklődés mutatkozik kiállitásunk iránt.

= **A kiállitási mücsarnokra** beérkezett összes pályatervek holnaptól kezdve 8 napon át, reggeli 9 órától 1 óráig és délután 3-tól 7-ig a postapalota nagytermében (II. em.) megtekinthetők.

= **Az orsz. kiállitás elárusitó irodája.** Az orsz. iparegyesület kiállitási szakosztálya ma délután tartott ülésén tárgyalta azt a tervezetet, melyet a szakosztály megbizásából *Gelléri* Mór az elárusitó iroda szervezetéről kidolgozott. Az iroda czélja az, hogy a kiállitóknak elárusitásra szánt tárgyait a közönség számára hozzáférhetőbbé tegye, bizományi uton eladja s a kiállitott tárgyak mintája szerint megrendeléseket közvetitsen Az iroda a kiállitás elnökségének lenne alárendelve s vezetésére 9 tagu bizottság fog alakulni. A bizottság tagjai egyenlő részben az országos bizottság, az orsz. iparegyesület s a kereskedelmi csarnok által küldetik ki. Az irodát, azon kiállitók részéről, kik oda beiratkoztak, közvetitési dij illeti meg, még pedig 10—20 frtig az eladási ár 1%-a, 30 forintig 2%, 50 forintig 3%, 50 frton felül 4%. 10 forintig menő eladási ár után közvetitési dij nem szedetik. A kiállitók, kik tárgyaik eladását az irodára bizzák egyszersmindenkorra beiratási dijat fizetnek, még pedig, ha az eladandó tárgyak összértéke 10 frtot meg nem haladja 50 kr, 50 frtig 1 frtot, 50—100 frtig 2 frtot, 100—200 frtig 3 frtot, 200—300 frtig 4 frtot, 300 frton fölül 5 frtot. Az elárusitó iroda után befolyó tiszta jövedelem ipari czélokra forditatik. A szervezetet a szakosztály elfogadta.

A közönség és a kiállitók.

(Felhivás a közönséghez.)

A főváros közönségéhez az országos iparegyesület a következő fölhivást intézi:

Az országos kiállitásra nézve a bejelentési határidő e hó végével lejár. Az ország és a főváros kiválóbb iparosai legnagyobbrészt jelentkeztek a kiállitáson való részvételre, de sajnálattal kellett tapasztalnunk, hogy tehetségesebb iparosaink között is vannak nagy számmal olyanok, kik nem birnak elegendő anyagi erővel arra nézve, hogy a kiállitásra készitendő müvekre tetemesebb és bizonytalanul befektetett költségeket koczkáztassanak. Ez iparosokat leginkább a főváros fogyasztó közönsége volna hivatva *előleges megrendelések* által a kiállitásban való részvételre képessé tenni.

Kár volna a tehetséges iparosok egész sorától megvonni az alkalmat, hogy az országos kiállitáson képességét bemutassa és bizonyos fontos iparágakban versenyre keljen.

A főváros tekintélyes fogyasztóközönsége az iparosoknak megrendelésekkel való ellátása körül jelentékeny mérvben hozzájárulhatna az országos kiállitás minél teljesebb sikerének biztositásához. Mert a jelesebb iparczikkekre nézve naponkint felmerülő szükséglet fedezésére nincs kinálkozóbb és kedvezőbb alkalom, mint a jelenlegi, a midőn képzett, jóravaló iparosok készséggel vállalkoznának a legkitünőbb munkáknak a szokottnál esetleg olcsóbb ár mellett való előállitására is, és mig a t. fogyasztók ily megrendelések által egyuttal jó tettet is gyakorolnak, másrészt meg lehetnek győződve, hogy a kiállitásra készülő mintaszerü czikkekben a szokottnál fobbakat és diszesebben kiállitottakat kapnának. Az igy megrendelt czikkek különben mint az illető iparos készitményei, ezek nevére lennének ugyan kiállitva, de a megrendelő és tulajdonos neve a tárgyakon szintén fel lesz tüntetve.

Őszinte hazafias bizalommal bátorkodunk tehát a t. közönséget tisztelettel felkérni, hogy bármily iparczikkben való szükségletüket, illetőleg a czikkek megrendelésére vonatkozó szándékukat az alulirt országos iparegyesület irodájában (ujvilág-utcza 14.) mielőbb bejelenteni kegyeskedjenek, hogy az alulirott iparegyesület a t. megrendelőknek az illető czikkek készitésére a leginkább megbizható iparosokat ajánlhassa.

Azon reménytől áthatva, hogy azon óhaj, mely e sorokat sugalta, pártoló visszhangra fog találni a főváros hazafias lakosságának tagjai körében, azt ismételten ajánljuk az érdekeltek kegyes figyelmébe.

Hazafiui tisztelettel

Budapesten 1884. márczius 10.

Az országos iparegyesület nevében.

Gr. *Zichy* Jenő s. k. elnök. *Mudrony* Soma s. k. igazgató.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A kisbirtokosok országos földhitelintézete** tegnap délelőtt 10 órakor tartotta 4-ik rendes közgyülését a megyeház nagy termében. *Bittó* István elnök szivélyes szavakkal üdvözölvén a megjelent tagokat, örömét fejezé ki a fölött, hogy az intézet, mely fenállásának első három évében csak a hazai első takarékpénztár támogatása mellett küzdhette le a nehézségeket, most megalapitottnak tekinthető ugy, hogy önállóan működhetik, s nem csak itthon, hanem a külföld előtt is elismerést vivott ki magának, minél fogva záloglevelei mindinkább elterjednek és szivesen vásároltatnak. Elismerését és köszönetét nyilvánitja a hazai első takarékpénztár iránt ama támogatásért, melyben az intézetet három éven át részesitette. Ezeknek előrebocsátása után konstatálta, hogy a kitüzött időben 54 alapitó jelentkezett összesen 703 szavazattal, a közgyülésen pedig 42 alapitó jelent meg 594 szavazat képviseletében. A kormányt *Buzeczky* Pál miniszteri tanácsos képviselte. A jegyzőkönyvet *Imrédy* Kálmán intézeti titkár vezette, hitelesitésére *Kőváry* László és *Ghiczey* Samu kérettek fel.

Az *Imrédy* Kálmán által felolvasott igazgatósági évi jelentés szerint *a jelzálogüzlet,* mely első helyet foglal el az intézet üzleti hatáskörében, a mult évben is csökkenő irányt követett, minek oka egyrészt a nagy közönség tájékozatlansága, a melynek eloszlatása végett az igazgatóság a kellő intézkedéseket már ismételve megtette, másrészt a kisbirtokosok idegenkedése egy előttük ismeretlen oly kölcsönzési módozattól, a mely bizonyos árfolyamkü önbözeti veszteséggel is van egybekötve. Ezekhez járult még a kölcsönök engedélyezése és lebonyolitása körül követett szigorubb eljárás, a vidéki takarékpénztárak részéről a mult évben különösen megélénkült kinálat s végre a takarékpénztári hitelezés ama pillanatszerü előnye, mely a helyzet közelségével indokolható gyorsabb lebonyolitásban és a viszonyok közvetlen ismeretéből folyó magasabb összegü hiteladásban rejlik.

De ha a szigorubb eljárás az ügyletek kötésére apasztólag hatott is, másfelől viszont azt az eléggé nem hangsulyozható s a záloglevél-üzletnél különösen kivánatos eredményt szülte, hogy a birtokok tulterhelésének elháritása mellett, az intézet záloglevelei belértékének állandóságát minden kifogáson felül biztositotta. A hátralékok a fennálló jelzálog-követelések járadékösszegének nem egész 20 százalékát teszik. E magában véve is igen kedvező arány még kedvezőbbé válik, ha figyelembe vétetik, hogy az intézet működésének megkezdése óta az 1883. év végéig mindössze csak 115 esetben volt kénytelen a peres eljárás terére lépni s hogy mindössze 9 eset az, a melyben az általa megindított peres eljárás árveréssel fejeztetett be.

Összehasonlitva már most az előző évvel, a jelzálogüzlet a következő képet tünteti fel: ugyanis a mig 1882-ben 1664 félnek összesen 1.608,200 frt, addig 1883-ban 755 félnek összesen csak 1.221,650 frt, s igy 386,550 frttal kevesebb jelzálogkölcsön engedélyeztetett, s a mig 1882-ben 1271 félnek összesen 1.196.850 forint, addig 1883-ban 576 félnek összesen csak 857,750 forint, tehát 339,100 frttal kevesebb lön kifizetve. Ha azonban az utóbbi összeghez hozzáadjuk a közel 300,000 frtra rugó összeget, a mely tisztán csekélyebb jelentőségü technikai akadályok miatt nem volt még a mult évben folyósitható, de legközelebb lebonyolitás alá kerülvén, inkább mint a mult év áthozata fog szerepelni, ugy az effectuált kölcsönök összege alig valamivel marad az 1882. évben lebonyolitott kölcsönök összege alatt.

E tényleg folyósitott 857,750 frttal együtt az 1883. év végéig az intézet: 3986 félnek összesen 4.143.050 frtot fizetett ki, melyből készpénzben adatott 64 félnek összesen 88,050 frt, marad tehát záloglevél-kölcsönre: 3922 félnek összesen 4.055,000 frt, a melyből esik: 1619 drb 300—500 frtig 639.800 frt fő- és 395 frt átlagos összeggel, 1297 darab 500—1000 frtig 989,650 frt fő- és 763 forint átlagos összeggel, 1006 darab 1000 frton fölül 2.425,550 frt fő- és 2411 frt átlagos összeggel, összesen 3922 db 4.055,000 frt fő- és 1034 frt átlagos összeggel a mig a tavalyi átlag 955 frtot tett.

Második üzletág, *a szövetséges pénzintézetekkel folytatott váltóleszámitolás,* a lefolyt évben is emelkedést mutat. Két uj szövetséges részvétele s a működő mezőgazdasági előlegegyletek nagyobb szükséglete a forgalmat ez üzletágban annyira növelték, hogy a mig 1882-ben 5080 darab váltó számoltatott le összesen 1.855,998 frt 74 kr. értékben, addig 1883-ban a váltók száma 6659-re, leszámitolt értékük pedig 2.314,539 frt 92 krra szaporodott fel. Az intézet szövetségeseinek száma a «Vörösvári takarék- és hitelszövetkezet» belépese és két uj mezőgazdasági előlegegylet — a verebélyi és a nagy-kálnai — alakulása folytán hárommal szaporodott. Az emlitetteken kivül még több mezőgazdasági előlegegylet van alakulóban s több vidéki pénzintézettel a szövetkezés iránti tárgyalás folyamatban.

Az alaptőke rendezése a lefolyt évben is kiváló gondját képezte az igazgatóságnak, ugy hogy a még rendezésre váró alapitványok összege 37,766 frtról 8939 frt 40 krra szállott alá s alapos kilátás van arra, hogy a folyó évben e hátralék is tisztázva lesz. Az alapitványok rendezése közben több oly alapitó, a kik kötelezettségeiket minden sürgetés daczára is vonakodtak teljesiteni, kizáratott, mi által a jegyzett alaptőke — az év folyamán jegyzett és érvénybe visszahelyezett 600 frt alapitványi tőke betudásával — számszerüleg 4800 frttal apadt s 1883. deczember 31-ével 1.544,200 frtból állott. A 100 frtnál nagyobb 5 éves alapitványok további részbefizetésének követelését ez évben sem tartotta az igazgatóság szükségesnek s igy ezekkel szemben ez alkalommal is csak a jogfentartásra szoritkozik.

A közvetitési ugy szervezése czéljából vidékenkint megbizható szakférfiak kérettek fel az intézet képviselésére, továbbá az 1884. év elejét 1 engedélyezett s ezentul engedélyezendő 33½ évi törlesztésü záloglevél kölcsönöknél a kölcsönigénylők javára a kormányhatóságilag is jóváhagyott 1% igazgatási költség feléről lemondott az igazgatóság s ezáltal e kölcsönök eddigi évi 7¼%-os törlesztési járadéka évi 7%-ra szállittatott le.

A hazai I. takarékpénztárral az intézet zálogleveleinek átvét le tárgyában fennállott szerződés 1883. évi április hó 9-ével megszünt s e naptól kezdve az intézet egészen önállóan működik.

E működésre nézve az igazgatóság örömmel közli, hogy az emlitett szerződés lejárta óta tisztán az intézet saját pénzerejére támaszkodva, minden idegen segély igénybevétele nélkül tartotta fen az üzletet, hogy az intézet zálogleveleinek elárusitása annyira kielégitő sikerrel folyt, hogy a mult év alatt azok leszámitolási árfolyamát az adosokkal szemben teljes 2%-al emelhette s kieszközölte, hogy a záloglevelek a közszolgálat minden terén óvadékképp elfogadtassanak; intézkedett az iránt, hogy a külföldi vásárolók kényelmére Bécsben az Unionbanknál és Amsterdamban Wertheim és Gompertz czégnél beváltó helyek állittassanak fel.

Megjegyezve végül, hogy az intézetet 1883. évben semmi nemü károsodás, az elért 69,318 frt 60 kr. tiszta jövedelem felosztására nézve javasolja az igazgatóság, hogy abból mindenekelőtt az alapitók részére az alapszabályok 19. §-ban biztositott legmagasabb vagyis 5% kamatosztalék 17,495 frt 2 krnyi összegben a közgyülést követő naptól kezdve kifizettessék; az ezután fenmaradó 51,823 frt 58 krból pedig az intézet tisztviselői nyugdijalapjának javadalmazására 5%, vagyis 2591 frt 18 kr, az intézet vezérigazgatójának külön jutalékul 4%, vagyis 2072 frt 94 kr, az intézet tisztviselőinek az igazgatóság belátása szerinti jutalmazására 10%, vagyis 5182 frt 36 kr, az igazgatóság tagjai részére, a kik semmi egyéb dijazásban nem részesülnek, jutalékul 26%, vagyis 13,474 frt 13 kr megszavaztassék; végül a még fennmaradó 55%, vagyis 28,502 frt 97 kr az intézet saját tartalékalapjának növelésére fordittassék.

Ezután a felügyelő bizottság jelentése olvastatott fel, melynek meghallgatása után *Bittó* István elnök felszólitotta a közgyülést, hogy a kinek netán a jelentésre vagy a felolvasottnak vett mérlegre valami észrevétele van, jelentkezzék a szólásra, mire *egy vidéki alapitó* elismeréssel nyilatkozván az igazgatóság buzgó és sikeres működéséről, azt inditványozta, hogy a nem kamatozó alapitványok részére az 5 százalék a jövedelemből levonassék és a tartalékalaphoz csatoltassék. *Teleszky* István felszólalása után, hogy az inditvány egyrészt az alapszabályokba ütközik, másrészt meg, a mennyiben az egész nyereségmaradvány ugyis a tartalékalaphoz csatoltatik, fölösleges is, a közgyülés az inditványt mellőzte. *Rudnyánszky* Ferencz viszonozta a hazai első takarékpénztár iránti köszönetnyilvánitást, ennek nevében kijelenté, hogy habár a szerződési viszony megszünt is, az üzleti szivélyes összeköttetés továbbra is fenn fog állani a két intézet közt, mert ezt kötelességének tartja. Miután még *Földváry* István Esztergom város képviselője is köszönetet szavazott az igazgatóságnak a felmutatott siker elérése körül kifejtett fáradozásért, a közgyülés az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit tudomásul vette, a mérleget jóváhagyta, a tiszta nyereség mikénti felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatokat változatlanul elfogadta s ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. A felügyelőbizottság dija ismét 2000 frtban állapitatott meg. Végül az igazgatóságba *Beliczey* István, dr. *Hajós* József és *Teleszky* István kisorsolt tagok s a felügyelő bizottságba *Helfy* Ignácz, báró *Bánffy* Dezső, *Gullner* Gyula volt tagok és a leköszönt *Győry* Elek helyére *Horanszky* Nándor bevalasztatván, a közgyülés véget ert.

** **A pesti polgári kereskedelmi testület** választmánya a *Strasser* Alajos elnöklete alatt tartott legutóbbi ülésében tárgyalta a fővaros tanácsának átiratát a *fővárosi kövezetvám-tarifa* ujabb megallapitása ügyében. A testület ugyanis a mult évben beadványt intézett a főváros tanácsához, melyben a jelenleg fennálló, czélszerütlen beosztása és a főváros kereskedelmére és iparára nézve sok tekintetben hátrányos kövezetvám-tarifa gyökeres átdolgozását kérelmezvén, rendszeres uj tarifa megállapitása iránt részletes javaslatokat tett, s az ezek figyelembe vétele esetében várható pénzügyi eredményt az 1882. évi áruforgalom alapján mintegy 680,000 forintra becsülte. A fővárosi főszámvevő az e beadványról adott véleményében a testület számitásait több tekintetben kifogásolta, s arra a következtetésre jutott, hogy az uj tarifa alapján legfeljebb 400,000 frtnyi bevételre lehetne számitani. A testület választmánya tehát a fővaros tanácsa részéről átszármaztatott főszámvevői véleményt az emlitett ülésben tárgyalás alá vevén, konstatálta, hogy a javaslatai ellen tett kifogások részben alappal nem birnak és csak annyiban jogosultak, a mennyiben a testület a vasutak regie szállitmányainak és a kincstári szallitmányoknak a statisztikai hivatal által külön ki nem mutatott mennyiségét nem vette figyelembe, s hogy ennélfogva az általa kiszámitott jövedelem mint 94,170 forinttal kevesebbre teendő. Miután azonban a testület számitásainál csak a közlekedési vállalatok és a magán hajók forgalma vétetett tekintetbe, ezenkivül pedig a száraz vámoknál és a bérkocsik után szedett kövezetvám is évenkint 167,000 frtnyi jövedelmet szolgáltat, mely a dijtételek leszállitása esetében is legalább 100,000 frtra tehető, a testület által javasolt tarifa még az indokolt helyreigazitások után is oly jövedelmet biztosit, mely a tényleges kövezési kiadásokat jóval meghaladja. A választmány ehhez képest elhatározta, hogy a főszámvevői véleményre vonatkozó észrevételeit ujabb beadványban a fővárosi tanácscsal közli, és a kövezetvám tarifa ügyében a fővárosi javadalmi bizottmány által folytatandó tanácskozásokhoz kebeléből *Szávoszt* Alfons választmányi tagot küldötte ki.

** **Czimerhasználat.** A magyar kir. miniszterelnök *Schwappach* Ágoston, pozsonyi mákos- és dióskalácssütőnek, Magyarország külön czimerének további használhatását, az 1883. XVIII. törvényczikk alapján megengedte.

** **Csőd a fővárosban.** Neuberger Miksa és testvére közkereseti társas czég valamint annak tagjai Neuberger Miksa és Neuberger Lipót (üzlet Erzsébettér 16. sz., lakás sugarut 40/42 sz.) ellen, a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1884. évi 12175. sz. alatt a csőd megnyittatott. Csődbiztos Végh János törvényszéki biró. Tömeggondnok ifj. Neumann Sándor ügyvéd.

Helyettes: dr. Sebes József ügyvéd. Bejelentési határidő 1884. május 17. Felszámolási határidő 1884. junius 10. Csődválasztmány megválasztása 1884. junius 13.

** **A m. kir. miniszterelnök**, az ujpesti *«Első magyar pamutfonó és szövőgyár részvénytársulat»*-nak, Magyarország külön czimerének használhatását, az 1883. XVIII. t.-cz. alapján megengedte.

—

Vidéki pénzintézetek.

Az adonyi takarékpénztár részvény-társaság 1883-ik évi zárszámadása a következő mérleget mutatja: *Vagyon*: Pénzkeszlet 2216·18, váltó tárcza 97828·89, jelzálog-kölcsön 15822·50, törlesztési kölcsön 41684·92, előleg 200, értékpapir 1490·71, folyó számlai adósok 7690·01, felszerelés 1201·75, összesen 168134·96. *Teher*: Részvénytőke 42000, tartaléktőke 850 50, kamatozó betét 77494·32, tőkésitett kamatja 1852·29, heti betét 37353 77, tőkésitett kamatja 823·64, folyó számlai hitelezők 171·44, fel nem vett osztalék 54, átmeneti kamat 1366·64, nyereményi egyenleg 6168·36, összesen 168134·96. A többi nyereségből fizet ez az intézet részvényenként 7 frt osztalékot és 510 frtot pedig a külön tartalékalapra fordit.

A kecskeméti takarékpénztár-egyesület 1883. évi mérlegének főbb tételei: Alaptőke 120,000 frt, tartaléktőke 17,319·50 frt, betétek 1.565,496·23 frt; elhelyezett tőke 130,000 frt, váltó 751,217·77 frt, ingatlan jelzálog 647,341 frt, összes vagyon 1.769,267·80 frt. A tiszta nyereségből ez az intézet 30,000 frtot oszt ki részvényesei között.

A nagy-atádi takarékpénztár részvénytársaság mult évi mérlege szerint a részvénytőke 30,000 frt, tartaléktőke 10,502·68 frt, betétek 382,533 frt, váltókölcsön 63,439·76 frt, kötvény-kölcsön 248,990 frt, jelzálog-kölcsön 80,530 frt, összes vagyon 444,122·73 frt, ezek után a tiszta nyereség 5716·52 frt, miből részvényenkint 18 frt osztalékot fizet.

A gálszécs-terebesi hitelnépbank mult évi zárszámadása szerint a befizetett részvénytőke 50,000 frt, tartalékalap 8000 frt, betétek 95,418·03 frt, visszleszámitolás 230,191·77 frt; ellenben váltótárcza 319,384 06 frt, folyó számla adósai 35,903·96 frt, összes vagyon 406,598·57 frt; a tiszta nyereség 7083·40 frt.

A krasznamegyei takarékpénztár Szilágy-Somlyón a mult évről 9188·53 frt tiszta nyereséget mutat ki; ehhez volt mérlege szerint a részvénytőke 60 000 frt, a tartaléktőke 12,101·20 frt, betét 264,601·81 frt, visszleszámitolások 30,825 frt; ellenben váltók 372,340 frt és összes vagyon 392,958·58 frt.

—

Közgyülések heti naptára.

— Márczius 17-től bezárólag 23-ig. —

Budapesten.

Márczius 19. *Magyar általános hitelbank* d. e. 10 órakor.

» 20. *Magyar földhitelintézet* alapitói d. e. 10 órakor.

» 22. *Első magyar általános biztositó-társaság* d. u. 4 órakor. — *Pannonia magyar viszontbiztositó intézet* d. u. 4½ órakor. — *Gshwindt-féle* szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár-részvény-társaság d. e. 10 órakor.

» 23. *Tiszavidéki vaspálya-társaság* felszámolás alatt d. e. 11 órakor. — *Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank* déli 12 órakor. — *Első budapesti önsegélyző-egylet* d. u. 3 órakor. — *Magyar országos gazdasági egylet* d. e. 11 órakor.

A vidéken.

Márczius 20. Brassón székelő *első erdélyi népbank*. Banka Fiumana, Fiuméban. *Heves város és vidéki* takarékpénztár.

» 23. *Toroczkói* takarékpénztár; *István-gőzmalom* társulat Debreczenben; *Orosházi* keresztény hitelszövetkezet; *Szentesi* segély-egylet; *Szombathelyi* takarékpénztár részvény-társaság; *Abauj-szikszói* takarékpénztár; *Nagyváradi «László»* gőzhengermalom részvénytársaság; *Nagyszombati* hitelintézet.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Márczius 17. —

—

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma határozottan lanyha volt. A kinálat ugyan csak mérsékelt volt, de sürgős; malmok tartózkodó magatartást tanusitottak és csak nagyon korlátolt vételkedvet mutattak, ugy hogy vontatott forgalom mellett csak mintegy 10,000 mm. adatott el, miert a tegnapi árak csak nehezen voltak elérhetők, sőt közben pár krajczárral olcsóbban is adatott. — Egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 400 mm. 79 k. és 100 mm. 78.2 k. 10.10 frt, 100 mm. 78 k. 9.90 frt, pótlékos, 300 mm. 78 k. 10 frt, 100 mm. 78 k. 9.85 frt, sárga, 100 mm. 76.8 k. 9.80 forint, pótlékos, 200 mm. 76.5 k. 9.70 frt, pótlékos, 100 mm. 75.6 k. 9.75 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 150 mm. 78.2 k. k. 9.90 frt, 200 mm. 77.8 k. 9.80 forint: mindkettő három hóra.

Felső tiszavidéki 1400 mm. 77 k. 9.80 frt, három hóra.

Fehérmegyei 200 mm. 76.5 k. 9.85 frt, 200 mm. mm. 75.5 k. 9.62½ frt, mindkettő három hóra.

Bánsági 200 mm. 77 k. 9.60 frt, 500 mm. 76.7 k. 9.60 frt, 300 mm. 76.4 k. 9.40 forint, pótlékos, 300 mm. 76.3 k. 9.37½ frt. pótlékos, 100 mm. 75 k. 9.35 frt; mind három hóra.

Pancsovai 200 mm. 73·8 k. 9.15 frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78·3 k. 9.70 frt, 100 mm. 77·5 k. 9.70 frt, 200 mm. 77·5 k. 9.75 frt, 100 mm. 77 k. 9.70 frt, 500 mm. 77·5 k. 9.60 frt, 200 mm. 77·3 k. 9.65 frt. mind három hóra.

Oláhországi 700 mm. 74·5 k. 8 frt, üszögös, három hóra.

Tengeri. *Bánsági* ó 1300 mm. 6.55 frt, készfizetéssel. bánsági uj 1000 mm. 6.25 frt, hibás, bánsági uj 3000 mm. 6 30 frt készfizetéssel.

Zab 300 mm. 7.10 frt, 500 mm. 7.05 frt, 1000 mm. 7.10 frt, 400 mm. 6.90 frt, mind készfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	ó, bánsági	76—80 %	—.— frttól	—.— frtig
—	» tiszavidéki	76—80 %	9.60 »	10 05 »
—	» pestvidéki	76—80 %	9.50 »	10 — »
—	» fehérmegyei	76—80 %	9.50 »	10.— »
—	» bácskai	76—80 %	—.— »	—.— »
—	» északmagyarországi	76—80 %	9.25 »	9.65 »
Rozs	ó,	70—72 %	7.90 »	8.20 »
Árpa	» takarmány	60—62 %	7.— »	7.35 »
—	» égetni való	62—64 %	7.75 »	8.50 »
—	» sörfőzdei	64—66 %	8.75 »	10.25 »
Zab	»	37—40 %	6.85 »	7 20 »
Tengeri	ó, bánsági	75 %	6.55 »	6.60 »
—	» másnemü	73 %	6.50 »	6 55 »
—	uj,	— %	6.25 »	6.30 »
Köles		— %	6.90 »	7.30 »
Repcze	uj, káposzta	— %	—.— »	—.— »
—	» bánsági	— %	—.— »	—.— »

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett csendesebb irányban nyilt meg. Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 9.43, 9.42 és 9.41 frtjával.

Szokványbuza őszre mintegy 1000 mm. 10.06 forint.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.58 és 6.57 frt között.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és lanyha az irány. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 9.41 és 9.40 frt.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.57 és 6.58 frton.

Szokványzab tavaszra 1000 mm. 6.96 frt.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 500 mm. 14⅛ frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.40	—	9.41—
Szokványbuza őszre	»	10.05	—	10.07—
Bánsági tengeri május—juniusra	»	6.56	—	6.58—
Szokványzab tavaszra	»	6.92	—	6.95—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	14.⅛	—	14.¼ —

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom lanyha irány mellett korlátolt volt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 1000 mm. 9.40 forint.

Szokványbuza őszre mintegy 1000 mm. 10.05 frt. 1000 mm. 10.06 frt.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 1000 mm. 6.57½ forint.

Szokványzab tavaszra 1000 mm. 6.96 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.40	—	9.42—
Szokványbuza őszre	»	10.05	—	10.07—
B.-tengeri május—juniusra	»	6.56	—	6.58—
Szokványzab tavaszra	»	6.95	—	6.97—
Kaposzta-repcze aug.—szept.-re	»	14.⅛	—	14.¼ —

—

Termény tőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva csendes, *szerbiai* zsákáru elsőrendü 10.75 frton, október—novemberre 11 forinton köttetett 56 kilókint.

Szilva. *Szlavoniai* áru 21 50—21 frton adatott.

Disznózsir pesti áru márcziusi szállitásra hordó nélkül 58 frton vásároltatott.

—

Értéktőzsde.

Ma az előtőzsde mindamellett, hogy külföldről semmi buzdító jelentésre sem támaszkodhatott szilárd irányban nyilt meg; s magyar 4%-os aranyjáradék tételekben emelkedő árfolyamokkal köttetett. Hitelrészvények aránylag elmaradtak. Az utótőzsde arbitrage-eladásokra mérsékelten ingadozott, zárlat felé azonban megszilárdult. Az esti tőzsde buzdító jelentések hijában üzlettelen volt.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén kivált magyar 4%-os aranyjáradékra nézve szilárd irány mellett osztrák hitelrészvény 324—324.50 közt ingadozván, maradt 324 pénz, magyar hitelbank 327.50—327-ig, magy. 4%-os aranyjáradék 91.72½-től 91.85-ig, magyar papirjáradék 88.65-től 88.70-ig, Fonciere 74.75-ön köttetett.

11 óra 30 perczkor zárult: Osztrák hitelrészvény 324—324.10.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén tartósan szilárd irány uralkodott kivált a magyar 4%-os aranyjáradékra nézve. Helyi értékek mérsékelt forgalom mellett szilárdak maradtak. Osztrák hitelrészvény 323.50 től 324.10-ig árultatván, maradt 323.60 pénz, magyar hitelbank 327.50-től 327-ig köttetvén, maradt 326.75 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 88-tól 88⅞-ig, magyar jelzálog hitelbank II. kibocsátású 105.75-ön, pesti magyar kereskedelmi bank 586-on, I. magyar iparbank 148.50-en köttetek. Befektetési értékek közül vásároltatott: magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.57½-től 91.87½-ig, magyar papirjáradék 88.67½-en, magyar nyeremény sorsjegy 117-en, magyar vasuti kölcsön 142.35-ön. Más értékek közül: henger-malom 615-ön, Lujza-malom 292-ön, Konkordia-malom (50 frt szelvény nélkül) 572-ön, osztrák-magyar államvasut 317.50-en, pesti közuti vasut 544 től 548.50-ig, országos központi takarékpénztár 433-an, magyar általános takarékpénztár (4 frtos szelvény nélkül) 89 pénz, Pannónia-viszontbiztositó társaság 1020-on, bécsi biztositó intézet 206-on, Franklin társulat 179-en, rimamurányi vasmü 118-tól 118.25-ig, kőbányai téglagyár 269-en, sóskuti 53-on köttettek. Valuták, váltók változatlanok.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 323.60—323.70, magyar hitelbank 326.75—327, magyar 4 százalekos aranyjáradék 91.85—91.87½, magyar papirjáradék 88.65—88.67½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 10.50—11 frt.

Utótőzsde.

Ingadozó irány mellett az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 322.80—323 közt ingadozván, maradt 323.40 pénz, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.82½—91.77½ közt ingadozván, maradt 91.80 pénz.

5 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 323.40—323.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.80—91.82½ forint.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde buzdító külföldi jelentések hiányában üzlettelen maradt. Osztrák hitelrészvény 323.40—323.10 közt ingadozván, maradt 323.20 mint pénz, magyar hitelbank maradt 325.25 mint pénz, magyar 4%-os aranyjáradék maradt 91.77½ mint pénz.

6 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 323.20—323.30, magyar hitelbank 326.25—326.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.77½—91.80.

—

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	324.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, márcz. 17. Az üzlet szilárd. Magyar urasági öreg nehéz 49 frt, fiatal nehéz 51—51½ frt, fiatal közép 50 51 frt, könnyü —.— frt. — Szedett nehéz 49—50, közép 49—50 forint, könnyü —.— frt. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 51—52 forint, átmeneti közép 50—51½ forint. átmeneti könnyü —— forint, eredeti nehéz —.—, átmeneti, közép —— frt átmen. — Szerbiai nehéz 51—52, közép 50—51½ forint, könnyü 50—51 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% 40—43, hizó két éves élősulyban 4% —. Két éves-hizó a vasutról mázsálva ——. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, márczius 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsdén a szilárdabb árfolyamok helyt állottak, a mellett azonban a koulisszaértékekben jelentéktelen adásvevés történt. Feltünő módon jelen kezett a kereslet *magyar 4 százalékos aranyjáradék* és tramway-részvény iránt, mi: északi vasut és Lloyd részvényeknél tulnyomó volt a realizálási hajlam és ezért árfolyamuk gyengült. Valutákban semmi forgalom.

11 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 323.60, *magyar hitelbank* 327, osztrák tartom. bank 111.70, osztrák-magyar államvaspálya 317.75, északi vasut 2750, Lloyd részv. 599, tramvay részvény 237.10, májusi járadék 79.75, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.80, husz frankos arany 9.61½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén a spanyolországi felkelések hire kinálkozó alkalmul szolgált az üzérkedésnek erőteljesebben a realizálásokhoz látni és az árfolyamok irányzatát nyomni. A sorompónál hiányzott a vételkedv, csak is északi vasut iránt jelentkezett vételkedv és árfolyama megszilárdult. Vasuti értékek bágyadtak, befektetési értékek meglehetősen szilárdak. Valuták változatlanok. Zárlat bágyadt.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 322.80, *magyar hitelbank* 326, angol-osztrák bank 116.60, unió-bank 112.50, bankegyesület 109, osztrák-magyar államvaspálya 316.10, Károly-Lajos vasut 298.50, gőzhajózási részvény 565, Lloyd részv. 600, elbavölgyi vasut 198.60, tramway részv. 236.40, déli vasut 143.70, májusi járadék 79.75, osztrák aranyjáradék 102.15, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.80, husz frankos arany 9.61½, birodalmi márka 59.22, északi vasut 2745.

Bécs, márcz. 17. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 100.70, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 100.—, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.25. Erdélyi vasut 173 25. Magyar keleti vasut 100.25. Magyar sorsjegy 116.75. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.50. 6% aranyjáradék 121.90, Tiszavölgyi sorsjegyek 114.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 91.80, Magyar vasuti kölcsön 141.50. Magyar hitelbank 326 25. Alföldi vasut 172.50. Magyar északkeli vasut 157.—. Keleti vasuti elsőbbség 95.10, Tiszav. vasut-részvény 248.75. Magy. lesz. és váltób. részv. 88 25 Kassa-oderbergi vasut 147.—. Magyar papirjáradék 88 60.

Bécs, márcz. 17. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 322.70. Déli vasut 143.70. 4%-os aranyjáradék 102.10. Váltó Londonra 121.50. Károly-Lajos vasut 298 50. 1864-es sorsj. 170.—. 1860-as sorsjegy 136 50, 4·2%-os ezüstjáradék 80 90. Török sorsjegy 198.—, Angol-osztrák bank 116.70. Államvasut 316.10. Napoleondor 9.61½, 4·2%-os papirjáradék 79.75. Hitelsorsjegy 174.—. Váltó német bankhelyekre 59 20. Császár. kir. arany 5.67. Osztrák-magyar bank 848.—. Pang.

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde szilárd irányban nyilt meg és jegyez: Osztrák hitelrészvény 323.10, *magyar hitelbank* 326, osztrák tartományi bank 111.30, tramway 236.50, osztrák-magyar államvasut 316.50, déli vasut 143.80, májusi járadék 79.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.80.

Öt órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 323, *magyar hitelbank* 326, angol-osztrák bank 116.50, uniobank 113, bankegyesület 108.90, osztrák tartományi bank 111.20, tramway 236.50, osztrák-magyar államvasut 316.30, Károly Lajos vasut 298.50, déli vasut 143.90, elbavölgyi vasut 199.25, alpesi bányatársaság 66.50, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.80, husz frankos arany 9.61½, német birodalmi márka 57.22½. Üzlettelen.

Az esti tőzsde **zárlata után** jegyez osztrák hitelrészvény 322.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.80. Végül marad osztrák hitelrészvény 322.90.

Bécs, márcz. 17. (*Esti tőzsde.*) Osztr. hitelrészvény 323 10, Osztrák államv. részv. 316.30, Unio bank —.— 1860. sorsjegy —.—. Angol-osztr. bank-részv. 116.75 20 frankos 9.61½, Déli vasut-részvény 144.—, Magyar hitelb. részvény 326.—, 1864. sorsjegy —.—, 4%-os m. aranyjáradék 91.80. Csendes.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 3½—4 frt, nyolcz napra 9½—10 frt, egy hóra 20—20½ frt, három hóra 31—32 frt; egyéb változatlan.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3⅔—3¾ százalék, távolabbi látra és domiczil váltóra 3⅞—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma ismét 5000 m. buza és 7500 mm. rozs mondatott fel. Az üzlet maga majd változatlan árfolyamok mellett csekély volt. Köttetett: *Buza* tavaszra 9.77—9.81, május—juniusra 9.98—10.01, őszre 10.41—10.44, *rozs* tavaszra 8.18—8.22; *tengeri* május—juniusra 6.97; *zab* tavaszra jegyez 7.45—7.48 frtot, őszre 7.10—7.15 és *rozs* őszre 8.22—8.27.

Szesz üzlettelen és a 31 frtnyi ár sem változott.

Délután tulnyomó kereslet mellett *rozs* tavaszra határozottan szilárd volt és 8 27 frtig fizettetett; buzában valamint a többi cikkekben csak jelentéktelen volt az üzlet.— Végül marad: *Buza* tavaszra 9.80 pénz és áru, május—juniusra 9.98—10, őszre 10.40—10.42, tavaszra 8.25—8.27; *zab* tavaszra 7.44—7.46; *tengeri* május—juniusra 6.96—6.98. *rozs* őszre 8.28—8.30, *zab* őszre 7.05—7.10. Az irány változatlanul csendes.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidíj waggon-rakományokban 100kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 20 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 20 kr.

Márczius hó 17.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért
PARIS.			
Buza folyó hóra	22.90	11.02	——
— áprilisra	23.10	11.11	——
— május-juniusra	23.75	11.42	——
— májustól 4 hóra	24.10	11.59	— 0.07
Liszt folyó hóra	48.80	14.75	+ 0.06
— áprilisra	49.30	14.90	+ 0.06
— május-juniusra	50.30	14.96	+ 0.09
— májustól 4 hóra	50.80	15.37	+ 0.02
Olaj folyó hóra	72.75	34.99	——
— áprilisra	73.—	35.11	——
— májustól 4 hóra	73.—	35.11	—.—
— utolsó 4 hóra	73.75	35.47	+ 0.24
Szesz folyó hóra	41.50	21.74	——
— áprilisra	41 75	21.87	——
— májustól 4 hóra	43.50	22.79	——
— utolsó 4 hóra	44.75	23.44	+ 0.13
Szállitási díj: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.67	3.74	
BERLIN.			
Buza április-májusra	173.25	10.20	— 0.04
— szeptemb.-októberre	181.25	10.73	— 0.04
Rozs április-májusra	144.50	8.55	— 0.08
— május-juniusra	144.75	8.57	— 0.04
Zab április-májusra	128.75	7.62	— 0.02
— május-juniusra	130.25	7.71	— 0.02
Olaj április-májusra	59.50	35.22	— 0.42
— szeptemb.-októberre	57.—	33.74	— 0.26
Szesz április-májusra	46.90	27.76	— 0.14
— augusztus-szeptemberre	49.20	29.12	— 0.30
Szállitási díj: Budapestről	3.98	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	178.50	10.57	— 0.03
— szeptemb.-októberre	185.50	10.98	— 0.03
Rozs április—májusra	140 50	8.32	— 0.06
— szeptember-októberre	145.50	8.61	— 0.06
Olaj április—májusra	59.50	35.22	— 0.89
— szeptemb.-októberre	57.50	34.04	— 0.59
Szesz kész szállitásra	46.40	27.47	— 0.12
— márcziusra	46.50	27.53	— 0.26
— április—májusra	46.70	27.65	— 0.35
— junius-juliusra	47.30	28.—	— 0.65
Repcze	—.—	—.—	——
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	17.50	10.36	— 0.05
— májusra	18.10	10.72	——
Rozs márcziusra	13 90	8.23	——
— májusra	14.20	8.41	— 0.06
Olaj kész szállitásra	33.50	39.66	— 0.60
— májusra	31.70	37.53	— 0.59
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	19.80	11.71	——
Zab	14.20	8.41	——
Olaj	46.30	27.41	— 0.12
Rozs	15.10	8.93	——
Repcze	27.50	16.28	— 0.06
Tengeri	14.—	8.28	——
Szállitási díj: Budapestről	2.95	1.71	

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül meg a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 20 kr. 100 frk vista = 48 20 kr.

Márczius hó 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		75.57	——	——
« 4½%-os «		106.27	——	——
Osztrák-magyar államvasut	M	665.	317.77	+ 1.44
Osztrák déli vasut	M	317.—	148.30	+ 1.92
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		——	——	——
*Franczia törleszthető járadék		77.32	——	——
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	——	——	——
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	——	——	——
Magyar vasuti kölcsön	U	——	——	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Bécsi uniobank	K	——	——	——
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	77.25	91.89	+ 0.30
Magyar 5%-os papirjáradék	U	——	——	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	—.—
Magyar országos bank	K	——	——	——
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.70	80.18	+ 0.23
« 5%-os «	K	80.49	95.20	— 0.11
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.30	80.97	+ 0.11
« 4%-os aranyjáradék	K	86.—	102.13	+ 0.11
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	103.—	122.15	+ 0.12
» **4%-os** «	U	77.40	91.81	+ 0.11
« **5%-os papirjáradék**	U	74.80	88.87	— 0.12
« **keleti vasuti kötvények**	K	80.10	95.02	— 0.11
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.—	117.40	——
Osztrák hitelrészvény	U	558.—	322.19	——
Magyar hitelbank	U	——	—.—	——
Osztrák-magyar államvasut	U	536.—	317.10	— 1.19
Osztrák déli vasut	U	245.—	144.69	——
Károly-Lajos vasut	U	126.25	298 65	— 0.60
Kassa-oderbergi vasut	K	62.20	148	— 0.24
*Román vasuti részv.		——	——	——
Orosz bankjegy		203.40	120.41	— 0.19
Váltó bécsi piaczra		168.60	59.27	— 0.04
*Keleti kölcsön II. kib.		59.50	—.—	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	——
Magyar országos bank	K	——	——	——
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.38	79 81	——
« 5%-os «	K	80.56	95.38	+ 0.16
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.13	80.81	— 0.20
« 4%-os aranyjáradék	K	86.06	102.19	— 0.08
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	103.—	122.15	——
« **4%-os**	U	77.31	91.71	——
« **5%-os papirjáradék**	U	74.81	88.83	——
Osztrák hitelrészvény	U	279.25	322.93	+ 1.04
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	——
Osztrák-magyar államvasut	U	268.25	3 8.—	— 0 59
Károly-Lajos vasut	U	253.13	299.97	+ 0.30
Osztrák déli vasut	U	120.75	143.62	— 0.44
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.68	232.04	+ 0.14
Magyar-gácsországi vasut	K	141.13	167.38	+ 0.01
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	——
Váltó bécsi piaczra		168.60	59.27	——
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	79.25	94.15	——
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	——	——	——
Magyar hitelbank	U	——	——	——
Magyar jelzáloghitelbank	K	——	——	——
Magyar országos bank	K	——	—.—	——

Trieszt, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Üzlettelen. Váltó Londonra 121.60, olasz piaczokra 48.10, husz frankos arany 9.62, májusi járadék 79.70, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.75, osztrák hitelrészvény 323, Lloyd részvény 600, olasz járadék 92.50, olasz bankjegy 48.10.

Berlin, márcz. 17. Megnyitáskor kedvetlen, utána meglehetős szilárd hangulat mellett az üzleti pangás gyöngitő hatással volt az árfolyamokra. Játék- és bankpapirok piaczán renyhe forgalom volt. Bányaértékek, nevezetesen Laura-bányatársulati részvények árfolyama ujabb orosz vám behozása hirére hanyatlottak. **Járadékok és orosz értékek árfolyamai tartvák.**

Berlin, márcz. 17. (Utótőzsde.) 4,2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—. 5% keleti vasut elsőbbs, kötv. —.—. Magy. hitelrészvény —.—. déli vasut részvény 246.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—. orosz bankjegyek —.—, II. kibocs. kel. kölcsön —.—. M. jelzal. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztr. papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—. 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. vas. kötv. —.—. hitelrészvény 559.50, osztrák államvasut részvény 535.50, Károly-Lajos vasut részv. 126.40. román vasutrészvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar leszámitoló és váltóbank részv. —.— Szilárdabb.

Frankfurt, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes. Osztrák hitelrészvény 289.37, osztrák-magyar államvaspálya 268.50, osztrák déli vasut 121.25, Károly-Lajos vasut 252.75, Gotthard szilárd, a kedvező bevételi kimutatásra 97,50-ig, váltó Bécsre 168.70, Londonra 20.50, Párisra 81.18. Magánkamatláb 2½%.

Frankfurt, márcz. 17. (*Esti tőzsde.*) Papirjár. —.—, 4·2% ezüst járadék ——, 4% osztr. aranyjár. —.—, Osztr. hitelrészv. 279.—, osztrák államvasut 267.25, déli vasut részv. 120.75, magyar galicziai vasut —.—, váltóár Bécsre —.— magyar leszámitoló- és váltóbank —.—, osztrák járadék —.—. Magyar orsz. bankrészv. —.— 5% osztr. papirjár. —.—, 4% magy. aranyjár. 77 25, 5% magyar papirjáradék —.—, osztrák-magyar bankrészvény —.—. Károly-Lajos vasut —.—, Erzsébet nyugati vasut —.—. 4½ százalékos földhitelzáloglevél —.—. Csendes.

London, márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyiptomi 67.25, uj spanyol 60.37, török 8.50, ottomán bank 15.68, olasz járadék 92.50, osztr. déli vasut 12.50 *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 76.12. Később egyiptomi 67.75. Szilárd Gladstone lemondásának hirere.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

—

Kézmü-, rövid-, norinbergi- és diszmü-áruk.

Budapest, márczius 18. (Leipniker Manó és Gyula czég tudósitása az «Egyetértés» részére.) Az áruforgalom márczius hó elején meglehetős élénken kezdődött; vevők meglehetős számban jelentek meg a piaczon, ugy, hogy mind az időbeli mind a készpénzbeli üzlet kielégitőnek mutatkozott. Szövő fonál, szövő czérna, stearin- és paraffin-gyertya, elain- és velő-szappan szépen kelt. A zsidó ünnepek alatt a forgalom minden irányban csökkent. A pénzbehajtás javult valamivel, de csak rendkivül szigor által. Fizetési képtelenségek jelentéktelenek. Jobb keletnek örvendtek: Kottonok, kotton-kendők, kanavász, pamut vásznak, chiffon, nyári nadrágszövetek, nyári harisnya, ingek, gallérok, kézelők, csipke, selyemszalag, angol orsó czérna, castoráruk, dohányzó-szerek, horgaczél, evőeszköz, bélyegzett játékkártya.

—

Baromfi és élelmiszerek.

Budapest, márcz. 17. (Kohn és Halasi czég tudósitása az «Egyetértés» részére.) *Baromfi*: A hét elején a zsidó ünnepek miatt az üzlet élénkült és főleg pulykák keresettek voltak és szilárd árak mellett keltek. *Vágott libák* emelkedő árak mellett könnyü keletnek örvend. *Vaj.* Elegendő szállitmányok miatt mult heti jegyzések nem tarthatták magukat, s elsőrendü árunál 5 frtnyi sülyedést konstatálhatunk, csekélyebb faju kereslet nélkül. *Tojás.* Az üzlet szilárdnak mondható, ámbár egyes szállitmányok mult heti jegyzéseken alól keltek. Fizettetett: elsőrendü tiszta 48½—49, elsőrendü 49—50, kereskedelmi áru 50—51½ darab 1 frtért. *Burgonya.* Csekély üzlet, változatlan árak mellett. *Hagyma.* Készletek teljesen hiányzanak, s igy a sokoldalu keresletnek megfelelni sem lehet; az árak, habár lassan, de folyton emelkednek. — *Vad* üzlet nélkül. Jegyzéseink következők: Liba vágott I. r. 62—65 frt, II. r. 60—62 frt, élő 7—7.50 frt, kacsa 1.80—2.40 frt, csirke, tyuk és kappan 1.40—2.50 frt, pulyka 6.50—7 forint, párjával. Vaj 85—100 forint, olvasztott vaj 85—90 frt, tojás 50—51½ drb frtjával, burgonya 2.40—2.50 frt, hagyma 9.50—10 frt, foghagyma 17—18 frt, libazsir 110—115 frt, métermázsánkint.

—

Gyarmatáruk.

Budapest, márcz. 17. (Hubenay József jelentése.) Ismétlésekbe kellene bocsátkoznunk, ha megkisérlenők a gyarmatáru üzletmenet általános jellemzését, mert az egyirányban sem változott, olyan vontatott volt a héten is, mint az elmultakban és az okok is ugyanazok maradtak. Az inkasszó valamivel jobb, de azért e tekintetben sem szüntek még meg teljesen a panaszok. A vidékiek is tudják indokolni a fizetési akadályokat azzal, hogy az általános üzletmenet lassusága miatt a fogyasztás is csökken és a régibb kötelezettségek teljesitése is nehezebb, Az egyes czikkekről következő tudósitást közlünk:

Czukor: A lefolyt hét méltóan csatlakozott az elmulthoz. Az irányzat lanyhulása további haladást tett és azzal egyidejüleg az árak is lemorzsolódtak. Az üzlettelenség mintegy állandóvá látszik fejlődni és pedig oly időszakban, melyben korábbi években igen élénk üzlet szokott lenni. Az európai készletek igen jelentékenyek, mert jelenleg több mint 200,000 tonnával nagyobbak, mint a mult év megfelelő szakában, e mellett finomitott áruban majdnem teljesen megszünt a kivitel és a gyarmatokból is kedvező hirek érkeznek, ugy, hogy az árjavulás bekövetkezése majdnem problematikussá vált. Nyers czukor a nemzetközi piaczon ismét áresést szenvedett. Majdnem teljesen elveszett már az, a mennyivel az árak pár hét előtt javultak és a jövőre nézve is nagyon szomoruak a kilátások. Mikor februáriusban a répacampagne, korábban ért véget, mint tervezték, azt hitték, hogy a készletek elérték legmagasabb álláspontjukat. E remény nem teljesült, ma a készlet meghaladja az egy millió tonnát; oly mennyiség, melyhez hasonlót nem jegyez fel a czukor-statisztika. A belföldi áruk e héten háromtized forinttal estek. Finomitott czukor, süvegárukban olyan vontatott volt a forgalom, mint talán még soha és az árak nem képesek szilárd álláspontho: jutni. A fogyasztás csakis folyó szükségletét fedezi és az olcsó ajánlatok a legközelebbi hónapokban történendő szállitásokra, nem alkalmasok arra, hogy a fogyasztókban bizalmat keltsenek a jövő iránt. Ehhez járul még, hogy az utóbbi időben pilé-gyártmányok iránt is megszünt a kereslet. Az árak részben csak nehezen tartották mult heti jegyzéseiket, részben alacsonyabban zárulnak. A heti átlagos árakat következőkben közöljük: Raff. legf. 43.75—43.50 frt, finom 43.25—43 frt, közép 42.75—42.25 frt, melis legf. 41.75—41.50 frt, finom 41.25—41 frt, közép 40.75—40.50 frt, koczkaczukor 45—44.50 frt 100 kilónként fogyasztási adó nélkül.

Kávé. Arra egyáltalában nem voltunk elkészülve, hogy e czikk helyzete annyira hanyatlani fog, de a mérvadó piaczokról hozzánk érkező tudósitások arról értesitenek, hogy a kávéüzletben igen lanyha irányzat uralkodik. Egymásután két zer kedvezőtlen eredménynyel végződött a hollandi árverés és miután statisztikailag kimutatták, hogy az európai piaczok kávékészletei ismét 9000 tonnával emelkedtek, ugy, hogy jelenleg 206,000 tonna jelentékeny mennyiséget reprezentálnak, a kávéárak leszállását semmivel sem lehetett megakadályozni. Természetes, hogy a mérvadó piaczok magatartása helyi üzletünket is lényegesen befolyásolták, ugy, hogy az irányzatra és terjedelemre nézve semmivel sem különbözött a külfölditől.

Füszerek közül bors, fekete, minden fajban szilárd, fehér valamivel olcsóbban kapható, fahéj változatlan árakon kelt, szegfübors árai vevőkre kedvezők, szerecsen dió- és virág árai nem változtak, ugyszintén változatlan maradt csillag anis.

—

Marhavásár.

Bécs. (St. Marx.) márcz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai vásárra felhajtottak 1660 db. magyar, 553 db galicziai és 554 német, tehát összesen 2767 db ökröt. A vásár kezdetben javult, de végül ismét bágyadt irányzatu. Fizettek *magyar* hizott ökrökért 52—62 frtot, elsőrendüért 62½—63½ frtot, kivételesen 64 frtot, galicziaiért 53—59 frt, németért 56—64, kivételesen 67 frtot, tehenekért 51—56 frtot, bikákért 50—55 frt mmázsa után.

Páris (La Villette), márcz. 13. Felhozatott 2340 db szarvasmarha, 17,030 db juh. Csakis elsőrendüek ára javult egy kevéssé. Fizettek általában szarvasmarhákért 65—84 cent., juhokért gyapjasan 95—105 cent., lenyirva 85—100 cent., nevezetesen *magyar* juhokért (4400 db) 87—98 cent., fél kilo után.

—

Sertésvásár.

Nagyvárad, márczius 14. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Sertésvásár. Felhajtatott mintegy 35—40,000 általán jól táplált jószág. Kellemes vételkedv mellett majdnem minden elkelt. Évesek pár számra 40—72 frtig. Két éves nem volt. Öreg disznó alig 1—200 drb, 60—65 frton kelt párja. Általában annyit jegyezhetünk, hogy éves süldőkért 42—44 krajczárt fizettek (élő suly). A holnapi napra alig maradt valami, és az is igen csekély minőségü.

—

Tojás és vaj.

Bécs, márcz. 15. (Medák M. tudósitása az «Egyetértés» részére.) Tojás. Transito piaczunkon a hét elején az üzlet igen lanyha volt s az árak, mint Angolországból hanyatló irányt jelentettek, a hétfői vásáron estek. A hét vége felé kissé javult a helyzet, mivel a mészbe rakásra alkalmas tojás legnagyobb része elkelt. Első rendü áru után élénk volt a kereslet s gyorsan elkelt. A kivitel egészen szünetel, mivel minden mérvadó piaczról azt jelentik, hogy a készletek igen na yok. Árak: elsőrendü friss tojás szalmába rakva 46 db, elsőrendü ládaáru 47—48 frt, középminőségü 48—50 db 1 forintért, mind transito. Vajban, jó minőségüben hiány volt, silányabb minőségüt nem vettek figyelembe.

—

Vidéki üzlet.

B.-Csaba, márcz. 16. (Az «Egyetértés tudósitása). A tegnapi hetipiaczon gabonaneműekben a kinálat nagy volt, a vételkedv lanyha maradt, az árak 10—15 krral olcsóbbak. Jegyzünk buzát: 75 k. 8.60—8.70, 76 k. 8.80—8.90, 77 k. 8.95—9, 78 k. 9.05—9.10, 79 k. 9.10—9.20, 80 k. 9.20—9.30 frt. Tengeri 5.70—5.75, cinquantin 5.80—5.85, árpa 6.60—6.70, zab 7.30—7.40, Sazolona 45—47 frt 100 klg.

Kecskemét, márcz. 14. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A gabonaárak általában csökkentek s mivel már a tavaszi munkálatok is kezdetüket vették, csekély kinálat mellett kelt mnkint buza 8.65—9 frt, kétszeres 7.80—8 frt; rozs 7.30—7.80 frt, árpa 7.50—7.70, zab 7.40—7.60, tengeri 6.10—6.30, köles 7.50—7.75, burgonya 2.10—2.40 frtig.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A magyar dohány-ujság** közgazdasági szaklap harmadik számát megkaptuk, ez is ügyesen van szerkesztve és több hasznos, gyakorlati értékü czikkeket tartalmaz, utmutatásokat adva a dohánytermelőknek azokra a munkálatokra nézve, melyeknek ideje legközelebb bekövetkezik. Különösen figyelmet érdemel a szerkesztőnek Daróczy Vilmosnak czikke, melyben a dohánymagról, annak elvetéséről és a melegágyakról szólva, igen figyelemreméltó utmutatásokat ad.

* **A földadó kataszter** rövid és népies ismertetése czimmel közhasznu és időszerü tájékoztató kis munkát adott ki *Szalay* Pál m. kir. kataszteri felügyelő, melynek a gazdaközönség most, midőn a felszólalások az egész országban rövid idő mulva megkezdődnek, jó hasznát vehetik. A kis münek az az előnye is van, hogy az adótárgy változási esetek, állandó és ideiglenes adómentességek, elemi károk és hasznos tudnivalókról irt fejezetekben foglalt utmutatásoknak 25—30 éven keresztül, vagyis mindaddig, mig a most életbe lépett kataszter érvénye tart — a gazda mindig hasznát veheti. A csinosan kiállitott 2 ivre terjedő füzetnek ára 20 krajczár s a szerzőnél Budapesten II. ker. lánczhid-utcza 3. sz. a. rendelhető meg.

—

Gazdasági tudósitások.

Sziszek, márcz. 14. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A tél erős fagyokat nem hozván, őszi vetéseink a takaróhiányt legkevésbé sem érezték, ugy hogy azoknak állásáról eddig csak a legjobbat mondhatni. Zabot, mint minden évben, az idén is sokat vetettek nálunk, és ha az eddig mutatkozott előjelek után itéletet szabhatnánk, a legkielégitőbb aratási eredményt helyezhetnők kilátásba. Buza szintén nagy mennyiségben van elvetve és eddigi állása után a legszebb reményekre jogosit. Rozs és árpa vidékünkön kevés termesztetik, de a mi elvettetett, szintén szép kilátásokkal biztat. Időjárásunk a legkedvezőbb és tavaszi munkálatok megkezdésére fölöttébb alkalmas. Az üzleti forgalomról kevés változás jelezhető.

Tisza-Lök, márcz. 13. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Multkori tudósitásom óta annyiban változtak a viszonyok, hogy az időjárás nemcsak hogy nem kedvező többé, hanem aggodalmat keltő. Az éjjeli fagyok, a folytonos hideg száraz szelek annyira megfosztják a földet melegétől és nedvességétől, hogy maholnap — ha igy jár tovább is az idő — csak nagy ügygyel-bajjal, vagy nem is szánthatunk. Pedig sok még a szántatlan földünk. A vetéssel még nagyon hátra vagyunk. Eddig csak a buza és kevés rozs van a földben, az árpa és bükköny ezutánra marad. A kerti munkálkodás szépen folyik, mert nappal került az ég. A marhatenyésztés mint eddig, most is dedvező, mert állataink egészségesek, jól tápláltak. A juhellés és a malaczozás rendesen történik.

P.-Péteri, márcz. 16. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A tavaszi munkálatok folynak, a zab és árpa vetése be van fejezve, burgonya ültetése, plántások készitése szintén most folyik. Időjárásunk már 7—8 hét óta kiválóan száraz, nyárias, meleg napok váltakoznak száraz fagygyal. Habár márcziusban nem szoktuk az esőt kivánni, most az elvetett zabra és árpára igen jó hatással volna, mert csak porba vetettünk. Őszi vetéseink a száraz tél után kitünően állnak. Jó zágaink jól teleltek, takarmány még bőven van.

NAPIREND: Márczius 18-án.

Naptár: Kedd. — Római kath.: Ede, Sándor. — Prot.: Anzelm. Sándor. — Görög-orosz: (márcz. 6.) 42 vértanu Amoriából. — Zsidó: (adar 21.) Judás. — Nap kél 6 ó. 8 p., nyug. 6 ó. 9 p. — Hold kél éjfélkor, nyug 9 ó. 26 p. d. e.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.

Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 5—6-ig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

Iparművészeti muzeum a műcsarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Az országos középiskolai tanáregylet II. szakosztályának ülése d. u. 5 órakor az állami felső leányiskolában. Előadók: Wohlrab Flóris, Kiss E. János és Szemethy Béla.

Az orsz. kiállitás bpesti helyi bizottságának ülése d. u. 4 órakor a keresk. és iparkamara helyiségében.

Az országos magyar gazdasági egyesület borászati szakosztályának ülése d. u. 4 órakor a Köztelken.

A fővárosi egylet ülése d. u. 5 órakor a régi városháza tanácstermében.

Képkiállitás a műcsarnokban d. e. 9-től d. u. 6 óráig. Belépti díj 50 kr.

Ötvösműkiállitás a nemzeti muzeumban d. e. 10-től d. u 5-ig és este 7—10 óráig (villamos világitás mellett). Belépti díj nappal 50 kr, este 1 frt.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u 2—4.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig.

Muzeumban: az összes tárak zárva.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8-ig.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

—

Kivonata hiv. lap márcz. 16-i számából.

Arverések a fővárosban. Vlasics Alajos 1500 frtra becs. ingóságai márcz. 21 (üllői ut 25).

Arverések a vidéken. Esztó Ferencz 2264 forintra becs. ingóságai márcz. 22 Nagy-Kikinda. Blau Adolfné 2392 forintra becs. ingatl. junius 23 Kis-Hind (Nyitra). Nyiszli József 6050 forintra becs. ingatl. márcz. 31 Tasnád. Feigelstock Adolf 2310 frtra becs. ingóságai márczius 26 Alsó-Bük (Csepreg). Bydeskuti Dessefly Laura 6691 frtra becs. ingatl. márcz. 31 Krivabara (Módos). Broser Dániel 37,856 forintra becs. ingatl. jun. 14 Beszterczе. Horváth György 2972 forintra becs. ingatl. május 12 Belényes. Rauchwarter Máté 735 forintra becs. ingatl. jul. 8 Magyar-Óvár. Rongitsch Mátyás 6835 forintra becs. ingatl. jul. 7 Szent-János (Magyar-Óvár). Lövi Herman 13,208 forintra becs. ingatl. márcz. 28 Bottya (Vácz).

Csődmegszüntetés. Ofner Mihály petrováczi lakos ellen.

Pályázatok. A kolozsvári kir. tvszéki fegyháznál fogházőrmeteri, — a kolozsvári kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki, — a m. kir. honvédelmi miniszterium szakszámvevőségénél gyakornoki, — a nyiregyházai táv-vonalőri, — a soproni postaigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki, — Polenán (Beregm.) postamesteri, — a gyöngyösi kir. jbiróságnál joggyakornoki, — a nagyszebeni pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói, — a szélaknai m. kir. bányahivatalnál bányaorvosi, — a lugosi kir. tvszéknél II. oszt. jegyzői állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos

IDEGENEK NÉVSORA.

Fehér ló szálloda.

Bereczky E. Ócsa
Botz L. Hont
Oros D. Gyöngyös
Rédl Gy. Gödöllő
Vajda M. Patvarcz
Bethösi L. Erdély
Szerencsi F. Pánd
Wilcsek R. Gyöngyös
Gold I. Leipnik
Kraczer A. Hannover
Kanzl I. Sz.-Fehérvár
Schön A. Bécs
Hirschler I. Gyurgyevác
Fried D. Bicske

István fhg. szálloda.

Gr. Wilczek E. Erdőkurt
Lövi S. Jankovacz
Kosztron A. Zsebely
Sipka Anna Zombor
Schlesinger J. Szécsény
Stauber M. Salzburg

London szálloda.

Schmetor M. Budapest
Ohlod A. Kikinda

Mayer F. Czegléd
Gellner F. Brünn

Marchall-szálloda az «Angol királynő»-höz.

Gr. Zichy K. Sopron
Gr. Polonjzky I. Kiew
Gr. Lipovnizky I. Oroszország
B. Kapini E. Bécs
B. Widimbach L. Bécs
B. Seiler Bécs
B. Pereira A. Bécs
B. Härtdl Bécs
Lg. Müller A. Bécs
Lg. Neumann Bécs
Bezerédy A. Bezdán
Szalay A. Szombathely
Nagy P. Kolozsvár
Dr. Balogh N. India
Kirnbauer I. Bécs
Böhm I. Bécs
Sudfeld H. Bécs
Wintzer A. Iserlohn
Dániel I. Árva
Lang A. Bécs
Gruber T. Bécs
Spancz W. Bécs
Salleman I. Bécs

Magyar király szálloda.
Papp G. Komárom
Dr. Szigety J. Kaposvár
Ujváry F. Kaposvár
Róbai J. Kassa
Ripp J. Kaposvár
Schwacz S. Kaposvár
Dr. Szücs A. Sz.-Fehérvár
Ettlinger J. Zircz
Babochay K. Kaposvár
Rosenthal I. Mohács
Hirsch L. Deés
Bajcsy F. Palánka
Kohn M. Zenta
Nollet E. Westfália
Pick D. Adony
Schleifer I. Keszthely
Friedmann I. Sz.-Fehérvár
Faber J. Bécs
Lubensky S. Bécs
Hirschler M. Bécs
Donnert J. Schönfeld
Adler O. B.-Sz.-György
Benchen I. Boroszló

Nemzeti szálloda.
B. Bánffy D. Deés
Weinberger G.-né T.-Lak
Ehrenreich J.-né T.-Lak
Simonffy I. Debreczen
Szabó J. Körös-Tarcsa
Richter R. Paks
Csorba J. Komárom
Stein S. Offenbach
Lobel S. Bukarest
Böck V. Miskolcz
Braun S. Paks
Eliasz M. Szolnok

Pannonia szálloda.
Szegedy S. Párkány
Segesváry I. Domony
Fejér A. Csány
Pojlák I. Sz.-Cseh
Fromm A. Gyömrő
Biach L. Szolnok
Benkö I. Perterka
Éri F. Pacsér
Sántha D. Tasnád
Papp M. Kolozsvár
Pintér I. Bécs
Dr. Medve K. Debreczen
Dr. Báttaszéky L. B.-Csaba
Torday I. T.-Dob
Galgóczy B. Zsély
Papp V. Arad
Szepessy L. Kolozsvár
Eiszert L. B.-Gyula
Böhm L. Sz.-Cseh

Páris szálloda.
Tamásy R. Kolozsvár
Strellinger S. Besztercebánya
Radodinsky I. Versecz
Szold M. Riedberg
Vogl A. Krivabara
Klimó I. B.-Bánya
Mezey I. D.-Bánya
Markovits S. Somkut
Mayer L. Brassó
Reinitz S. Makó
Rader C. Bécs
Reichenbach R. Bécs
Rottenberg M. Kassa
Spitzer I. Neustadl

Schmidt-Orient szálloda.
Fáy S. Sóstó
Nagy B. Kis-Hantos
Dr. Neubauer H. Miskolcz

Engel K. Szabadka
Rapaics R. Nagyenyed
Sántha K. S.-Sz.-Lőrincz
Szinay J. Miskolcz
Kovalik J. Árva
Szajk J. P. Rimaszombat
Stein L. Bécs
Sternlicht J. Losoncz
Kovács S. Kaposvár
Schmidl S. Gyöngyös
Platner J. Bécs
Riemer E. München
Rotter D. Bécs

Tigris szálloda.
Holgraff J. Beszterce
Stein S. Bécs
Fleischer M. B.-Böszörmény
Bartl J. Bécs
Temesváry M. M.-Vásárhely
Krausz O. Laskafalu
Frank R. Rajecz
Feiner N. Eszék
Bruck L. K.-Sz.-Péter
Bruck M. Téth
Daniel F. Torda
Harmat S. M.-Vásárhely

Vadászkürt szálloda.
German A. Karlócza
Gyarmathy M. Kolozsvár
Jankovich Gy. Öreglak
Székáts J. Orosháza
Petky F. Királyhalma
Wojnits S. Szabadka
Ritok I. Várad
Kispál F. Zágráb
Jurenák S. Ujkut
Hartmann Gy. Bécs
Hantke L. Bécs
Hart F. Hamburg
Hart F. Hamburg
Lemerer K. Brünn

Aranysas szálloda.
Dessewffy O. Vanacz
Világhy N. E.-Tarcsa
Gulner Gy. N.-Abony
Szász D. Kolozsvár
Dr. Pattantyu I. D.-Földvár
Kolozsváry S. Kolozsvár
Ulrich G. Vácz
Kuncze I. T.-Szentmiklós
Blay G. P.-Beö
Sipos S. Debreczen
Deutsch M. Czegléd
Sibovits R. Ipolyság
Takács B. Debreczen
Kerekes I. Csurgó

Budapest szálloda.
Péky A. B.-Csaba
Horváth I. Jekelfalu
Pallaghy F. Királyrész
Popovits R. O-Kanizsa
Kiszits J. Ó-Kanizsa
Lázár S. Pásztó
Mahner A. Tabogol

Európa szálloda.
Burghardt J. Bécs
Stein E. Bécs
Pollák A. Brünn
Dupon L. Páris

Erzsébet szálloda.
Péter M. Dömsöd
Beniczky B.-né N.-Bócsa

Joó K. Szabadka
Pilisy F. Rozvány
Géresy K. Debreczen
Csonka F. Veszprém
Sipos L. Főth
Számecz L. Eger
Oersten O. Mohács
Saly D. K.-Szentmárton
Petróczi V. Nyitra
Fogel A. Eger
Somogyi F. Vadkert
Makay I. Ungvár
Peterdy K. Barabás

Fehér hattyu szálloda.
Weinberger M. Miskolcz
Hetényi I. Zsolt
Vosanits I. Felcsut
Steiner M. Hatvan
Sckmidt A. Kecskemét
Schwarcz M. Szölgyén
Edelmann M. Miskolcz

Holzwarth-Frohner száll.
Horovitz S. Kolozsvár
Hagen H. Grácz
Hirschler T. Cecze
Wex E. Hamburg
Rothstern A. Bécs

Helffich A. Bécs
Abegg I. Bécs
Husela I. Bécs
Widder A. Ungvár
Dr. Sommer Tapolya
Szerelmy A. Rudna
Kohn A. Frankfurt
Jedozgowsky K. Grybow
Rosa B. Orsova
Wiedmayer O. Stuttgart
Bürgen W. Barmen
Lövi E. Trieszt
Bühlmann T. Favendorf
Trostler L. Szmrecsény
Kailer I. Berlin
Mathias I. Hamburg
Wolff R. Krondorf

Hungária szálloda.
Bognár G. Hruszó
Dr. Löwinger V. Pozsony
Tóth M. Szeged
Zwicklitz F. Bécs
Dr. Braun L. Bécs
Wessel M. Bécs
Darins E. München
Hahn A. Arad
Ruttner S. Veszprém
Knopfmacher J. Arad
Oppenheim M. Frankfurt

Elhaltak Budapesten 1884. márcz 16.

Kärger B. 73 kdö IX. k. soroksári-u. 6. aggkór.
Beringer I. 5 é. szőlős III. k. ürömi-u. 2. tüdőlégdag.
Chvostyik A. 42 é. napsz. VII. k. dohány-u. 45. tüdőgümő.
Balla F. 72 é. karmester VII k. dohány-u. 26. agylob.
Stettner I. 65 e. törv. széki biró VII. k. sip-u. 5. szivhüdés.
Neumann B. 1 é. kdő fia VIII. k. tömö-u. 19. tüdőlob.
Reis M. 43 é. lapszerkes tő VI. k. váczi-körut 29. agydag.
Pollák F. 3 é. I. k. hadnagy-u. 12. gümő.
Horuchall M. 32 é. pinczér neje VII. k. szegényház hüdés.
Bitternáth J. 40 é. házmester VII. k. Miksa-u. 40. hörglob.
Müller K. 64 é. mészáros II. k. iskola-u. 10. tüdőgümő.
Ehnberger R. 4 é. üzletvezető fia II. k. iskola-u. 54 agykérlob.
Bognár G. K. 61 mgzó neje II. k. vitéz-u. 17. tüdőlob.
Werner K. 75 é. napsz. II. k. kácsa-u. 17 tüdőlégdag.
Wolf K. 53 é. napsz. IX. tüzoltó-u. 13. kötszövetlob.

NYILT-TÉR.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest. 9288

Nyilatkozat.

«Szabó Lajos tiszapolgári községi adószedő urat a személyem ellen elkövetett brutális sértésert lovagias elégtételadásra szólittattam fel.

Nevezett Sz. L. a lovagias elégtélel adást ujabban sértést tartalmazó válasz adás mellett el nem fogadta, a miért is öt a nyilvánosság szine előtt teljes joggal mint nemtelen, gyáva s egy általában a férfiui nevet nem érdemlö s lovagias elégtételadásra képtelen poltron egyént nevezhetem meg.

Tisza-Polgár, 1884. márczius 14.

Pásztor Pista,
s. jegyző.

Czélszerü gyomorbaj ellen.
ROHITSI SAVANYUVIZ
Legjobb üdítő-ital.
„Tempelforrás"
Főraktár: **Hoffmann József** Budapesten, Akadémia-utcza. 9322

KERTÉSZET.
NOÉL A. ÉS TÁRSAI 9280

angersi (Francziaország) műkertészek Budapesten nagy raktárt rendeztek be, melyben kaphatók: mindenféle szabad ég alatt tenyésző növény, fák, évelő cserjék, virágbokrok, ezerféle faju rózsatő, mindenféle fajtáju gyümölcsfák, gumós növények, virághagymák és magvak stb. **A raktár: Budapest, váczi-utcza 27. sz.** 9280

Édeskuty L.

magy. kir. udv. ásványviz-szállitónál
Budapesten, Erzsébet-tér 7. sz.

a következő természetes **ásványvizek** érkeztek meg
friss "1884." évi töltésben:

Bilini, Buziási, Carlsbadi, Czigelkai, Emsi, Német-kereszturi, Giesshübli, Gleichenbergi, Halli, Salvator, Luhatsovitzi, Margit, Ágnes, Parádi, Preblaui, Rohitsi, Seltersi, Szántói és Szolyvai.

Az ásványvizek valódisága és frissesége tekintetében a készletek a városi főorvos ellenőrzése alá vannak helyezve.

Árjegyzékkel kivánatra ingyen szolgálok. 9291

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, márczius 18-án.

WILTNÉ assz., császár. kir. udvari és kamara énekesnö — és PEROTTI GYULA ur vendégjátékaul:

Sába királynője.

Nagy dalmü 4 felvonásban. Irta Mosenthal S. Zenéjét szerzette Goldmark K.

Személyek:

Salamon	Ódri L.
Baál Hanán	Tallián
Assád	Perotti Gy.
Főpap	Ney
Sulamith	Wiltné
Sába királynője	Spányi I.
Astaróth	Kordin M.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márczius 19-én.

A vasgyáros.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, márczius 18-án.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

A vén Kupecz.

Eredeti népszinmü dalokkal 4 felvonásban. Irta Berczik Á. Zenéjét szerzette Serly Lajos.

Személyek:

Hetési Gáspár	Horváth
Ágnes	Pártenyiné
Piroska	Blaha L.
Hetési Menyus	Kassai
Hetési Balázs	Magyari
Bokor Miska	Eöry
Kupecz Máté	Tihanyi
Tamás	Vidor
Vargáné	Aranyossiné
Füzes	Mezei
Szarvas	Kovács
Kenderesi	Komáromi
Mikola	Hajdu
Kenderesiné	Füredinė
Mikoláné	Izsóné
Bokody	Bónis
Galambos	Pintér
Jancsi	Munkácsy
Boriska	Várai M.
Kati	Béni I.
Cseléd	Vári I.
1-ső czigány	V. Kovács
2-ik »	Várdai

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márczius 19-én.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

Huszárcsiny.

NÉMET SZINHÁZ

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, márczius 18-án.

Spiegel Arabella k. a. vendég

GASPARONE.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Mr Stuart Cumberland

első előadását márczius 19-én este 7½ órakor tartja az **«Európa» szálloda disztermében.** Belépti jegyek az «Európa» szállodában kaphatók.
(Utánnyomat nem dijaztatik.) 9330

9330

Ringer kávéház

az Üllői-ut és Cálvintér sarkán.

Ma hétfőn, márczius 17-én

II. női zeneestély

a közkedveltségü Berranek Wiesmüller **bécsi zenekar** által.
Válogatott müsor. *Kezdete 7½ órakor.*

IDŐJÁRAS márcz. 17. regg. 7 órakor

A ttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (776—777) délnyugati Oroszországból kiterjed a kontinens többi nagy részére (768—769). — Az idő kevés hőváltozás mellett általában derült, csendes, északkeleten éjjeli fagygyal.

Hazánkban: Többnyire keleties, részben délies gyenge szelel mellett a hőmérséklet éjjel kevéssel kisebb, a légnyomás kevéssé alább szállt. Az idő csendes, derült, az északkeleti félben éjjeli 2—5 foknyi fagygyal.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire derült, csendes időt várhatni, a keleti félben éjjeli fagygyal.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Lég-nyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	73.4	DK 3	— 0.4	—	○
Beszterce	74.0	◎	— 4.4	—	○
Besztercebánya	71.1	E 2	— 1.0	—	○
Budapest	73.1	NY 1	— 1.6	—	○
Csáktornya	70.8	EK 1	— 1.3	—	○
Debreczen	72.4	ÉNY 1	— 2.4	—	○
Eger	74.7	K 1	— 2.6	—	○
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	70.5	E 1	+ 8.3	—	○
Késmárk	74.1	◎	— 2.1	—	◑
Keszthely	72.5	K 2	+ 1.0	—	○
Kolozsvár	74.1	NY 1	— 4.1	—	○
Magyar-Óvár	71.4	DK 1	— 0.6	—	○
Mármaros-Sziget	72.7	K 1	— 2.0	—	○
Nagy-Enyed	73.3	DNY 1	— 2.8	—	○
Nagy-Szeben	73.1	K 1	— 4.9	—	○
Nagyvárad	73.8	D 1	+ 0.0	—	○
Orsova	75.1	◎	— 3.6	—	○
Pancsova	72.9	K 3	— 1.4	—	○
Selmeczbánya	74.0	DNY 2	+ 2.2	—	○
Sopron	—	D 1	+ 3.8	—	○
Szatmár-Németi	72.0	D 2	— 1.3	—	○
Szeged	72.8	◎	— 2.6	—	○
Sepsi-Szt-György	—	DNY 1	— 2.0	—	◑
Szolnok	74.4	K 2	— 2.2	—	○
Temesvár	75.0	D 3	+ 0.0	—	○
Trencsén	70.9	DK 1	+ 2.0	—	○
Ungvár	70.9	E 4	— 2.0	—	◔
Zágráb	71.1	EK 2	+ 3.2	—	○
Bécs	71.0	D 1	+ 0.4	—	○
Bregenz	70.2	DNY 1	+ 3.0	—	○
Lesina	—	—	—	—	●
Pola	70.4	K 1	—	—	○
Prága	70.9	D 1	+ 0.4	—	○

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ◉ — esős; ▲ — jég; ≡ — köd; ✱ — hóeső; ∞ — göz; ⚡ — zivatar, villám

VIZÁLLÁS 1884. márcz. 17.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.78	—	áradó	M.-Sziget	0.53	—	változtl.
Komárom	1.53	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.60	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	1.87	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	1.79	—	áradó
Ujvidék	2.30	—	apadó	Szolnok	1.59	—	apadó
Pancsova	1.18	—	apadó	Szeged	1.95	—	«
Orsova	2.08	—	apadó	**Körös**			
				B.-Gyula	0.32	—	apado
Dráva				**Maros**			
Barcs	—	38	áradó	Arad	—	55	apadó
Eszék	1.21	—	apadó				
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.91	—	áradó	Temesvár	—	26	apadó

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései márczius 17.

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	76 k/g frtig	77 k/g frttól	77 k/g frtig	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
		Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára															
bánsági buza ó	lanyha	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	——	——	——	——	——	——
tiszavidéki «	«	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	——	——	——	——	——	——
pestvidéki «	«	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.85	9.90	9.95	10.—	——	——	——	——	——	——
fehérmegyei «	«	9.50	9.55	9.70	9.65	9.70	9.75	9.85	9.90	9.95	10.—	——	——	——	——	——	——
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	——	——	——	——	——	——
m. északv. «	«	9.25	9.30	9.30	9.35	9.40	9.45	9.50	9.55	9.60	9.65	——	——	——	——	——	——

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kilogramm ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	90	8	20
árpa	«	takarmány	«	60—62	7	—	7	35
«	«	egetni való	«	62—64	7	75	8	50
«	«	sörfőzdei	«	64—66	8	75	10	25
zab	ó	—	lanyha	37—40	6	85	7	20
tengeri	ó	bánsági	»	75	6	55	6	60
« «	«	másnemü	»	73	6	50	6	55
« «	uj	—	szilárd	—	6	25	6	30
köles	—	—	«	nélkül	6	90	7	30
káposzta-repcze	uj	—	«	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	csendes	tavaszra	9	40	9	41
	«	őszre	10	05	10	07
tengeri	«	1884. máj.—jun.	6	56	6	58
zab	csendes	tavaszra	6	92	6	95
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug—szeptemb. 1884	14½	—	14	25
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—
	—		—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	122.10	122.40
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	91 85	92.10
Magyar papirjáradék adómentes	5%	88 65	88.90
Magyar vasuti kölcsön a 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	142.—	142.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	142.25	142.75
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	——	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	95.50	96.—
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	116.50	117.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	100.—	100.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		116.75	117.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		116.75	117 50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	113.75	114.25
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	——	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100 50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.75	100.75
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.—	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.50	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlavon	5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	100.—	100.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	94.50	95.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.50	98.50
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	——
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4²/₁₀%	79.75	80.—
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	79.75	80.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4²/₁₀%	80.75	81.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4²/₁₀%	80 75	81.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	102 —	102.50
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	95.—	95.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	123.75	124.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	136.—	137.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	144 50	145 —
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		170.—	171.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	105.50	106.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.50	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	97 50	98.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	28.50	29.—

Osztal. 1883-ra	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
—.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
—.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	105.25	105.75
——	Horvát leszámitoló bank	200	——	——
—.—	Iparbank, budapesti	100	4.-	5.-
——	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
—.—	Magyar Általános Hitelbank	200	326 75	327.—
—.—	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—	—.—
—.—	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	105.75	106.25
—.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	87⅞	88⅛
—.—	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.	—.—
—.—	Osztrák hitelintézet	160	323.60	323.80
43.—	Osztrák-magyar bank	600	843 —	846.—
11.—	I. magyar iparbank	150	148.—	149.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	586.—	588.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	——	——
—.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	200	206.—	206.50
—.—	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	240.—	245.—
—.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3050.—	3060.—
——	Foncière pesti biztositó intézet	100	74.50	75.—
—.—	Magyar-franczia biztos. társaság	50	——	——
—.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	1015.—	1025.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	672 —	675.—
120 —	Első budapesti	500	1375.—	1385.—
20 —	Erzsébet malom	200	257.—	258.—
40 —	Hengermalom	500	614 —	616.—
32.—	Lujza	160	292.—	294.—
40.—	Molnárok és sütők	200	458 —	462.—
100 —	Pannonia	1000	1200.—	1210.—
40.—	Viktória	300	464.—	466.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	172.50	173 50
——	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
——	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
——	Báttaszék-dombovári	200	173.75	174.50
——	Déli vasut	200	144.—	145.—
——	Észak-keleti vasut	200	157.50	158.—
——	Erdélyi vasut	200	174.50	175.—
——	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	——	—.—
——	Kassa-oderbergi vasut	200	147.25	147.75
——	Magyar-galicziai vasut	200	167.—	168 —
——	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	168.50	169.50
——	Osztrák-magyar államvasut	200	317.—	317.25
——	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
——	Tiszavidéki vasut	200	248.50	249.25
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	565.—	567.—

Osztal. 1883-ra	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	546.50	547.50
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		355.—	360.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	70.—	71.—
28.—	Országos központi	300	433.—	434.—
320.	Pesti első hazai	1000	4800.—	4810.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	437.—	440.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	89.—	89.50
	f) Különféle vállalatok.			
9 —	Alagut	105	187.—	188.—
—.—	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	94.—	95.—
——	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	179.—	179 50
60.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	955 —	957.—
—.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	445.—	448.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	247.—	249.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	598.—	600.—
70.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	950.—	1000.—
—.—	Köszén- és téglagyár (Drasche)	130	169.50	170.—
12.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	95.	96.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	118 25	118 50
——	« « ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
—.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	125 —	126.—
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	279.—	279.50
40.—	Serfőzde első magyar	400	798.—	800.—
30.—	Sertéshizlaló	200	381.—	383.—
——	Sóskuti kőbánya	200	52.—	54.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	258.—	260.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	83.—	85 —
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	141.—	142.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	269.	270.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.25	102.75
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.50	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	98.75	94 50
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	122 25	122.75
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	101.50
	Magyar jelzálogbank	5%	98.25	98.75
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.85	102.15
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.35	100.65
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	94.10	94.35
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.—	100.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.25
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék-és hitelintézet	6%	100.—	101.—
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. (n.v.-eszéki v.) 200	5%	99.40	100.—

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	99.—	—.—
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy		5%	96.70	97.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	97 25	97 75
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	——	——
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	——	——
Észak-keletivaspálya	300	5%	95.65	95.90
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	5%	118.50	119.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	200	6%	124.75	125.25
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	200	6%	——	——
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	97.75	98.25
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	96.50	97.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	98 50	99.—
Magyar nyugativas 1874. kib.	2000/1000	5%	98 —	99.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	115.75	116.25
I. erdélyi vaspálya		5%	97.25	98.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	——	——
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.—	101 —
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	97.25	97.75
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	101 —	101 50
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1882. kib. 400/2000 m.		4%	——	——
Tiszavidéki vasut		5%	102.50	103.—
Budapesti lánczhid	100	6%	103.50	—.—
Köszén- és téglagyár kötvények	100	6%	——	——
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			174.—	175.—
Budavárosi sorsjegy			41 50	42.50
Keglevich sorsjegy			19.50	20.50
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			6.50	6.80
Osztrák vörös kereszt-egylet			12.40	12.80
Pálffy sorsjegy			38.25	38.75
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5 70	5.73
Császári királyi arany (kör.)			5.59	5.62
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.60	9.62
20 frankos arany			9.60	9.62
20 márka			11.84	11.87
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.20	59.30
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kláb		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.20	59.40
Amsterdam 100 hollandi frtért		3½%	100.10	100.30
Brüssel 100 frankért		3½%	48.—	48.10
Páris 100 frankért		3%	48.10	48.15
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		2½%	48.05	48.15
Zürich 100 frankért		2½%	48.05	48.15
London 10 font sterlingért		3%	121.50	121.70
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nouve ital.		4½%	—.—	—.—

Valódi párisi preservativek, 7541

a legjobbakat **kautschukból** és **halhólyagból** finomságuk szerint tuczatonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. — **Óvatossági szivacskákat** tuczatonként 2, 3 és 4 frtért küld **titoktartás mellett Pierre Mounier párisi gummi-különlegességi raktára Bécs, Kärnthnerstr. 14 a bazárban és Freiung 2 a bazárban.**

Butor-végeladás sürgős elutazás miatt.

A király-utcza 8. sz. a. udvari raktárban őrzött elegáns butorok melyek az asztalosnál különös megrendelésre készültek s kevéssé használtak minden elfogadható, csodálatos olcsó áron 9097

végeladatnak.

Ugyanitt egy egész szalongarnitura szőnyeggel megtekinthető 9—12-ig és d. u. 2—5 óráig.

VANHOUTEN-féle tisztán feloldható **CACAO**

legfinomabb minőségü. «**Rögtön**» elkészithető. Egy font elegendő 100 csészére. Gyárosok **C. J. van HOUTEN & ZOON Weesp, HOLLANDIÁBAN.** Kapható a legtöbb finom csemege, gyarmat- és gyógyszeráru-keresdésben 6193

VAN HOUTEN'S reiner löslicher **CACAO**

feinster Qualität. Bereitung «**augenblicklich**». Ein Pfund genügend für 100 Tassen. Fabrikanten **C. J. van HOUTEN & ZOON in Weesp. HOLLAND.** Zu haben in allen Delicatessen, Colonialwaaren- und Droguenhandlungen.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállitáson, Bécsben, 1883.

Köhögés, rekedtség, elnyálkosodás stb. ellen.

9161

Valódi
Wilhelmsdorfi maláta-kivonati 14-szer kitüntetett czukorkák

erős malátatartalmuk miatt sokkal nedvesitőbb, ingercsillapitóbb és nyálkaoldóbb, mint azon mellczukorkák, melyek czukornál sem egyebet, vagy amellett egész hatástalan anyagot tartalmaznak.

Fiók Budapesten: váczi-utcza 13. sz.

Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.
Csak akkor valódi, ha a dobozon áll:
Küfferle József és Társa

Egy egyjáratu malom 36" sárospataki kövekkel.
Egy kétjáratu malom 42" franczia kövekkel.
Egy elválasztó henger (daratisztitógép) Tarar, továbbá felhuzógépek, mind egészen uj állapotban, olcsón kapható
Deutsch Albert gép és szerszámraktárában
Budapesten, váczi körut 22. 1332

Cserkéreg-eladás.

7587

Gyöngyös városa tulajdonát képező, jó kocsiuton közlekedhető, a gyöngyösi vasuti indóházhoz mintegy 1 órára eső szálaserdőrészben 50 kat. hold 20—35 éves cserhántásra alkalmas tölgyfa héja, f. év márczius hó 31-én d. e. 9 órakor a város közházánál árverés utján el fog adatni, — az árverés kezdetéig zárt ajánlatok is benyujthatók, melyhez 800 frt bánatpénz is csatolandó. — A feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők, kivánatra másolatban megküldetnek.

Gyöngyös, 1884. márczius hó 7-én. 9325

Csomor K. polgármester.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV ker., himző- és kalap utcza sarkán

Első magyar nemzetközi szabadalmi iroda

Budapest, kigyó-utcza 1.

A világnak ezen legolcsóbb szabadalmi irodája elvállalja szabadalmak kieszközlését a föld bármely államában, kezességet vállal ugy a bel- mint a külföldi szabadalmaknak gyors és pontos kézhez juttatásáért, elvállalja továbbá szabadalmaknak és esetleg még nem szabadalmazott találmányoknak a bel- és külföldön való értékesitését, védjegyek kieszközlését, kiállitók képviseletét az 1885. országos kiállitáson sat.

Ajálja továbbá Remington-féle iró-gépeit, az ujkornak ezen legbámulatosabb találmányát; a rajta eszközölt irás bármely nyomtatványnyal versenyez: a munkát a rendes irásnál négyszerte rövidebb idő alatt végzi. Egy teljesen felszerelt iró-gép ára 285 frt.
Távirati czim: Szabadalmi iroda Budapest. 9295

Alapittatott 1807-ben
SEGUIN, 3, r. Huguerie
Bordeaux

Dr RICHARD PILLANAT-TINKTURÁJA
Tökéletesitett módszer
a HAJ és SZAKÁL azonnali megfestésére

EGY ÜVEGCSE ÁRA
3 Forint
NAGYBAN ÉS KICSINYBENI ELADÁS:
Főraktár Budapest és Magyarország számára *Török József* gyógyszerésznél, király-utcza, 12, sz. alatt. Kapható továbbá: *Dankovszky István* fodrászn ál, minden előbbke ö illatszerüzletben és gyógyszertárban. *Kertész Tódor* nál Dorottya-utczs. *Patz Gusztáv* nál váczi-u. 27. sz. *Faubel Gusztáv* király-u. 91. sz. alatti rövidáru-üzletében, *Lusztig Ede* férfi-és uri divatáru-üzletében kerepesi ut 2. sz. a., *Krempels* és *Marcis* bécsintczai rövidáru-üzletében, *Sárkány testvéreknél* sugár-uton és *Klein Libor* urnál.
ÁRA PALACZKONKINT : 3 FRT.

Vérlessy S. udvari illatszerész Budapesten.

ROCHER TESTVÉREK liqueur-különlegességei.

Valamennyi kiállitá-son a legnagyobb kitüntetések

La Côte St.-Andréban (Isère-megye) Francziaország.

Curaçao triple, sec duble és finomabb, **Anisette** cacao és vanilla izzel, **Menthe** fehér vagy zöld, **Eau de la Côte, Punch** rummal, cseresnyevizzel vagy cognac-kal, **Werder absinthe** stb. stb.

E liqueurök számos év óta örvendenek jó hirnek Franczia-, Német- és Angolországban, kitünő minőségök, finom illatuk és az egészségre való hasznos hatásuk miatt.

Főképviselet: Budapesten, sugár-ut 62-ik szám, oktogon-tér.
Raktár és eladás: Vámosi L., sugár-ut 2. szám, Nicoletti-féle «Oktogon» kávéház és Budapest összes előkelő üzleteiben. 8426

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

13982. szám.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Józsefváros (losonczi) állomásán az üzletszabályzat 61. §-a értelmében elárusitandó szállitmányok, valamint az állomásokon összegyüjtött gabonasöpredék folyó havi nyilvános árverése f. hó 19-én szerdán d. e. 9 órától kezdve tartatik meg, mi ezennel közhirré tétetik.

Budapest, 1884 márczius 12-én

Az igazgatóság.

Ajánlati versenyhirdetés.

V. b. Szalay Soma szegedi lakos csődtömegének ajánlati verseny utján leendő értékesitését az ideiglenes csődválasztmány f. év márczius hó 12-én tartott ülésében elhatározván:

Felhivatnak mindazok, kik a csődleltár 1—532 tételszámig bezárólag felvett 14205 frtra becsült a tömeggondnoknál való jelentkezés után naponkint délután 3—6 óráig megtekinthető, kézmü, divatáru, virágok, norinbergi stb. árukat ugyszintén üzleti felszerelvényeket megvenni óhajtanak, hogy 1000 forintnyi bánompénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatukat f. hó 22-ik napjának déli 12 órájáig alulirott tömeggondnok irodájában (Tisza Lajos körut 45. sz.) annál is inkább átadni sziveskedjenek, minthogy későbben érkező ajánlatok figyelembe nem vétethetnek.

Az ajánlattevőre nézve az ajánlat kötelező, ellenben a csődtömegre nézve az ideigl. csődválasztmány és csődbiróság jóváhagyása szükségeltetik.

A beérkezendő ajánlatok felett a csődválasztmány f. hó 22-én d. u. 5 órakor tömeggondnok irodájában tartandó ülésében fog határozni, s a határozathozatal után a legelönyösebb ajánlattevő bánompénze a csődbiróság határozata hozataláig visszatartatik, a többieké pedig a tömeggondnoknál való jelentkezéskor visszaadatik. 9303

A vételár az ajánlat elfogadása esetére, a tömeggondnok e részbeni felszólitásának vételétől számitott három napalatt lesz készpénzben Szegeden a tömeggondnok kezéhez lefizetendő, mi ha pontosan meg nem történnék, a bánompénz a csődtömeg javára elveszettnek fog tekintetni.

Szegeden 1884 márczius 13-án

MAGYAR MIKSA
köz- és váltóügyvéd
mint vb. Szalay Soma csődtömege gondnoka.

Haszonbérbe adandó földbirtokok.

Turkeve város határában, a városhoz ¼ órányi távolságban, a kisujszállási vasutállomástól ¾ órányira, 600 hold jó minőségü földbirtok, melyből mintegy 520 hold I-ső oszt. szántó és 80 hold kaszálló, — lakházzal és bőséges gazdasági épületekkel ellátva, f. évi Szent Mihály napjától, hat évre haszonbérbe adandó.

Továbbá szintén Turkeve városától ½ órai járásra 760 hold szántó és kaszálló földekből álló birtok lakházzal és gazdasági épületekkel, f. évi Szent Mihály napjától hat évre bérbe adatik.

Tudakozódhatni mind a két birtok iránt, a tulajdonosnő özv. Kenéz Eleknénél Turkevén. 9323

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Nincs többé tüdőbaj!

Tscheikels tanár által feltalált, **köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, asthma,** valamint minden más **tüdőbetegség** ellen, mint legjobb óvszer kiválólag ismert **Strauss A.-féle amerikai gyógyfű-kivonati mell-pasztillák.**
(1 karton 20 kr., 6 karton 1 frt)
továbbá az ugyanezen kivonatból előállitott, nagyon kedvelt

„MELL-SZÖRP"
(1 üveg 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr.)
nagyon ajánlható **nehéz betegeknek, gyermek-ágyasoknak,** különösen **csecsemőknél** és **gyermekeknél,** görcs és **ziháló köhögés** ellen csodálatos hatásu az

EGYETEMES SZER

minden **tüdő-, torok-,** és **gyomorbaj** ellen, különösen segélydús, **köhögés** és **rekedtség** ellen a közkivánatra forgalomba hozott

amerikai gyógyfű-kivonati-mell-sör,

mely főképen a nemi életből eredő gyengeségi állapotoknál hat jótékonyan, nem izgatólag, tehát **szivbajban szenvedőknek** is adható, emeli a **táplálkozást,** minélfogva egyszersmind a **legolcsóbb tápszernek** is tekinthető. 7970

Árak:

1 üveg gyógyfükivonati mellsör 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr., 12 üveg 4 frt 75 kr., 24 üveg 9 frt, 48 üveg 17 frt, 100 üveg 32 frt 50 kr.

12 palaczk és nagyobb mennyiség megrendelésénél a láda nem számittatik fel.

Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárában király-utcza 12. sz. a. Szállitási raktár: **Strauss A.-nál** Rombach-utcza 16. sz. a., valamint az ország minden jóhirü gyógyszertárában. **Naponként postai szállitás.**

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

«Érdek nélkül» Levele van a kiadóhivatalban. 7008

«Intelligens urnő» Levele van a kiadóhivatalban. 7007

«Biztos jövő és szerencse» levele van a kiadóhivatalban. 7006

Praktikus találmány szabadalma olcsó áron eladó. 5815

«Kolozsvár» f. a. p. v. b. mentől előbb epedve várom. 7009

Eladás.

Egy urilak, szép kerttel és istállóval, esetleg tejgazdaság vagy más üzlethez is alkalmas, szabadkézből eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában, a lak a fővárostól vasuton félórányira, napi 6-szori közlekedéssel. 5795

Leszállitott árakkal egy fűszeráru állvány 162 fiókkal, jó karban, úgyszinte több rendbeli felszerelvények, mérlegek, egy hütő-szekrény eladó. Bővebb értesitést adhat a kiadóhivatal. 5800

A Gellérthegyen egy csinosan berendezett nyaraló szöllő- és gyümölcskerttel együtt bérbe adandó. Bővebb tudósitást nyerhetni Nagymező utcza 44. szám I. em. 3. ajtó. 5807

Eladó nyaraló, a Gellérthegy legszebb pontján, remek kilátással, szép árnyas diszkerttel, százoál több termő gyümölcsfával, szőlővel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5708

!Könyvkedvelőnek! Hagyományozás utján birtokomba került nagy mennyiségü könyv, mely sok ezer kötet, magyar, német, franczia, angol és más nyelvü művekből áll és különféle szaktudományt képvisel, oly bámulatos olcsó áron adatik el, hogy igen csekély összegért bárki egész könyvgyüjteményt megszerezhet. Bolthelyiség, Muzeumkörut 1-ső szám Zrinyi-udvar raktárban. 5813

A IX. kerületben, egy gyári helyiség lakóházakkal, nagy kerttel, vizvezeték be van vezetve, tel k nagysága 866□ öl, jutányosan eladó. 5784

Pestmegyében a budapest-zimonyi vasut menten, az indóháztól félórányira egy 827 holdas nemesi birtok (a 1200□ öl) igen szép lakházzal, kert, szöllő-gyümölcsös és uj gazdasági épületekkel együtt 32,500 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6025

Jó karban lévő 8 lóerejü gözcséplő-garnitura jutányos áron részletfizetésre is eladó. Ajánlatok «Cséplő» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 5613

Kis füszer-üzlet Szegeden, elénk helyen, 600 frtért családi viszonyok miatt azonnal átadható. Czim a kiadóhivatalban. 5799

Budapesten, a Józsefvárosban, a Stáczió-utczai 6-ik számu két emeletes ház, mely évi tiszta 8000 frt bevétellel bir szabadkézből örökáron eladó, a venni szándékozók minden közvetitést kizárva, levélileg értekezhetnek Szentpéteri László községi jegyzővel; lakása Fülöp-szállás. 5806

Szőlő- és gyümölcskedvelőknek. A Gellerthegy keleti oldalán, védett fekvésben, gyönyörü kilátással a városra, a propeller-állomástól 10 percznyire; az épülő kocsiut és felvezetett vizvezeték folytán villa-teleknek felette alkalmas 1600□ öl szőlő, teljesen rigolozva, külön táblákban a legfin. szőlőfajokkal u. m. Burgundi, Carbonet, Szt. Laurent Kadarka, Sárfehér, vörös-dinka az utak mellett 40 faj finom csemegeszöllővel, ujonan kiültetve 150 darab nemes gyümölcsfával, epressel, s egy fabódéval eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 7004

Vétel.

Birtok-vétel. Kerestetik egy birtok 100,000 forinttól 150,000 forintig megvétel végett. Ajánlatokat elfogad Berger Vilmos Budapesten, Rudolf-rakpart 8. 5658

Egy ház, egészséges vidéken, lehetőleg a Duna mellett vagy vasuti állomás közelében 6—8 szobával, esetleg némi kis fekvőséggel megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 5615

Nemesi birtok, mi nagyobb terjedelmü, vasut kellő közelében megvételre kerestetik. 5765

Pestmegyében kerestetik egy birtok 30000 frt értékig megvétel végett lakház és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kihdóhivatal. 6039

Heves vagy Jász-N.-K.-Szolnok megyében kerestetik egy 300 holdas birtok vasuthoz közel és vizmentes, megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6035

Alkalmazást nyer

Fehérruha-varrónő kerestetik, ki Wehler és Wilson gépen varrni tud. 5809

Helyi ügynök kerestetik fizetés és jutalék mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 5797

Azonnali elhelyezés végett keresek 1 kasznárt 1000 frt évi fizetéssel és egyéb illetményekkel, 1 házfelügyelőt 800 frt évi fizetéssel, és lakással továbbá egy házvezetőnőt (egy magasrangu urboz) 35 frt havi fizetéssel. Bővebbet Schein A. urnál váczi-körút 1. sz. ajtó 11. Budapest. Levelekhez 3 drb 5 kros levélbélyeg csatolandó. 5814

Zöldségtermesztő kertész k restetik egy nagyobb alföldi városba. 5775

Alkalmazást keres

Egy kisasszony, ki magyarul, németül beszél, zongorázik és a kézimunkákban és varrásban ügyes, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5283

Egy müvelt, csinos fiatal özvegy asszony alkalmazást keres mint házvezetőnő magányos urnál, vagy éltesebb urnőnél. Ajánlatot kér «M. M.» alatt a kiadóhivatalba. 5720

Egy csinos fiatal leány óhajt valamely czukrászdában, szivartőzsdében vagy füszerüzletben, mint elárusitónő alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5296

Műkertész ajánlkozik. Ajánlatokat «kertész» czim alatt kér a kiadóhivatal. 5803

Néhány száz forint biztos jövedelmü jóravalo család hajlandó csupán lakás és tüzelőért bárhol kastély vagy nyárilak felügyelését elvállalni. Ajánlatok «Felügyelés 5» czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 5798

Csinos, fiatal kisasszony ajánlkozik társalkodónő-, vagy házvezetőnek magányos urhoz a fővárosban, vagy a vidéken. Szives ajánlatokat elvár «N. I. 18» alatt a kiadóhivatalba. 6084

Egy középkoru özvegy urinő egy tisztességes családban, vagy magányos urnál házvezetőnői állást keres szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5253

Gazdatisztnek vagy számvevőnek ajánlkozik egy Georgicont végzett gazdász, ki e minőségben már több mint harmincz éve működik. Bizonyitványai e lap kiadóhivatalában megtekinthetők Sz. A. J. M. czim alatt. 5719

Egy művelt, csinos fiatal özvegynő, mint házvezetőnő óhajt valamely magányos urnál alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban «L. I.» czim alatt. 6091

18 éves leány, ki tanulmányait zárdában és a fővárosi gazdasszonyi intézetben nyerte, azóta a gazdasági teendőket: sütést, főzést, baromfi tenyésztést, szóval mi egy falusi uriháznál megkivántató, gyakorolta és ezekben jártas, ajánlhatja magát bármely uriházhoz házvezetőnőnek, a női munkának minden ágaiban jártas. B szél magyarul, németül, tótul, kevéssé francziául is. Bővebbet a kiadóhivatal. 5662

Egy fiatal ember kinek zenetehetsége, különösen pedig jó énekhangja van, jelenleg kereskedősegéd, állomást keres a fővárosban, hogy magát tovább kiképezhesse. Nagylelkü párfogókat kér támogatás végett czéljai előmozditására. Bővebbet a kiadóhivatal. 6097

Szolgai állást keres egy 38 éves egyén családapa, ki a magyar irás és olvasásban gyakorolt ugyszinte a számadásban is. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7002

32 éves, nős egyén alkalmazást keres mint kulcsár vagy mindenes vidéken vagy a fővárosban. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 5793

Csinos fiatal leány. ki 10 éven át egy nagy uri háznál felnevelkedett, állást keres városban, vagy vidéken magányos öreg urnál mint házvezetőnő. Érti a sütést, főzést és minden a gazdálkodásban szükséges teendőket. 5794

Gyakorlott könyvvivő az estveli órákban könyvek vezetésére és esetleg levelezésre ajánlkozik. Bővebbet a kiadéhivatal. 5792

Egy 40 éven felüli jó családból származó hölgy, ki még idegen háznál nem volt alkalmazva ajánlkozik mint házvezetőnő egy magányos urhoz vagy paphoz. Bővebbet a kiadóhivatal. 5769

Egy jó családból való, gyermektelen, legjobb korban levő özvegynő, keres akár a vidéken akár a fővárosban gazdasszonyi vagy más hasonló állást. — Tekintélyes családoktól, hol eddig alkalmazásban volt, legjobb bizonyitványok állnak rendelkezésére. — Szives ajánlatok S. B. jegy alatt a kiadóhivatalba kéretnek intéztetni. 5773

Magyar levelezői, irnoki, titkári vagy tanitói teendőket a délutáni órákban mérsékelt dij mellett hajlandó vagyok bárkinél elfogadni. 25 éves, kath. egyetemet végzett, nőtlen vagyok. Levélbeli meghivások «P. István név alatt e lap kiadóhivatalába czimzendők. 5726

Egy gazdatiszt elméletileg, gyakorlatilag képzett, nőtlen, magyar, német tót nyelvben jártas, 8 éven át egy 6000 holdas birtokban, mint segédtiszt működik, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5757

Házfelügyelőül ajánlkozik egy teljesen megbizható, biztositékot nyujtó férfiu. Czim a kiadóhivatalban. 5388

Csinos fiatal leány ajánlkozik elárusitónak czukrászdába vagy divatüzletbe esetleg pénztárnoknőnek is. Bővebbet a kiadóhivatal. 6096

Felsőbb tanintézetet végzett és több éven át működött gazdász, 30 éves, szerény feltételek mellet, mint gyakornok, irnok, ispán, erdész, erdőfelügyelő vagy gazdatiszt alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5735

Nagyobb házfelügyelői állomásra egy iró, ügyvéd és földbirtokos ajánlkozik. Ha a háztulajdonos, kereskedő vagy üzlet ember az áruczikkek terjesztését is nagy mérvben előmozditandja. Bővebbet a kiadóhivatal. 5707

Egy a zenében és nyelvekben képzett uri nő kiván naponta pár órát mint társalkodónő egy felnőtt leány mellett tölteni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6021

Lakás és bérlet.

Egy 800 hold, legjobb minőségü szántóföld Pusztapoón (vasuti állomás mellett), ellátva minden gazdasági épülettel, uri lakkal, kerttel és instruktiókkal, négy évre haszonbérbe adatik. Ugyancsak 400 hold legelő a bánrévi pusztán (vasutállomás mellett) négy évre haszonbérbe adandó. A rajta levő birkaállomány örök áron is eladó. Bővebbet idősbb Mészáros Lajosnál Mezőturon. 7008

Birtok-bérbeadás. Pestmegyében a kistarcsai határban és ugyan a fővároshoz egy, a péczeli vasuti állomáshoz pedig félórányi távolságra fekvő tagositott 461 holdnyi földesuri birtok, (344 hold szántó, 19 hold rét és 98 hold legelő — hosszabb időre bérbeadatik. — Közelebbi felvilágositást ad a kiadóhivatal. 5741

Oktatás.

Egy okl. tanitónő ki magyarul s németül tökéletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktathat, valamint a kézimunkákban igen jártas, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5299

Társalgási órákat magyar vagy német nyelven ád szerény feltételek mellett egy budai művelt urinő. Ajánlatok V. B. czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 6080

Kerestetik vidékre egy okleveles tanitónő egy 12 éves leánygyermek tanitására, főkellék a zongoratanitásbani jártasság s a német nyelv birása. 5718

Tanulmányos társalgási órát nyerhetni gyors haladással, magyar, német és franczia nyelven egy fiatal nőnél. 5778

Nevelőnő kerestetik keresztény családhoz. Kivánatos: magyar, német, franczia nyelv zongora, rajz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5801

Különféle.

Egy 10 éves szegeny beesületes szülők fiu gyermeke tisztességes családba örökbe adatik. A jólelkü jelentkezőknek értesitést ád a kiadóhivatal. 5585

Szülésznő! Hölgyeknek tanácsot, segedelmet nyujt rendezett lakásán minden kényelmet, kiváló szolgálatot, szülléseknél lelkiismeretes ápolást biztosit, a legnagyobb titoktartás mellett. Ligetby Julia Stáczió-utcza 46. első emelet ajtó 25. 5558

IGÉRVÉNYEK
április 1-én leendő huzáshoz.
BÉCSVÁROSI SORSJEGYEKRE
9324 *a frt 2.50 kr., és bélyeg.*
Főnyeremény 200.000 frt. osztr. ért.
MAGY. SORSJEGYEKRE
huzás április 15-én *egés 3 frt, fél 1.75 és bélyeg.*
Főnyeremény 100.000 osztr. ért. frt.
Földhitel-sorsjegyekre
huzás április 15-én *á 1 frt és bélyeg.*
Főnyeremény 50,000 osztr. ért. frt.
Mind a három egész összesen **7.25** bélyeggel együtt.
A MERCUR kiadóhivatalának
bank- és váltó-üzlete BUDAPESTEN
Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

Posztóvégek
valódi szövetekből méterje 1 frttól feljebb; mintát 5 kros bélyeg beküldése mellett küld a 9235
TuchfabriksNiederlage „zum Weissen Lamm" Brünn.

Szardiniák
9326 ! ! de Nantes ! !
!idei halászat!
12 nagy doboz (5 Ko) 6 frt 50
20 kis » » 7 » —
kaphatók vám-, postabér- és csomagolás-mentesen utánvét mellett
Paparotti Antal, Triestben.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára Szelinszki György cs. k. egy. könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

A VÉGREHAJTÁSI TÖRVÉNY
(1881. ÉVI LX. TÖRVÉNYCZIKK)
MAGYARÁZATA.
IRTA
Dr. IMLING KONRÁD
KIR. TÁBLAI PÓTBIRÓ, A BUDAPESTI ÜGYVÉDVIZSGÁLÓBIZOTTSÁG TAGJA.
Ára füzve 4 frt 50 kr.

Eredeti Eckertféle **háromvasu ekék**

D. R. S.	3 jegyü	sulya ca 132 kilo	75 frt
D. R. S.	2 „	„ ca 172 kilo	92 frt.
D. R. S. H.	3 „	„ ca 143 kilo	

HOWARD mintaszerinti kormánylemezekkel 90 frt.

Egyetemes szórvavető-gép

Aberdeen rendszerü egy vagy két fogatra	145 frt.
Kettős kukoricza morzsoló szelelővel	67 frt.
Csöves tengeri daráló (Little Giant)	57 frt.
Hollingsworth vagy Tiger-féle szénagereblye	100 frt.

Képes árjegyzékek kiv. ingyen és bérmentve küldetnek.

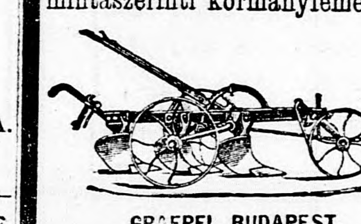

GRAEPEL HUGO
Marshall Sons & Co. Limited főügynöke
9016
BUDAPESTEN,
VI. bárány-utcza 16. szám gyár-utcza sarkán.

Nagy végeladás 9310
szőnyegek-, vászonáruk- és kész fehérnemüből
Taub Károlynál, József-tér, fürdőutcza-homlokzat 13.

Szőnyegeit, melyeket egészen abba hagyok, jelentékenyen a beszerzési áron alul, az alább jegyzett áruból pedig vásárlásoknál 100 frtig a minden darab p rtékán számokban látható **leszállitott szabott árakból** még **10 %,** 100 frton felül pedig **15 %** **engedményt.**

Jegyzék:
Rumburgi, irlandi, hollandi, creas és fonalvászon, asztali készlet, kávékészletek, zsebkendők, vászon és batisztból, fehérek és szines széllel, à jour szegélylyel is; chiffonok, nadrág-croisée, nanking, gyapju- és vászon-csinvat, matrácz- és rouleaux-csinvat, kanavász, barchet, asztal- ágy- és uti takarók, függönyök, parketbőr, viaszkos barchet, amerikai bőr, franczia ing-cretonok, angol oxfordok, ruhaperkálok és satine; **fekete terno, egész gyapju,** férfi-, női- és gyermek-fehérnemüek, himzett csikok és betétek és még sok más itt meg nem nevezett czikkek.
A végeladás f. évi május 1-ig tart.

☞ **Menyasszonyi kelengyék** és minden fajta **fehérnemü** ugy mint eddig a legjobb kivitelben a leggyorsabban készittetnek, s a legolcsóbban számittatnak.

Teljes tisztelettel
TAUB KÁROLY,
Budapest, József-tér,
fürdőutcza-homlokzat 13. szám.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent:

MAGYAR KERTÉSZKÖNYV.

A belterjes (intensiv) kertgazdászat foglalatja,
☞ **UTMUTATÓ KALAUZ** ☜
a konyhakertészet, gyümölcsészet, magtermelés, magnemesités, honositás és virágos kert haszonnali mivelésére.

A kertészet minden rendü ügybarátainak, legkivált pedig kisebb földbirtokosok használatára.

IRTA
FARKAS MIHALY.

(Számos a szöveg közzé nyomott metszetekkel.)

Ara füzve 2 frt o. é.

Szerző e művében éveken át gyüjtött tapasztalatainak, tekintettel hazánk társadalmi ugy mint éghajlati viszonyaira, legkivált a kisebb földbirtokos osztály jól fölfogott anyagi érdekeit tartotta szem előtt, s mint ilyen a honi kertészkedő közönség figyelmét méltán kiérdemli.

Egy magyar város orvosa, mellbeteg nejének felgyógyulása alkalmából nyilatkozik a Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörről.

Véleménye az akadémiának, melylyel

HOFF JÁNOS

a malátakivonat feltalálója és gyárosának számtalan érdemkitüntetéseit oda itélte, azon megvizsgálásokon alapszik, melyekben ezen malátagyógytápszerek tudományos kapaczitások által részesittetek.

Dr. Siebner R. Kopeczynében, csatlakozik ezen societások véleményehez, saját gyakorlatából meritett tapasztalás következtében és alkalmazta is. Ezeket irja: Malátagyártmányai mellbeteg nőmnél a legjobb hatást eredménvezték, ugy hogy most egyáltalában jól és erősebbnek érzi magát, miért is köszönetemet nyilvánitom önnek. Ez alkalomból **a Hoff János-féle malátagyártmányokat** minden betegnek ajánlom **Dr. Siebner R.** városi orvos.

Cs. kir. tábori kórházak igazgatósága stb. Schleswig. Az altesti szervek lassu működésénél, idült hurutnál, nagy vérveszteség és lesoványodásnál a Hoff János-féle malátakivonati egészségi sör, mint kitünő szer alkalmaztatott. A megfigyelt esetekben sziveen vett, gyógyhatást tartalmazó táp és erős italnak bizonyult. **Pirz** tábori meghatalmazott, **Gayersfeld** százados, **Dr. Mayer,** ezredorvos.

Ezekhez csatlakoznak a felgyógyultak és lábbadozók jelentései:

A jótékony gyógyereje az ön egészségi sörének nálam is bevált, kérem önt, küldjön nekem megint 6 márka árut. **Dachse Mártha,** tanitónéHochdorf, Blankenberg mellett (Weimar nagyherczegség). — Az ön malátakivonati egészségi söre — átszenvedett hagymáz-betegségem következtében nagymérvü elgyengülésben szenvedtem — igen erősitőleg hatott egészségemre, annyira, hogy hivatalom minden teendőit elláthatom. Nem mulaszthatom el, önnek ezt tudomására hozni, és rendelek egyszersmind **Geisenhaimer** Blankenhain melletti Lengefeldi vendéglős megbizásából, ennek tüdőbeteg részére, és a rendelő-orvos beleegyezésével 13 palaczk malátakivonati egészségi sört. Legyen oly szives stb. **Ludwig Károly,** plébános.

37 év óta áll fenn e malátakivonati egészségi sör és a többi maláta gyógytápszer Hoff János találmánya és módszere szerint készitve. A világ minden nagyobb városában, a legtöbb orvos által megvizsgálva és jónak találva. Az 1864, 66, 70—71 háborus években, több mint 400 tábori kórházban lett használva és számtalan betegnek lett általa egészsége előmozditva, A gyáros, Európa legtöbb fejedelmének udvari szállitója. Számos tudományos társulat érdemkitüntetésben részesitette, immár császárok és királyoktól eredő 60 kitüntetésnek, okmányok, rendek és czimeknek örvend. Hanem azon százezrekre menő köszönőirat, melyek felgyógyult egyénektől érkeztek be és a levéltárban elfekszenek, közötte több mint ezer orvostól, legfényesebb bizonyitványt adnak e malátagyártmányok gyógyerejéről. — A maláta-gyógytápszerek feltalálója és gyárosa Hoff Jánosnak, ő felsége a magyar király és a legtöbb európai fejedelmek udvari szállitója, az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosa, porosz kir. tanácsos és több rend tulajdonosának **osztrák-magyarországi fő-üzlete Bécsben. Iroda: Graben, Bräunerstrasse 8. Gyár és raktár-helyiség: Grabenhof 2.**

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör, 1 palaczk 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. ½ kilo Maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr., ¼ 1 frt 30 kr., ⅛ kilo 70 kr. II. ½ kilo 1 frt 60 kr., ¼ kilo 90 kr., ⅛ kilo 50 kr. III. ½ kilo 1 frt, ¼ kilo 60 kr., ⅛ kilo 35 kr. Maláta-czukorkák 1 zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kiv. 1 üvegese frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektápliszt 1 frt. Egy egész maláta-fürdő 80 és 50 kr. Maláta-növény-szappan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény. A csomagolás a legolcsóbban számittatik. — **Az első valódi nyálka-oldó Hoff János-féle mell-maláta-czukorkák kék papirban vannak. Vételnél csak ilyenek kérendők.**
11 palaczkon felül **Budapestre** bérmentve házba szállittatik

9334
HOFF JÁNOS
gyári főraktára Magyarország részére;
Budapest, zsibárus-utcza 7. szám alatt.
(A főposta átellenében.)
kapható **Török József** gyógyszertárban király-utcza 21. szám alatt. és Weninger M.-nél Budán, fő-ut 28.

Épen most jelent meg:
SCHENK HUGÓ
a leánygyilkos és czinkostársai pőre, tárgyaltatott Bécsben 1884. márczius 13-tól 15-ig. 20 képpel, kéziratokkal stb. nyolczadrét füzetben.
Ára 30 kr., 60 Pf.
Az összegnek bélyegjegyekben való beérkezése után bérmentes megküldés. — Elárusitóknak magas engedmény.
A. Hartleben kiadása Bécsben
9331 I., Wallfischgasse 1.

WEYL L.
csász. kir. szab. tulajd. ismert czége **Bécsben,** Kärntnerring 17. készit és szállit utánvét mellett **bérmentve** a birodalomban **minden vasuti állomására fürdőszékeket** fütőkészülékk 1 30 frtért. A fürdőszékek **14-es ónból** készitvék, **a legtermetesebb embernek** is eléggé alkalmasak. Fimeritő árjegyzékek fütheti fürdőkádak és zuhanyokról bérmentve és ingyen. 9276

= TITKOS =
bőr s női betegségeket elgyengült férfierőt, vizelési nehézségeket, mindennemü **fekélyeket,** valamint *száj-, nyak- és gégebajokat* alaposan és tartós sikerrel gyógyit
Dr. SPITZER J.
volt tör. cs. kat. orvos. Lakik: Belváros *molnárutcza 7.* II. em. Rendel: d. e. 9—11, d. u. 2—4 és este 7—8 ig. — *Levelekre válaszolok s kivánatra a gyógyszereket is megküldöm.* 9174

A hajnak s szakálnak
visszaadja eredeti természetes szinét, fényét és puhaságát a sallés-féle viz. — Hatása rögtön vagy fokozatosan, minden küön előkészités vagy mosás nélkül, s a hajnak legkisebb kárt sem téve, elérhető. A siker biztosságáról kezeskedik, a több mint harmincz évi folyton növekedő használat.
Ára egy üvegnek 3 frt 50 kr. osztr. ért.
A sallès czég 1850-ben alapittatott. Czime Sallès Emil fia és utodja, vegyész és illatszerész, Párisban, Rued, Turbigo 73. Kapható Török gyógyszerésznél, Vértessy illatszerésznél. 642

Szalagférget fejjel félóra alatt eltávolit egy teljesen iztelen, nagyon könnyen és kellemesen beveh tő **gyógyszer. Sikerért kezesség.** Egy adag ára 6 frt 50 kr. **Valódi minőségben csakis a «St Georgs-Apotheke»-ban** kapható, **Bécsben: V., Wimmergasse 33,** hová minden megrendelés intézendő. 8723

ELSŐ CSÁSZÁRI KIRÁLYI SZABADALMAZOTT DUNA-GŐZHAJÓZASI TÁRSASÁG.

MENETREND
a pósta- és személyszállitó-hajók számára
1884. márczius hó 20-ától további intézkedésig.

POSTAHAJÓ-JÁRATOK.

Lefelé:
Bécsből Budapestre naponta 7 órakor reggel. Első út márczius 22-én.
Budapestről Orsova-Galaczra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor este.
Budapestről Cospolira Rustsuk-Várnán át szombaton 11 órakor este.
Mohácsról Orsova-Galaczra szerdán, pénteken és vasárnapon 8 óra 15 perczkor reggel.
Eszékről Orsova-Galaczra szerdán, pénteken és vasárnapon 10 órakor délelőtt.
Ujvidékről Orsova-Galaczra szerdán, pénteken és vasárnapon 5 óra 35 perczkor délután.
Zimonyról Orsova-Galaczra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 50 perczkor este.
Zimonyról Cospolira Rustsuk-Várnán át vasárnapon 8 óra 50 perczkor este.
Nándorfehérvárról Orsova-Galaczra csütörtökön, szombaton és hétfőn 6 óra 15 perczkor reggel.
Nándorfehérvárról Cospolira hétfőn 6 óra 15 perczkor reggel.
Báziásról Orsova-Galaczra csütörtökön, szombaton és hétfőn 10 óra 30 perczkor délelőtt.
Orsováról Galaczra csütörtökön, szombaton és hétfőn 4 órakor délután.
Orsováról Cospolira Rustsuk-Várnán át hétfőn 4 órakor d. u.
Turnszeverinről Galaczra pénteken, vasárnapon és kedden 8 órakor reggel.
Turnszeverinről Cospolira kedden 8 órakor reggel.
Érk. Rustsukba szombaton, hétfőn és szerdán 2 óra 30 perczkor éjjel.
Ind. Cospolira szerdán 8 óra 27 perczkor délelőtt. Érk. Várnára 3 óra 23 perczkor délután.
Érk. Cospolira csütörtökön 7 órakor reggel.
Ind. Rustsukról (pálya-udvar) szombaton, hétfőn és szerdán 6 órakor reggel.
Érk. Gyurgyevóra szombaton, hétfőn és szerdán 6 óra 30 perczkor reggel.
Ind. Gyurgyevóról szombaton, hétfőn és szerdán 10 órakor délelőtt.
Érk. Galaczra vasárnapon, kedden és csütörtökön 6 órakor reggel.

Felfelé:
Budapestről Bécsbe naponta 6 órakor este. [illegible] czius 20-án.
Galaczról Budapestre kedden, csütörtökön és szombaton 9 órakor reggel.
Érk. Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 5 óra 30 perczkor reggel.
Ind. Gyurgyevóról szerdán, pénteken és vasárnapon 10 órakor délelőtt.
Ind. Cospoliról kedden 2 órakor délután, Varnáról szerdán 6 óra 20 perczkor reggel.
Ind. Rustsukról Budapestről szerdán 1 órakor délben, pénteken és vasárnapon 11 órakor délelőtt.
Érk. Turnszeverinre csütörtökön, szombaton és hétfőn 4 óra 30 perczkor este.
Turnszeverinről Budapestre pénteken, vasárnapon és kedden 5 órakor reggel.
Orsováról Budapestre pénteken, vasárnapon és kedden 9 órakor reggel.
Báziásról Budapestre pénteken, vasárnapon és kedden 4 órakor délután.
Érk. Nándorfehérvárra pénteken, vasárnapon és kedden 9 óra 15 perczkor este.
Érk. Zimonyra pénteken, vasárnapon és kedden 9 óra 50 perczkor este.
Ind. Nándorfehérvárról Budapestre szombaton, hétfőn és szerdán 5 órakor reggel.
Ind. Zimonyról Budapestre szombaton, hétfőn és szerdán 6 órakor reggel.
Ind. Ujvidékről Budapestre szombaton, hétfőn és szerdán 10 óra 45 perczkor délelőtt.
Ind. Eszékről Budapestre szombaton, hétfőn és szerdán 5 órakor délután.
Ind. Mohácsról Budapestre, vasárnapon, kedden és csütörtökön 2 órakor éjjel.
Érk. Budapestre vasárnapon, kedden, csütörtökön 3 óra 15 perczkor.

A Bécs és Budapest között közlekedő posta-hajók sem a hegy- sem a völgymenetben nem érintik Fischamend, Orth, Német-Óvár, Süttő, Nyerges-Ujfalu, Párkány, Szobb, Nagy-Maros, Dömös, Visegrád, Ujpest állomásait, csak a hegymenetben Dévény és Hainburg állomásait, Radványt pedig csak hétfőn a völgymenetben.
A Budapest és Orsova között közlekedő posta-hajók nem érintik Budafok, Tétény, Tass, Szalk, Harta, Ordas és Szegzárd állomásait, a hegymenetben ellenben ú ba ejtik az összes állomásokat, kivéve Szegzárdot, Tétényt és Budafokot.
Az eszék-drávatoroki helyi hajó vegyes szolgálatot végez.

SZEMÉLYHAJÓ-JÁRATOK

A Dunán:

Bécsből Pozsonyba naponként 4 órakor délután.
Ujszőnyről Budapestre naponként 2 óra 30 perczkor reggel.
Esztergomról Budapestre naponként 5 órakor reggel.
Dömösről Budapestre naponként 5 órakor reggel.
Budapestről Mohácsra naponként 12 órakor délben.

Pozsonyról Bécsbe naponként 6 órakor reggel.
Budapestről Ujszőnyre naponként 2 órakor délután.
Budapestről Dömösre naponként 3 órakor délután.
Mohácsról Budapestre naponként 1 órakor délben.

A személyszállitó hajók ugy fel- mint lefelé menve az összes közbeeső állomásokat érintik.

A Tiszán:

T.-Örvényről Szeged-Tételre kedden, pénteken és vasárnapon nem reggeli 5 óra előtt.
Szolnokról Szeged-Tételre szerdán, szombaton és hétfőn nem reggeli 5 óra előtt.
Érk. Szegedre szerdán, szombaton és hétfőn délután.
Szegedről Tételre vasárnapon, kedden, csütörtökön, és pénteken 6 órakor reggel.
Szegedről Zimonyra vasárnapon és csütörtökön 6 órakor reggel.

Zimonyról Szegedre hétfőn és pénteken 2 órakor délután.
Tételről Szegedre hétfőn és pénteken 8 órakor este, vasárnapon és szerdán 10 órakor este.
Új-Becséről Szegedre hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton 4 órakkor reggel.
Szegedről Szolnok-T.-Örvényre vasárnapon, szerdán és pénteken 5 órakor reggel.
Szentesről Szolnok-T.-Örvényre vasárnapon, szerdán és pénteken délután.
Szolnokról T.-Örvényre hétfőn, csütörtökön és szombaton 5 órakor reggel.

A kedden és pénteken Szegeden lefelé menő személyszállitó hajók Tételről egyenesen Ujvidékre közlekednek és onnét esti 7 óra előtt nem térnek vissza Tételre.
A kedden és szombaton Budapestről lefelé menő és a szerdán és vasárnapon Zimonyról felfelé menő postahajók Zalánkeménnél a Szeged felé közlekedő tiszti hajókhoz csatlakoznak.

A Száván:

Sziszekről Zimonyra a Száva mindkét partját érintve hétfőn és csütörtökön 9 órakor reggel.
Bródról Zimonyra a Száva mindkét partját érintve hétfőn és csütörtökön 8 óra 30 perczkor este.
Érk. Zimonyra kedden és pénteken délután.

Zimonyról Sziszekre hétfőn és pénteken 6 órakor reggel, mindkét partot érintve.
Bródról Sziszekre kedden és szombaton 7 órakor reggel, mindkét partot érintve.

Vegyes menet a szerb part mentén;

Szabáczról Nándorfehérvárra csütörtökön és vasárnapon 7 órakor reggel.
Nándorfehérvárról Gradistyére a pancsovai elő-vesztegzár és Báziás érintése mellett kedden, csütörtökön és szombaton; az elő-vesztegzár érintése nélkül hétfőn, szerdán és pénteken a zimonyi első helyi hajó megérkezése után.

Nándorfehérvárról Sabáczra szerdán és szombaton reggel.
Gradistyéről Nándorfehérvárra a pancsovai elő-vesztegzár és Báziás érintése mellett hétfőn, szerdán és pénteken reggel; az elő-vesztegzár érintése nélkül kedden, csütörtökön és szombaton reggel.

Ha a zuhatag knál kedvező a vizállás, a kedden lefelé menő személyszállitó-hajó egyenesen Radujeváczra és innen szerdán délutáni 5 órakor Nándorfehérvárra megy.
Ha a zuhatagoknál kedvező a vizállás, a szombaton lefelé menő személyszállitó-hajó egyenesen Orsovára és innen vasárnapon 9 órakor reggel Nándorfehérvárra megy.
Budapesten, 1884. márczius havában. **A magyarországi forgalmi igazgatóság.**